

STORTINGET

Innst. 9 S

(2025–2026)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2026, kapitler under Energidepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 12 og 13)

Prop. 1 S (2025–2026)

Innhold

	Side
1. Innledning.....	1
1.1 Komiteens behandling.....	1
1.2 Budsjettforliket.....	2
2. Rammeområde 12 – Olje og energi	2
2.1 Generelle merknader for rammeområde 12 Olje og energi	4
2.1.1 Arbeiderpartiet	4
2.1.2 Fremskrittspartiet.....	4
2.1.3 Høyre.....	6
2.1.4 Sosialistisk Venstreparti.....	9
2.1.5 Senterpartiet	10
2.1.6 Rødt.....	10
2.1.7 Miljøpartiet De Grønne.....	11
2.1.8 Venstre.....	11
2.1.9 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 12	14
2.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 12 Olje og energi.....	17
2.2.1 Kap. 1800 Energidepartementet	17
2.2.2 Kap. 4800 Energidepartementet	17
2.2.3 Kap. 1810 Søkeldirektoratet	17
2.2.4 Kap. 4810 Søkeldirektoratet	18
2.2.5 Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat.....	18
2.2.6 Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat.....	20
2.2.7 Kap. 1825 Energieffektivisering og -omlegging	21
2.2.8 Kap. 5680 Statnett SF.....	22
2.2.9 Kap. 1850 Klima, industri og teknologi	22
2.2.10 Kap. 954 Petoro AS	23
2.2.11 Kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.....	23
2.2.12 Kap. 5540 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.....	23
2.3 Oppfølging av anmodningsvedtak under rammeområde 12	23
2.3.1 Stortingssesjonen 2024–2025.....	25
2.3.2 Stortingssesjonen 2023–2024.....	25
2.3.3 Stortingssesjonen 2022–2023.....	26
2.3.4 Stortingssesjonen 2021–2022.....	26
2.4 Vedlegg 1 – Vedtak fra tidlegare år som gjeld utan tidsavgrensning	26
3. Rammeområde 13 – Miljø	27
3.1 Generelle merknader for rammeområde 13 Miljø.....	29
3.1.1 Arbeiderpartiet	29
3.1.2 Fremskrittspartiet.....	29
3.1.3 Høyre.....	30
3.1.4 Sosialistisk Venstreparti.....	32
3.1.5 Senterpartiet	33
3.1.6 Rødt.....	34
3.1.7 Miljøpartiet De Grønne.....	34
3.1.8 Venstre.....	35
3.1.9 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 13	37
3.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 13 Miljø	42
3.2.1 Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet.....	42
3.2.2 Kap. 4400 Klima- og miljødepartementet.....	42

	Side
3.2.3 Kap. 1410 Kunnskap om klima og miljø.....	42
3.2.4 Kap. 1411 Artsdatabanken.....	43
3.2.5 Kap. 1412 Meteorologiformål	43
3.2.6 Kap. 1420 Miljødirektoratet.....	43
3.2.7 Kap. 4420 Miljødirektoratet.....	48
3.2.8 Kap. 1422 Miljøvennlig skipsfart	48
3.2.9 Kap. 1423 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	48
3.2.10 Kap. 4423 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	48
3.2.11 Kap. 1425 Fisketiltak	49
3.2.12 Kap. 1428 Enova SF	49
3.2.13 Kap. 4428 (Ny) Enova SF	50
3.2.14 Kap. 1471 Norsk Polarinstitut	50
3.2.15 Kap. 4471 Norsk Polarinstitut	51
3.2.16 Kap. 1472 Svalbards miljøvernfond.....	51
3.2.17 Kap. 1474 Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning.....	51
3.2.18 Kap. 1481 Klimakvoter	51
3.2.19 Kap. 4481 Salg av klimakvoter	52
3.2.20 Kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak	52
3.3 Oppfølging av anmodningsvedtak under rammeområde 13	52
3.3.1 Stortingssesjonen 2022–2023.....	54
3.4 Regjeringens klimastatus og -plan (Grønn bok). Særskilt vedlegg til Prop. 1 S (2025–2026)	55
4. Forslag fra mindretall.....	56
5. Komiteens tilråding.....	57

Vedlegg

STORTINGET

Innst. 9 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 1 S (2025–2026)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2026, kapitler under Energidepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 12 og 13)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Anne Hagenborg, lederen Mani Hussaini, Linda Monsen Merkesdal, Frida Hegranes Selvik og Solveig Vik, fra Fremskrittspartiet, Kristoffer Sivertsen, Rikard Spets, Morten Stordalen og Tor Mikkell Wara, fra Høyre, Kari Sofie Bjørnsen og Aleksander Stokkebø, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken, fra Senterpartiet, Maren Grøthe, fra Rødt, Sofie Marhaug, fra Miljøpartiet De Grønne, Frøya Skjold Sjursæther, og fra Venstre, Marit Veia, viser til Stortingets forretningsorden § 43 om fagkomiteenes behandling av statsbudsjettet. Komiteen viser til at regjeringen Støre la frem Prop. 1 S (2025–2026) 15. oktober 2025.

Komiteen viser til at energi- og miljøkomiteen ved Stortingets vedtak 21. oktober 2025, jf. Innst. 18 S (2025–2026), ble tildelt kapitler under rammeområde 12 Olje og energi og rammeområde 13 Miljø.

Komiteen viser til at det 3. desember 2025 ble inngått forlik om statsbudsjettet for 2026 mellom regje-

ringspartiet Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne.

Komiteen viser til Stortingets behandling av Innst. 2 S (2025–2026) 5. desember 2025 samt til de respektive partiers merknader i denne innstillingen. Ved Stortingets vedtak 5. desember 2025 er netto utgiftsramme for rammeområde 12 fastsatt til -172 989 112 000 kroner og for rammeområde 13 fastsatt til 23 986 453 000 kroner.

1.1 Komiteens behandling

Komiteen behandler i denne innstillingen regjeringens forslag til statsbudsjett for 2026 under rammeområde 12 Olje og energi, som omfatter inntekts- og utgiftskapitler under Energidepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet, samt rammeområde 13 Miljø, som omfatter inntekts- og utgiftskapitler under Klima- og miljødepartementet.

For nærmere omtale av de enkelte poster vises det til Prop. 1 S (2025–2026) Energidepartementet, Prop. 1 S (2025–2026) Nærings- og fiskeridepartementet og Prop. 1 S (2025–2026) Klima- og miljødepartementet.

Komiteen avholdt åpen høring om budsjettproposisjonene 23. og 24. oktober 2025. Komiteen har i tillegg mottatt en rekke skriftlige innspill.

Komiteen har i brev av 7. november 2025 til hhv. Energidepartementet ved statsråd Terje Aasland og Klima- og miljødepartementet ved statsråd Andreas Bjelland Eriksen fremmet spørsmål relatert til arbeidet med Prop. 1 S (2025–2026). Statsrådenes svar på spørsmålene følger av vedlagte brev av 18. november 2025.

Komiteen mottok 5. november rettembrev fra Energidepartementet og 5. desember rettembrev fra Klima- og miljødepartementet. Begge rettembrevne er vedlagt denne innstillingen.

Sakens dokumenter inkludert skriftlige høringsinnspill er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

1.2 Budsjettforliket

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og inngått avtale mellom partiene 3. desember 2025. Flertallet er enige om at eventuelle endringer i forliket ikke skal gjennomføres uten full tilslutning fra alle forlikspartnerne, og viser til Innst. 2 S (2025–2026). Det er enighet om at forliket binder partene i det videre arbeidet med stats-

budsjettet for 2026. Flertallet viser til at forliket medfører endringer under rammeområde 12 og 13 sammenlignet med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2026.

Flertallet viser til anmodningsvedtakene omtalt fra Energidepartementet og Klima- og miljødepartementet i Prop. 1 S (2025–2026) og understreker at flertallet ikke tar stilling til regjeringens rapportering på disse i denne innstillingen om det ikke er nevnt i merknader, men vil vise til Stortingets behandling av Meld. St. 4 (2025–2026) om regjeringens oppfølging av anmodningsvedtak.

2. Rammeområde 12 – Olje og energi

I det følgende vises oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 12 i Prop. 1 S (2025–2026).

Ved Stortingets vedtak 5. desember 2025 er netto utgiftsramme for rammeområde 12 fastsatt til -172 989 112 000 kroner.

Der det ikke er særskilte merknader under en post, slutter komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 12

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026) Gul bok
Utgifter			
Nærings- og fiskeridepartementet			
954	Petoro AS		
	70 Tilskudd til administrasjon		453 824 000
Energidepartementet			
1800	Energidepartementet		
	1 Driftsutgifter		270 264 000
	21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under postene 50, 71 og 72		44 600 000
	50 Overføring til andre forvaltningsorganer, kan overføres		1 000 000
	60 Utsira kommune – havvindutvikling		3 000 000
	70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv.		14 500 000
	71 Norsk Oljemuseum		17 400 000
	72 Tilskudd til energiformål, kan overføres, kan nyttes under post 21		18 000 000
1810	Sokkeldirektoratet		
	1 Driftsutgifter		454 600 000
	21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres		205 000 000
	23 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, kan overføres		50 000 000
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1 Driftsutgifter		1 031 800 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)
			Gul bok
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	110 500 000
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 45 og 60</i>	383 000 000
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	60 000 000
	25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser, <i>kan overføres, kan nyttes under post 61</i>	150 000 000
	26	Reguleringsmyndigheten for energi.....	96 300 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	39 000 000
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	210 000 000
	62	Fordeling av inntekt fra avgift på vindkraft	360 000 000
	74	Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, <i>kan overføres</i>	9 100 000
	75	Strømstønadordning, <i>overslagsbevilgning</i>	1 900 000 000
	76	Strømstønad for nærvarme, <i>kan overføres</i>	4 500 000
	77	Norgespris for strøm, <i>overslagsbevilgning</i>	9 100 000 000
	78	Norgespris for fjernvarme, <i>overslagsbevilgning</i>	500 000 000
	79	Strømstønad for fjernvarme, <i>overslagsbevilgning</i>	35 000 000
1825		Energieffektivisering og -omlegging	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	14 000 000
	50	Klima- og energifondet.....	1 300 000 000
	60	Tilskudd til energitiltak i kommunale bygg, <i>kan overføres</i>	300 000 000
1850		Klima, industri og teknologi	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	70 000 000
	50	Fond for CO ₂ -håndtering.....	80 000 000
	70	Gassnova SF	105 000 000
	71	Teknologisenter Mongstad	69 000 000
	72	Langskip – fangst og lagring av CO ₂ , <i>kan overføres</i>	1 900 000 000
	73	Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	1 085 000 000
	75	Norwegian Energy Partners.....	45 000 000
<i>Statlig petroleumsvirksomhet</i>			
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer.....	36 100 000 000
		Sum utgifter rammeområde 12	56 589 388 000

Inntekter

*Inntekter under departementene***4800 Energidepartementet**

70	Garantiprovisjon, Gassco	2 200 000
----	--------------------------------	-----------

4810 Søkkelldirektoratet

1	Gebyrinntekter.....	33 000 000
---	---------------------	------------

2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter.....	50 000 000
---	---------------------------------------	------------

4820 Norges vassdrags- og energidirektorat

1	Gebyrinntekter.....	10 300 000
---	---------------------	------------

2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter.....	60 000 000
---	---------------------------------------	------------

40	Flom- og skredforebygging	20 000 000
----	---------------------------------	------------

*Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet***5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten**

24	Driftsresultat:.....	184 900 000 000
----	----------------------	-----------------

1	Driftsinntekter	274 200 000 000
---	-----------------------	-----------------

2	Driftsutgifter.....	-43 000 000 000
---	---------------------	-----------------

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)
			Gul bok
	3	Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 100 000 000
	4	Avskrivninger	-39 300 000 000
	5	Renter av statens kapital	-4 900 000 000
	30	Avskrivninger	39 300 000 000
	80	Renter av statens kapital	4 900 000 000
		Sum inntekter rammeområde 12	229 275 500 000
		Netto rammeområde 12	-172 686 112 000

2.1 Generelle merknader for rammeområde 12 Olje og energi

2.1.1 ARBEIDERPARTIET

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at regjeringens forslag til statsbudsjett for 2026 er et budsjett som trygger økonomien, fellesskapet og landet. Budsjettet legger til rette for trygg økonomisk styring slik at prisveksten kan reduseres. Disse medlemmer viser til at budsjettet bidrar til lav ledighet, høy sysselsetting og vekst i næringslivet. Kjøpekraften øker, og folk får bedre råd.

Disse medlemmer viser til at hovedprioriteringene til regjeringen er å føre en energipolitikk som skaper verdier, styrker norsk konkurransekraft og legger grunnlaget for lønnsomme og attraktive arbeidsplasser i hele landet. Å ivareta samfunnssikkerhet på land, på kontinentalsokkelen og i kraftforsyningen er en prioritert oppgave i energipolitikken for regjeringen.

Disse medlemmer viser til at i budsjettforslaget er hovedprioriteringene Norgespris for strøm og fjernvarme med samlet bevilgning på 11,5 mrd. kroner, fangst og lagring av CO₂ med foreslått bevilgning på 1,9 mrd. kroner, foreslått bevilgning på 1,5 mrd. kroner til oppfølging av regjeringens handlingsplan for energieffektivisering og -omlegging, ulike tiltak for flom og skredforebygging med foreslått bevilgning på 782 mill. kroner, og styrking av energimyndighetene.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet har som mål å fremme en politikk som gir trygg tilgang på nok og rimelig energi til folk og næringsliv. Regjeringen viderefører dette konkurransefortrinnet gjennom å øke tilgangen på fornybar energi, styrke overføringsnettet og arbeide for energieffektivisering. Ledetidene på nett blir redusert gjennom effektive tiltak som å avvikle KVV-ordningen og overføre konsesjonsmyndigheten til NVE. Disse medlemmer viser til at dette er konkrete tiltak som sparer tid og gir effekt. Samtidig øker investeringene i nett over hele landet, både i 2025 og i årene fremover. Med Norgespris kan folk velge en trygg og forutsigbar strømpris, noe 1,2 millioner nordmenn så langt har gjort. Lavere elavgift gir også lavere strømregninger for både folk og bedrifter. Dette er et budsjettfor-

slag for lavere strømregninger og et energisystem som utvikles for fremtiden.

Norge er og skal etter disse medlemmers syn fortsette å være en energinasjon. Gjennom prioritering av mer effektiv og digital saksbehandling hos energimyndighetene er det nå flere kraftprosjekter av stor nasjonal betydning til behandling. Disse medlemmer viser til at spesielt regjeringens satsing på havvind er avgjørende at fortsetter, gitt den forventende positive effekten for kraftsituasjonen og -priser. Tildeling av prosjektområder for havvind i Sørlege Nordsjø II og den nært forestående tildelingen for Utsira Nord har allerede skapt store ringvirkninger for norsk leverandørindustri. Norsk leverandørindustri har også stor omsetning og betydelig oppdragsportefølje knyttet til havvindutbygging internasjonalt, et viktig marked som vil vokse i årene fremover.

Disse medlemmer viser til at aktiviteten på norsk sokkel skal utvikles, ikke avvikes. Petroleumssektoren er den mest inntektsbringende i Norge og er viktig for verdiskaping, velferd og sysselsetting i hele landet. Norge er i dag den største leverandøren av olje og gass til Europa og er avgjørende viktig for energisikkerhet på kontinentet og i Storbritannia. Disse medlemmer viser til at Arbeiderparti-regjeringen har som mål at Norge skal forbli en stabil og langsiktig energipartner for Europa. Om få år vil produksjonen på norsk sokkel begynne å avta. Hvor raskt fallet blir, avhenger av politiske veivalg. Norsk produksjon er først og fremst begrenset av våre gjenværende ressurser, fordi Europa og Storbritannia vil etterspørre mer enn Norge kan levere i lang tid fremover.

2.1.2 FREMSKRITTPARTIET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Det internasjonale energibyråets (IEA) scenario om økt etterspørsel etter olje og gass frem mot 2050 (World Energy Outlook 2025). Samtidig viser Sokkeldirektoratets ressursrapport at norsk produksjon i alle tre mulighetsbilder vil synke, og at det er behov for betydelig leting på norsk sokkel for å kunne opprettholde produksjonen lengst mulig.

Disse medlemmer mener det er bekymringsfullt at netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet

synker fra 664 mrd. kroner i 2025 til anslåtte 521 mrd. kroner (jf. Prop. 1 S (2025–2026)) og utgjør til sammenligning noe i underkant av en fjerdedel av statsbudsjettets totale størrelse.

Disse medlemmer vil understreke behovet for politisk vilje og langsiktige visjoner for oljenæringen dersom gjenværende funn skal utvikles og gjøres lønnsomme. Disse medlemmer viser til Søkeldirektoratets Ressursrapport fra 2024 om at det ligger betydelige ressurser nord i Barentshavet, på Mørebanken og utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja (LoVeSe). Det er avgjørende at både utbygging av nye felt og videre drift i senfase er lønnsom, slik at ressursene kan utnyttes effektivt og bidra til verdiskaping. Disse medlemmer mener at CO₂-avgiften oljenæringen betaler i tillegg til å være en del av kvotepliktig sektor, såkalt dobbelt virkemiddelbruk, bør fjernes for å sikre hensiktsmessig klimapolitikk og videre norsk produksjon.

Tretti prosent av EU og Storbritannias samlede gassforbruk dekkes av norsk gass, ifølge Gassco. Disse medlemmer mener det er avgjørende å opprettholde norsk produksjon av olje og gass med hensyn til energisikkerheten i Europa. Særlig i lys av Storbritannias beslutning om utfasing av olje- og gassvirksomhet på egen sokkel (NRK, 26. november 2025), samt EUs mål for 2027, hvor det planlegges for utfasing av russisk gass (Aftenposten, 7. mai 2025).

Disse medlemmer viser til at selv om EU forsøker å gjennomføre en grønn omstilling, viser eksempelvis Polens satsing på utvikling av olje- og gassfelt at det fortsatt vil være behov for olje og gass i lang tid fremover. Disse medlemmer mener at norsk gass bidrar til å redusere kullforbruket i EU og dermed har en positiv effekt på klimautslippene i Europa.

Disse medlemmer er av den oppfatning at norsk olje og gass må ses i et hundreårsperspektiv, og at det må sikres forutsigbarhet og stabile rammevilkår for næringen for å sikre investeringer på norsk sokkel samt sikre at Norge produserer olje og gass så lenge det er ressurser igjen på sokkelen og en tilhørende etterspørsel. De siste 20 årene har én krone benyttet på leting gitt tre tilbake (Søkeldirektoratets ressursrapport 2024).

Disse medlemmer mener videre det er avgjørende med europeisk tilgang til kritiske mineraler og sjeldne jordarter. På den norske havbunnen finnes syv av tolv kritiske mineraler som NATO har listet som kritiske for forsvarsindustrien (NATO, 11. desember 2024). Kina har over tid sikret seg tilgang til og innflytelse over kritiske mineraler og sjeldne jordarter. Disse medlemmer mener at Norges avhengighet av enkelte kritiske mineraler, hvor Kina har en dominerende posisjon, kan innebære sikkerhetspolitiske utfordringer.

Kritiske mineraler og sjeldne jordarter er helt avgjørende for teknologi knyttet til overgangen til fornybare energikilder, produksjon av forsvarsmateriell, elbiler og

en rekke andre høyteknologiske produkter og løsninger. Disse medlemmer mener det er betydelige muligheter for utvikling av en ny og lønnsom næring i Norge innenfor havbunnsmineraler. Subsea-teknologi utviklet i olje- og gassnæringen gir Norge et fortrinn i utvinningen av havbunnsmineraler og det er etter disse medlemmers syn kritisk at det åpnes opp for leting og eventuelt utvinning av havbunnsmineraler gjennom såkalt gruvedrift på havbunnen.

Disse medlemmer ser på Norges fornybare vann- og kraftressurser som et strategisk og nasjonalt konkurransefortrinn. Disse medlemmer mener at utbygging av nye lønnsomme energikilder først og fremst skal sikre norske husholdninger og næringsliv samt styrke nasjonal verdiskaping. Videre mener disse medlemmer at krafteksporten gjennom North Sea Link og NordLink har ført til prissmitte fra mottakerlandene. Disse medlemmer mener at norske husholdninger og næringsliv gjennom flere år har tatt regningen for regjeringen Støres handlingslammelse når det gjelder høye strømkostnader. Dette gjelder primært næringsliv og husholdninger på Sør- og Sør-Vestlandet og Østlandet. Næringslivet i disse regionene har i særlig grad merket konsekvensene av høye strømpriser, ettersom de ikke har vært omfattet av strømstøtteordningen.

Disse medlemmer viser til at de siste årene har vært perioder med mye nedbør, overvann, oversvømmelse og stor vannføring i norske vassdrag. Et eksempel på dette er ekstremværet Amy, som forårsaket store skader på eiendommer og infrastruktur i 2025. Det skal være trygt å bo og ferdes i Norge, og derfor mener disse medlemmer det må investeres i flom- og skredforebygging. Disse medlemmer mener at slike tiltak bør sees i sammenheng med kraftproduksjon, hvor flomtiltak og kraftproduksjon kan kombineres.

Disse medlemmer mener videre at vannkraft utgjør en avgjørende del av Norges kraftbalanse og beredskap. Disse medlemmer er av den oppfatning at regjeringen har ført en uforutsigbar politikk som har økt den politiske risikoen ved å investere i nye kraftanlegg, spesielt ved forslaget om å innføre grunnrentebeskatning på småkraft.

Disse medlemmer mener at kjernekraft nå har blitt en naturlig del av debatten om fremtidens kraftbalanse. Disse medlemmer ønsker å styrke satsingen på ny, trygg og moderne kjernekraft eksempelvis ved teknologiutviklingen knyttet til små modulære reaktorer (SMR-teknologi). Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets forslag i Dokument 8:113 S (2024–2025), jf. Innst. 274 S (2024–2025).

2.1.3 HØYRE

Helhetlig forvaltning av norske energiressurser

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at ren og rimelig kraft skal være et konkurransefortrinn for Norge og et gode for norske husholdninger. Disse medlemmer er opptatt av å styrke Norges konkurransekraft og gi næringslivet og industrien flere bein å stå på i årene fremover og vil understreke betydningen av tilgang på ren energi til en konkurransedyktig pris.

Disse medlemmer viser til at Norge har store energiressurser og en nær utslippsfri elektrisitetsforsyning. Disse medlemmer understreker viktigheten av å legge til rette for en fortsatt effektiv, sikker og miljøvennlig energiforsyning, en lønnsom utbygging av fornybar energi og en helhetlig, miljøvennlig forvaltning av vannressursene.

Disse medlemmer understreker at den store regulerbare vannkraften er Norges rygggrad i energisystemet. Disse medlemmer mener vannkraftressursene skal forvaltes slik at de kommer lokalsamfunnene og nasjonen til gode.

Disse medlemmer viser til at all kraftproduksjon innebærer natur- og miljøkonsekvenser, og er opptatt av at miljøhensyn må ivaretas i oppgradering eller utvikling av ny fornybar kraft. Gevinsten av økt kraftproduksjon må avveies mot viktige natur- og miljøhensyn.

Samtidig er det viktig å understreke at mer fornybar energi i Norge og globalt er en forutsetning for å kutte utslipp og unngå globale temperaturøkninger med de alvorlige konsekvenser det vil ha for velferd, natur, økosystem og arts mangfold.

Norsk sokkel som energiressurs

Disse medlemmer mener det er viktig å legge til rette for at norsk sokkel videreutvikles som energiressurs, og viser til Meld. St. 36 (2020–2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser, som understreker viktigheten av å føre en aktiv politikk som legger til rette for dette.

Disse medlemmer vil påpeke at Russlands invasjon av Ukraina utløste en global energikrise i 2022, og at europeiske land er enige om å bli uavhengige av russiske energileveranser så raskt som mulig. Over to år senere er flere EU-land fortsatt avhengig av å importere gass direkte eller indirekte fra Russland. Disse medlemmer mener at dette understreker viktigheten av norsk gass i den europeiske energimiksen og Norges rolle som stabil og pålitelig leverandør til Europa på både kort og lang sikt.

Disse medlemmer viser til at gass nå utgjør mer enn halvparten av den norske petroleumseksporten. Gass vil være viktig for å ivareta energiforsyningen i EU og Storbritannia, ikke minst som balansekraft i et ener-

gisystem som i økende grad vil være basert på variable fornybare energikilder som sol- og vindkraft.

Norsk sokkel er moden, og produksjonen vil reduseres de neste tiårene. Ifølge Rystad Energy vil gassproduksjonen uten nye funn kunne falle med rundt 35 pst. frem til 2035, 60 pst. i 2040 og 90 pst. i 2050. Ressursrapporten fra Sjøkeldirektoratet for 2024 viser også liknende fall. Disse medlemmer vil understreke at et stort og raskt fall i produksjon vil ha betydelige konsekvenser for Norges inntekter og for arbeidsplasser, og det vil gjøre offshorenæringene mindre i stand til å omstille seg. Det er derfor viktig at leteaktiviteten opprettholdes gjennom tildeling i forhåndsdefinerte områder og regelmessige nummererte konsesjonsrunder, slik at Norge kan fortsette å levere gass – og etter hvert blått hydrogen – til Europa de neste tiårene, og at fallet i produksjonen ikke blir unødvendig brått.

Disse medlemmer mener videre det er behov for å utforske nye områder på norsk sokkel, herunder gjennomføre en konsekvensutredning av lisensene i Nordland VI som tidligere har vært åpnet, samt samarbeide med petroleumsnæringen om å legge til rette for områdeløsninger for evakuering av gass fra Barentsha-vet.

Disse medlemmer understreker at norsk sokkel må utvikles innenfor rammen av det europeiske klimasamarbeidet og norske klimamål under Parisavtalen.

Disse medlemmer viser til at petroleumsnæringen er Norges største og viktigste næring, med over 200 000 arbeidsplasser, og at teknologi og kompetanse fra denne næringen vil bli viktig for energitransformasjonen i Europa de neste tiårene. Disse medlemmer er opptatt av å sikre en stabil og ansvarlig petroleumsvirksomhet, der lønnsomhet, forutsigbarhet og god ressursforvaltning står sentralt. Disse medlemmer mener det er avgjørende at rammevilkårene for aktiviteten på sokkelen er stabile og forutsigbare over tid, og vil advare mot å gjøre nye overraskende endringer i letevilkårene, særlig i blokkene som utlyses i TFO-rundene (tildeling i forhåndsdefinerte områder).

Disse medlemmer vil fremheve viktigheten av den teknologiske utviklingen som skjer i olje- og gassnæringen. Utviklingen bidrar til ressurseffektiv og miljøvennlig utvinning av olje og gass, men også utvikling og overføring av teknologi fra petroleumssektoren til fornybare kraftressurser, maritim sektor og andre deler av norsk økonomi.

Disse medlemmer understreker viktigheten av å ha gode og forutsigbare økonomiske virkemidler overfor petroleumssektoren for å legge til rette for effektiv produksjon med lave utslipp. Disse medlemmer viser til at petroleumsnæringen selv forpliktet seg til å gjennomføre betydelige utslippsreduksjoner. Disse medlemmer mener det er viktig å realisere tilstrekke-

lige utslippsreduksjoner, blant annet gjennom krav om bruk av beste tilgjengelige teknologi ved utbygginger, at elektrifisering vurderes ved alle nye feltutbygginger, og at det er muligheter for offentlig støtte til utvikling og demonstrasjon av teknologier som gir lavere utslipp. Selskapene skal også synliggjøre klimarisiko i nye utbyggingsplaner.

Disse medlemmer viser til at Høyre samtidig mener at petroleumsnæringen i større grad må ta ansvar for eget kraftbehov, slik de gjorde før elektrifiseringen av petroleumsnæringen startet med kraft fra land. Dette ansvaret blir spesielt viktig å ivareta jo mer kraftbalansen nasjonalt svekkes. Havvind eller gasskraftverk med karbonfangst er eksempler på løsninger som kan redusere behovet for kraft fra land, men det må være opp til aktørene på norsk sokkel å vurdere hvilke alternativer til kraft fra land som er mest aktuelt. Dette vil variere fra felt til felt.

Disse medlemmer har foreslått at det bør stilles krav til at den enkelte lisenshaver om at fortrinnsvis hele kraftbehovet – ved nye elektrifiseringsprosjekter eller utvidelser av eksisterende prosjekter – må dekkes av lisenspartnerne selv og bidra til null eller svært lave utslipp fra produksjonsfasen. Det må fastsettes nærmere bestemmelser om hvordan ordningen skal innrettes. Disse medlemmer viser til at kravet vil legges på den enkelte lisens, men lisenshaver må stå fritt til å anskaffe kraften fra tredjepartsaktør så lenge kraftproduksjonen i sin helhet er solgt til installasjoner som er omfattet av petroleumsløven. Kraften kan enten brukes direkte til petroleumsinstallasjoner, i en kombinasjon med kraft fra land eller direkte inn i det norske kraftsystemet slik havvindparken i tilknytning til Trollfeltet (Trollvind) var designet, men med produksjon tilsvarende forbruket til petroleumssektoren.

Disse medlemmer er også åpne for å vurdere andre forslag til innretning, incentiver eller krav som kan sikre at petroleumsnæringen bidrar med mer kraftproduksjon de neste årene, særlig for å legge til rette for at det bygges flere mindre, flytende havvindprosjekt raskt, med de læringseffekter, teknologiutvikling og kostnadsreduksjoner det medfører for fremtidige havvindprosjekter. Disse medlemmer mener at det er skuffende at regjeringen fortsatt ikke har lagt frem endringer i regler og rammeverk som legger til rette for dette, og at regjeringens energipartnerskap med petroleumsnæringen heller ikke har resultert i noen avklaringer. Disse medlemmer har fremmet representantforslag, Dokument 8:25 S (2025–2026), om at regjeringen skal legge frem en petroleumsmelding for å sikre forutsigbarhet på norsk sokkel.

Havvind

Disse medlemmer viser til at det er et stort potensial for både bunnfast og flytende havvind i Norge og

i resten av verden. Næringen er i kraftig vekst, og mange land er godt i gang med store utbygginger og har betydelige utbyggingsplaner videre. En rekke norske bedrifter har ambisjoner om å ta del i verdiskapingen knyttet til denne veksten.

Disse medlemmer mener satsingen på flytende havvind i første rekke handler om norsk konkurransekraft og vekstmulighetene til bedriftene i næringen. I lys av den geopolitiske situasjonen er det særlig viktig at både Europa og Norge styrker sin konkurransekraft. Norsk olje- og gassproduksjon vil avta, og Norge har stort potensial med utgangspunkt i sine offshorenæringer til å utvikle teknologi, kompetanse og produkter innen havvind som kan eksporteres til resten av verden. I tillegg er det positivt og nødvendig med mer kraft til Norge, som bidrar til lavere strømpriser dersom alt annet er likt. Disse medlemmer mener derfor nye områder for havvind må lyses ut i et forutsigbart tempo, slik at leverandørindustrien vet hva de har å forholde seg til når det skal investeres i infrastruktur og produksjonsanlegg.

Disse medlemmer viser til at konsesjonsprosessene må effektiviseres, og at det må gjøres et grundig arbeid for å belyse og minimere miljøkonsekvensene av fremtidige utbygginger. Det er også avgjørende at eksisterende næringer, som fiskeri, blir godt ivaretatt i prosessen.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg identifiserte to områder for utbygging av havvind, Sørliche Nordsjø II og Utsira Nord, med et tak på installert effekt på 4,5 GW, og at disse ble åpnet i 2020.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Støre valgte en utbyggingsløsning på første fase av Sørliche Nordsjø II som krever store statlige subsidier på 23 mrd. kroner. Disse medlemmer mener regjeringen burde valgt en annen utbyggingsmodell basert på hybridkabler til ett eller flere andre land. Dette ville ha redusert støttebehovet betydelig og gjort det mulig å lyse ut hele arealet på Sørliche Nordsjø II med en gang. Det ville kunne ha medført inntil tre ganger så høy kraftproduksjon sammenlignet med dagens prosjekt og betydelige flaskehalsinntekter som kunne bidratt til å finansiere utbygging av kabel til havvindparken.

Disse medlemmer har i flere omganger uttrykt bekymring for at regjeringens beslutning om å fastsette 23 mrd. kroner i statlig støtte til utbygging av bunnfast havvind på Sørliche Nordsjø II, vil kunne gå på bekostningen av muligheten til å satse på flytende havvind i senere runder.

Disse medlemmer viser videre til at Utsira Nord har vært utsatt i flere omganger, og at kriteriene har vært endret underveis i prosessen. Det har gjort at flere aktører har blitt utelukket, og at den reelle konkurransen har blitt kraftig redusert. Disse medlemmer viser til at den opprinnelige planen på Utsira Nord var å

ha tre konkurrerende prosjekter med ulike teknologier, som skulle sikre aktørmangfold, industriutvikling og mulighet til å utvikle ulike løsninger som kan eksporteres og selges globalt. Disse medlemmer er bekymret for at man nå risikerer kun å få realisert ett prosjekt på Utsira Nord til et svært høyt støttebeløp, og at regjeringen mangler en troverdig plan for hvordan man skal få til den teknologiutviklingen, industrialiseringen og de kostnadsreduksjonene som var det opprinnelige målet med satsingen.

Karbonfangst og -lagring og blått hydrogen

Disse medlemmer viser til at europeiske land skal gjennomføre en enorm energitransformasjon de neste tiårene, og mener Norge kan spille en sentral rolle i dette arbeidet gjennom å ta del i både bærekraftige verdikjeder og fossilfri energiproduksjon. Selv med betydelig energieffektivisering og utbygging av fornybar energi i Europa vil det være behov for norske energiresurser også i fremtiden. Hydrogenproduksjon basert på norsk naturgass med fangst og lagring av CO₂ (blått hydrogen) kan bli en viktig faktor i et Europa som skal redusere utslippene til netto null, og er et naturlig skritt i videreutviklingen av energiresursene fra norsk sokkel i et lavutslippssamfunn. Disse medlemmer mener det er viktig at blått og grønt hydrogen likestilles regulatorisk, også i det norske virkemiddelapparatet, og at norske myndigheter jobber tett opp mot EU for å sikre blått hydrogen som en forretningsmulighet for Norge.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solbergs flaggskip innen karbonfangst og -lagring – Langskip og Northern Lights – ble operativt i 2025, og mener disse to satsingene utgjør et fundament for videreutviklingen av norske energiresurser og muligheten for å redusere utslipp fra norske og europeiske punktutslipp. Disse medlemmer viser til at norsk sokkel har et anslått potensial for å lagre om lag 80 mrd. tonn CO₂. Britisk sokkel kan lagre om lag 70 mrd. tonn CO₂. Til sammen representerer disse to soklene en viktig del av løsningen for lagring av CO₂ i Europa. Disse medlemmer viser til at det er inngått kommersielle kontrakter om CO₂-lagring mellom Yara og Northern Lights, og at det er stor interesse også fra andre aktører. Disse medlemmer mener det er viktig med jevnlig tildeling av letetillatelse for CO₂-lagring på norsk sokkel i årene fremover. Det er også viktig at norske myndigheter arbeider tett med EU for å avklare de regulatoriske rammevilkårene, herunder hvilke konsekvenser Net Zero Industry Act vil ha for norske aktører, og sikrer at norske CO₂-lagre kan brukes for å oppfylle EUs lagringsmål.

Behov for mer kraft og energieffektivisering

Disse medlemmer vil påpeke at det kun er gitt konsesjon til 0,7 TWh med ny kraftproduksjon under

denne regjeringen, mot 16 TWh under regjeringen Solberg. Disse medlemmer mener det er behov for et langt raskere tempo i både kraft- og nettutbyggingen i Norge, og at kraftbransjens rammevilkår må tilpasses kraftbehovene som er dokumentert gjennom ekspertutvalg og offentlige utredninger de siste årene.

Disse medlemmer mener det må legges til rette for utbygging av havvind, småkraft, vindparker på land der det er lokal tilslutning til dette, og oppgradering av eksisterende vannkraftverk. Det må også vurderes om ny teknologi gjør det mulig å produsere kraft fra verne- de vassdrag der dette ikke går på bekostning av verne- verdiene. Dette er særlig aktuelt i flomutsatte vassdrag.

Disse medlemmer mener knapphet på konsesjoner og tiden det tar å få nye konsesjoner, er et stort hinder for dette. Høyre vil ha en mye mer effektiv konsesjonsbehandling uten at det går på bekostning av grundighet i konsesjonsbehandlingen, gode miljøundersøkelser og medvirkning.

Disse medlemmer mener det er særlig viktig å øke den lokale oppslutningen rundt ny kraftproduksjon og støtte kommunene som har fått økt ansvar og beslutningsmyndighet over kraftutbygging de siste årene. Det er mange kommuner som etterspør økt beslutningsstøtte til å utarbeide kraftplaner og behandle søknader om ny kraftproduksjon. Høyre har derfor vært opptatt av å etablere et nasjonalt kompetansesenter for vind, sol og vannkraft, der kommunene kan få bistand.

Disse medlemmer mener også at det ligger godt til rette for økt satsing på solenergi i Norge, og viser til at det er behov for å fjerne en rekke regulatoriske barrierer for å få utløst dette potensialet, herunder tillate deling av lokalprodusert overskuddsstrøm i nabolag og næringsområder. Videre er det viktig at Enovas støtteordninger til solenergi også omfatter energilagringssystemer som reduserer belastningen på strømmettene.

Disse medlemmer viser til at Høyre i sitt alternative budsjett foreslår å opprette en prøveordning hvor solparker kan få investeringsstøtte basert på auksjoner. Disse medlemmer vil prioritere støtte til de som kan produsere mest kraft for minst støtte, og til prosjekter i områder med stort behov for kraft hvor konfliktnivået er lavt.

Disse medlemmer viser også til vedtakene gjort i Stortinget 18. oktober 2022 ved behandlingen av Innst. 25 S (2022–2023) om at det må legges til rette for energieffektivisering i bedrifter, husholdninger og industrien. Disse medlemmer viser videre til Stortingets mål om å redusere energibruken med 10 TWh i bygg innen 2030 og mener det er behov for nye virkemidler i regi av Enova for å bidra til raskere og mer effektiv oppnåelse av energieffektiviseringsmålene.

Disse medlemmer viser til at EU har vedtatt en rekke direktiver som er relevante for Norge gjennom

EØS-avtalen, og at Norge er på etterskudd med gjennomføringen, særlig på energiområdet.

Rammevilkår for kraftproduksjon

Disse medlemmer mener at rammevilkårene for kraftprodusentene må gjenspeile at Norge har behov for økt kraftproduksjon og en sterkere effektbalanse. Regjeringen Solberg la om vannkraftbeskatningen til en kontantstrømskatt, for å legge til rette for flere oppgraderinger og effektivisering av eksisterende vannkraftverk. Etter denne omleggingen varslet en rekke vannkraftprodusenter at de ville investere i slike prosjekter fremover.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Støres skatteendringer for kraftbransjen i 2022 og 2023 har hatt betydelige negative konsekvenser for planene om investeringer i ny effekt- og produksjonskapasitet. Disse medlemmer mener at regjeringens skatteendringer har svekket Norges omdømme som et forutsigbart sted å investere, og viser til tilbakemeldinger om at det nå fremstår langt mer attraktivt å investere i for eksempel nabolandene Sverige og Finland enn i Norge.

Disse medlemmer vil understreke at det vil kreve store investeringer for å styrke norsk kraftproduksjon og nettinfrastruktur i årene fremover, og det er behov for forutsigbare og gode rammevilkår for å tiltrekke seg kapital.

Strømnett

Disse medlemmer viser til at det må investeres betydelig i strømmettene i Norge de neste årene for å sikre at kraften flyter dit det til enhver tid er mest behov for den. Dette kommer til å koste mye og finansieres over nettleien.

Disse medlemmer viser til at nettleien utgjør en betydelig del av husholdningenes energikostnader, og at det kan være mulig å redusere nettleien betydelig gjennom effektivisering og ny organisering av nettselskapene. Thema Consulting Group har i en rapport skrevet på oppdrag fra NVE (nr. 4/2019) vurdert at elavgiften kan reduseres med 2,6 mrd. kroner hvis flere nettselskaper fusjonerer og tar i bruk digitalisering for å effektivisere driften ytterligere. Disse medlemmer mener regjeringen må vurdere hvordan det kan legges til rette for å bidra til å hente ut denne gevinsten og utjevne dagens store geografiske forskjeller i nettleien.

Disse medlemmer vil understreke behovet for rask oppfølging av NOU 2022:6 Nett i tide – om utvikling av strømmettet, der det foreslås en rekke tiltak for å effektivisere konsesjons- og saksbehandling av nytt nett.

Flom- og skredforebygging

Disse medlemmer mener det er viktig å ta på alvor den risikoen og belastningen mange mennesker lever med i flom- og skredutsatte områder. Disse

medlemmer viser til at det er gjort en betydelig innsats for å redusere risikoen for flom og skred de siste årene, og at det er viktig å fortsette å prioritere dette arbeidet også i årene fremover.

Forskning og næringsutvikling

Disse medlemmer mener at statlige midler til forskning og næringsutvikling er avgjørende for å hente ut potensialet i norske energiressurser, og viser til viktigheten av forutsigbarhet i Energidepartementets budsjett på dette området. Disse medlemmer viser til at FoU-bevilgningene samlet sett økte med over 50 pst. fra 2013 til 2021, med betydelig vekt på klimavennlige løsninger. Det er viktig å satse på forskning og utvikling på energifeltet, ikke minst for å styrke norsk konkurransekraft og effektivt kutte utslipp.

2.1.4 SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti peker på at Norge i dag løper en høy risiko ved at oljenæringen utgjør en så vesentlig andel av landets økonomi. Dette medlem mener dagens politikk i for stor grad legger til rette for petroleumsnæringen heller enn å sette i gang den nødvendige vridningen av eksisterende kompetanse og teknologi over til fremtidens næringer. Dette medlem mener dette er en urettferdig og uansvarlig politikk gitt de utfordringene Norge står overfor. Omstillingen fra petroleumsavhengighet skjer ikke uten at insentivene til å lete og bygge ut stadig flere oljefelt fjernes, slik at investeringsmidler og kompetanse kan flyttes til andre områder.

Dette medlem mener det er klart at Norge som en stor oljeproduserende nasjon må stanse letingen etter mer olje og gass og heller ikke gi tillatelse til nye utbygginger på norsk sokkel. Produksjonen må senkes, og man kan ikke fortsette å subsidiere oljevirkosomhet slik det legges opp til i mange år fremover med den midlertidige oljeskattepakken som ble vedtatt i 2020. Dette medlem viser derfor til forslag i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å kutte den offentlig finansierte forskningen på petroleum, kutte i den statlig finansierte letingen etter olje og gjøre det dyrere å forurense på sokkelen ved å øke CO₂-avgiften på sokkelen. For å få ned produksjonen ønsker dette medlem å innføre en omstillingsavgift per produsert enhet olje og gass.

Dette medlem vil peke på at selv om man klarer å nå målene for å redusere klimagassutslippene, kan allerede akkumulerte utslipp i seg selv bidra til å varme opp jorden med 1,5–2 grader celsius. Temperaturen i Norge vil stige langt mer enn dette. Dette innebærer store endringer i klimaet i Norge, slik som mer ras, mer ekstremvær, tørke, flere flommer og høyere havnivå. Det vil også innebære store endringer globalt, som vil påvirke Norge direkte gjennom svekkede importmuligheter

for varer som fôr, korn og klær eller indirekte gjennom sikkerhetsutfordringer og klimaflyktninger. Disse konsekvensene har det norske samfunnet ennå ikke tatt alvorlig.

Dette medlem vil understreke at den beste måten å frigjøre kraft på er ved å redusere dagens forbruk. Potensialet for energieffektiviseringstiltak er enormt og er et politikkområde som har blitt neglisjert i lang tid. Dette medlem viser derfor til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett foreslår en kraftig økning til energieffektivisering og solenergi gjennom Enova. Dette vil gjøre at folk og næringsliv vil få muligheten til å ta i bruk løsninger for å redusere strømforbruket.

Dette medlem anerkjenner at det har blitt mindre lønnsomt å legge solceller på tak på grunn av Norgespris på strøm. Dette fører til at viktig energiproduksjon uten naturinngrep ikke blir realisert. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti Norgespris på solkraft, slik at de som produserer solkraft, kan få en minstepris når de selger til markedet.

Dette medlem viser til at det lenge har vært et tverrpolitisk ønske om å realisere karbonfangst og -lagring i Norge. Det er fordi det knapt finnes klimamodeller som med en rimelig sannsynlighet makter å nå internasjonale mål om å begrense den globale oppvarmingen til maksimalt 2 grader celsius, og å bestrebe seg på å holde oppvarmingen til maksimalt 1,5 grad celsius, uten å ta i bruk metoder for negative utslipp. Dette medlem påpeker at Norge har betydelig relevant industriell kompetanse, større punktutslipp som er teknologisk mulige å fange, og dessuten gunstige naturgitte forhold gjennom lagringsmuligheter i oljereservoarene på sokkelen, som gjør realisering av karbonfangst og -lagring til en lovende mulighet i kampen mot klimaendringene. Karbonfangst og -lagring er både en næringsmulighet for Norge og et viktig tiltak for å nå klimamålene.

Dette medlem er svært glad for at stortingsflertallet er enig i å skrinlegge de miljøfiendtlige planene om gruvedrift på havbunnen.

2.1.5 SENTERPARTIET

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett for 2026, der det er lagt frem et helhetlig forslag til endringer på regjeringens budsjettforslag. Dette medlem viser til at Senterpartiet er tydelig på ønsket om å bygge samfunnet nedenfra, med sterke lokalsamfunn som får sin andel av verdiskapingen for å stille naturressurser til disposisjon for fellesskapet. Senterpartiet prioriterer hele Norge, en trygg hverdagsøkonomi, beredskap, nasjonal kontroll over naturressursene og grep for å bevare og utvikle et livskraftig næringsliv.

Dette medlem mener tilgangen på rikelig, rimelig og regulerbar kraft er en av de viktigste pilarene i det moderne Norge og den norske industriens viktigste konkurransefortrinn. Norges industrihistorie er preget av at kraftressursene har lagt grunnlaget for arbeidsplasser, bosetting og verdiskaping i hele landet. Dette medlem viser til at Senterpartiet mener at ren og rimelig kraft også i fremtiden må være et konkurransefortrinn for Norge og et gode for norske husholdninger. I årene som kommer, vil Norge trenge lave og forutsigbare strømpriser, mer fornybar energi og mer kraftnett for å legge til rette for nytt næringsliv og nye industriarbeidsplasser i hele landet.

Dette medlem viser til de rike olje- og gassforekomstene på norsk kontinentalsokkel gjennom 50 år har skapt grunnlaget for Norges største eksportnæring og gitt landet vårt unik økonomisk handlefrihet. Dette medlem viser til at Senterpartiet er opptatt av å videreutvikle norsk sokkel og norsk petroleums- og leverandørindustri. Aktiviteten på norsk sokkel skaper svært mange arbeidsplasser og store verdier for fellesskapet og er viktig for å trygge europeisk energisikkerhet. Dette medlem viser til at Senterpartiet mener Norge må fortsette å være en langsiktig og forutsigbar leverandør av olje og gass, og at kunnskapen og teknologien fra sektoren er viktig i overgangen til fremtidens løsninger.

Et klima i endring betyr at Norge må forberede seg på hyppigere tilfeller av styrtregn, flom og skred. Dette medlem viser til at Senterpartiet er opptatt av flom- og skredforebygging i hele landet, at beredskapen styrkes, og at skadevirkningene fra flom- og skredhendelser reduseres.

2.1.6 RØDT

Komiteens medlem fra Rødt konstaterer at klimaendringene allerede rammer folk og natur, også i norske byer og bygder. Dette krever styrket beredskap, forebygging av flom og skred samt bedre sikring av infrastruktur. Dette medlem viser til Rødts alternative budsjett, hvor det foreslås å øke bevilgningene til flom- og skredforebygging i regi av NVE med 218 mill. kroner.

Dette medlem påpeker at klimakrisen noen ganger brukes som argument for å bygge ned naturen, for eksempel gjennom press for å bygge ut vindkraft eller inngrep i vernede vassdrag. Det samme er synlig i debatten om gruvedrift på havbunnen, der det hevdes at dyphavsmineraler er nødvendige for det grønne skiftet. Dette medlem mener det er feilslått å bruke klimapolitikken til å forsterke naturkrisen. Dette medlem viser til partiets alternative budsjett, hvor det foreslås å kutte bevilgningene til kartlegging av havbunnsmineraler og petroleum.

Dette medlem understreker at kontroll over ustabile og tidvis høye strømpriser krever demokratisk

styring av fellesskapets kraftressurser. Dette handler ikke bare om budsjettvedtak, men om systemiske grep som sikrer politisk kontroll over produksjon og fordeling av kraft. Strøm er et fellesgode og bør ikke behandles som en ordinær forbruksvare. Dette medlem mener det bør innføres en makspris på normalt strømforbruk og høyere pris på luksusforbruk, kombinert med eksportkontroll og krav til minstevannstand i magasinene for å sikre forsyningen.

2.1.7 MILJØPARTIET DE GRØNNE

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative forslag til statsbudsjett, der det foreslås flere store endringer i forhold til regjeringens forslag til statsbudsjett under dette rammeområdet.

Dette medlem viser til at klimagassutslippene er redusert med kun 14 pst. siden 1990, og mange av utslippskuttene gjøres gjennom tiltak som forsinkes omstillingen i Norge, som elektrifisering av petroleumsinstallasjoner. Politikken som har blitt ført frem til i dag, legger opp til at Norge skal fortsette å investere mange ganger mer i fossil energi i Norge i 2026 enn i all annen industri til sammen. Dette bekreftes av oppdaterte investeringsanslag fra SSB. Regjeringens budsjettforslag viderefører en massiv satsing på petroleumsvirksomhet i Norge, noe som vil føre til at norsk kompetanse og kapital og arbeidskraft fortsetter å bindes til petroleumsnæringen. Dette medlem mener at denne politikken gjør landets velferd og økonomi sårbar. I tillegg skaper Norges oljepolitikk store klimagassutslipp utenfor Norges grenser og svekker mulighetene til å lykkes med å sikre bred internasjonal oppslutning om effektive globale klimaavtaler. Dette medlem fremmer derfor flere forslag på Energidepartementets budsjett som reduserer satsingen på petroleumsvirksomhet.

Dette medlem viser til at en annen hovedprioritering for Miljøpartiet De Grønne er karbonfangst og -lagring (CCS), og at Miljøpartiet De Grønne vil gjennomføre en rask utfasing av store punktutslipp i Norge. Miljøpartiet De Grønne foreslår at dette finansieres gjennom Enovas punktutslippsprogram. Dette medlem viser videre til at Miljøpartiet De Grønne i sitt alternative budsjett foreslår en økning av tilskuddet til utredning av karbonfangst og -lagring ved avfallsanleggene i Trondheim, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Fredrikstad, Ålesund, Gjøvik og Tromsø. Dette medlem vil peke på at fangst og lagring av biogene klimagassutslipp er avgjørende for å oppnå negative utslipp på sikt, slik at karboninnholdet i atmosfæren reduseres.

Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne i sitt alternative statsbudsjett foreslår å stanse prosessen med åpning for utvinning av havbunnsmineraler og

å kutte alle utgifter til dette formålet under Energidepartementets budsjett.

Dette medlem ønsker også en sterkere og raske satsing på havvind. Miljøpartiet De Grønne vil koble nye havvindparker, herunder Sørlige Nordsjø II, både til Norge og nabolandene, noe som vil gi økt lønnsomhet og dermed bedre muligheter til å realisere store prosjekter. Det er samtidig behov for økte ressurser til naturkartlegging til havs for å sikre rask og kunnskapsbasert utbygging.

Dette medlem viser til at utgiftene til å rydde opp etter ekstremvær og flom allerede er sterkt økende. Det samme er antallet mennesker som mister hus, hjem og eiendom som følge av klimaendringene. Denne trenden vil fortsette hvis det ikke gjøres omfattende investeringer i forebygging av naturskader som følge av klimaendringer. På bakgrunn av dette viser dette medlem til at Miljøpartiet De Grønne i sitt alternative budsjett blant annet foreslår å styrke NVEs tilskudd til flom- og skredforebygging og kartlegging av flom- og skredsikringsbehov. Miljøpartiet De Grønne foreslår også i sitt alternative budsjett å styrke klimaberedskapen over andre rammeområder, blant annet gjennom økt naturrestaurering og økt tilskudd til rassikring av riks- og fylkesveier.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås en stor satsing på solenergi og energisparing med virkemidler over både rammeområde 12 og 13.

2.1.8 VENSTRE

Komiteens medlem fra Venstre understreker at global oppvarming og naturødeleggelser utgjør vår tids største kriser. Høyere temperaturer, ekstremvær og svekkede økosystemer setter selve livsgrunnlaget på spill og truer fremtidig velferd og vekst. Dette medlem fremhever viktigheten av at man tar ansvar på vegne av dagens unge og fremtidige generasjoner, og viser til Venstres alternative budsjett, der dette er høyt prioritert.

Dette medlem fremhever at det er behov for en satsing på utbygging av fornybar energi for å nå klimamålene. Transportsektoren skal elektrifiseres og sjøtransporten trenger utslippsfritt drivstoff basert på fornybar kraft. Dagens industri som er basert på fossile brenslers og skal gjennom et grønt skifte, og ny grønn industri skal etableres. Dette medlem viser til Miljødirektoratets rapport Klimatiltak i Norge (2024), som påpeker at tilgang på kraft er en forutsetning for en forsterket klimapolitikk, og at kraftetterspørselen vil øke i årene som kommer.

Dette medlem deler Energikommisjonens konklusjon (NOU 2023:3) om at det er behov for et taktskifte i utbygging av mer kraft, særlig i lys av at forbruks-

veksten av kraft forventes å bli større enn foreliggende planer for økt fornybar kraftproduksjon. Dette medlem viser til strømprisutvalgets rapport (12. oktober 2023), som konkluderer med at kraftoverskudd er et viktig tiltak for å sikre lave strømpriser i Norge. Dette medlem understreker også at rikelig tilgang til ren og rimelig kraft ikke bare er et gode for husholdningene, men også et viktig konkurransefortrinn for norsk næringsliv. Dette medlem er også opptatt av at det må investeres betydelig i strømnettet de neste årene for å sikre at kraften flyter dit det til enhver tid er mest behov for den.

Dette medlem fremhever også viktigheten av å redusere forbruk og fortsette å satse på energieffektivisering i både husholdninger og næringsliv framover. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, der partiet øker bevilgningen til Enova med 3,5 mrd. kroner ut over regjeringens budsjettforslag, og påpeker at dette er midler som blant annet kan brukes til energieffektivisering.

Dette medlem viser til at avfall er en av hovedkildene til klimagassutslipp, og at man uten en plan for dette ikke vil komme i mål med de langsiktige klimamålene. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative budsjett foreslår å bevilge 400 mill. kroner til en tilskuddsordning for karbonfangst og -lagring ved avfallsanlegg i de store byene. I tillegg foreslås en negativ CO₂-avgift for fangst og lagring av biogent avfall.

Dette medlem stiller seg svært kritisk til regjeringens millionsatsing på kartlegging av havbunnsmineraler og viser til høringsvar i forbindelse med konsekvensutredningen for mineralvirksomhet på norsk kontinentalsokkel og utkast til beslutning om åpning av område (2023), skrevet av blant annet Havforskningsinstituttet, Miljødirektoratet og Norsk polarinstitutt, om at vi ikke har nok kunnskap om økosystemene på havbunnen og offentlig tilgjengelig informasjon som muliggjør kunnskapsbasert beslutningstaking for gruve-drift på havbunnen.

Dette medlem påpeker at om lag en fjerdedel av de norske klimagassutslippene kommer fra olje- og gassutvinning. Produksjon av påviste olje- og gassressurser innenfor allerede tildelte lisenser vil sørge for et høyt produksjonsnivå på norsk sokkel i flere tiår. Verden har allerede funnet mer fossil energi enn klimaet tåler at man utvinner. Derfor mener dette medlem at man ikke skal tildele nye lisenser på norsk sokkel. Norge må være en internasjonal pådriver for vern av arktiske områder fra petroleumsaktivitet. Dette medlem viser til at petroleumssektoren må redusere klimagassutslippene, og peker på elektrifisering, energieffektiviseringstiltak, havvind og CCS som sentrale virkemidler for å nå klimamålet i petroleumssektoren. Dette medlem understreker behovet for erstatningskraft ved elektrifisering og er opptatt av at oljenæringen også

må arbeide for å kutte utslipp ved hjelp av CCS og havvind.

Dette medlem fremhever at kraftsektoren i Europa nå går gjennom en storstilt omstilling. EU faser nå ut fossil kraftproduksjon og erstatter denne med fornybar kraftproduksjon i storstilt tempo. Dette medlem viser til at andelen fornybar kraft i EU samlet var på 54 pst. i andre kvartal 2025, opp fra 52,7 pst. i samme kvartal i fjor (eurostat, 29. september 2025). I denne sammenheng viser dette medlem til konklusjonen i rapporten *The future of European competitiveness* (2024), den såkalte Draghi-rapporten, om at avkarbonisering og konkurransekraft går hånd i hånd, og at en massiv satsing på fornybar energi og infrastrukturinvesteringer er helt sentralt for Europas konkurransekraft.

Dette medlem fremhever viktigheten av å redusere det store EØS-etterslepet og viser særlig til at etterslepet på energi- og klimaområdet må reduseres. Dette medlem fremhever viktigheten av at dette implementeres så raskt som mulig, slik at norske forbrukere og næringsliv ikke lenger skal gå glipp av viktige forbrukerrettigheter og støtteordninger som følge av regjeringens trenering.

Dette medlem mener det er kritikkverdig at regjeringen har lovet å utsette implementeringen av flere rettsakter i Ren energi-pakken (EUs fjerde energimarkedspakke, 2018–2019) i minst fem år, uten å redegjøre for hvilke konkrete nasjonale interesser som utfordres av de fem gjenstående rettsaktene, hvilke utfordringer det kan skape for norske aktører at rettsaktene ikke blir implementert, og hvilke konsekvenser utsettelsen får for implementeringen av andre EØS-relevante rettsakter på energiområdet. Dette medlem mener at hele Ren energi-pakken må innlemmes i EØS-avtalen og implementeres så raskt som mulig. Dette medlem viser til at pakken blant annet består av styringsforordningen, som blant annet stiller krav om utarbeidelse av helhetlige nasjonale energi- og klimaplaner (NECPs), som oppdateres regelmessig og legger grunnlaget for helhetlig planlegging og oppfølging i klimapolitikken. Dette medlem viser til at dette bør ses i sammenheng med Riksrevisjonens kritikk av Energidepartementets manglende samordnede og helhetlige planlegging av strømnettet i Dokument 3:7 (2024–2025). Riksrevisjonen påpeker i rapporten at manglende nettkapasitet hindrer næringsutvikling, bremser omstillingen til lavutslippssamfunnet og har bidratt til nasjonale prisforskjeller, og at departementet ikke har gjennomført nødvendige endringer i virkemidler eller tiltak for å sikre tilstrekkelig kapasitet. Dette medlem påpeker at regjeringens klimastatus og -plan for 2026 (særsilt vedlegg til Prop. 1 S 2025–2026) ikke gir svar på hvordan vi skal sikre tilstrekkelig kraft for å gjennomføre utslippskuttene som er nødvendige for å nå klimamålene. Dette medlem mener at innlemmelse av styringsforordnin-

gen vil kunne bidra til å adressere disse utfordringene, ved at energi- og klimapolitikken sees i en helhetlig sammenheng og planlegges mer systematisk. Dette medlem viser videre til at de resterende rettsaktene også er viktige for norsk energi- og klimapolitikk.

Dette medlem peker på at klimaendringene øker sannsynligheten for mer ekstremvær og naturødeleggelser. Vi opplever allerede mer styrtregn, overvann, flommer og flere typer skred, som fører til dramatiske skader. Dette illustrerer det økende behovet for å tilpasse samfunnet til de klimaendringer som vil komme uansett hvor fort utslippene av klimagasser reduseres. På bakgrunn av dette viser dette medlem til Venstres alternative budsjett, som i tillegg til en stor natursatsing foreslår å øke midlene for å styrke arbeidet med flom- og skredsikring.

2.1.9 SAMMENLIGNING AV BUDSJETTALL, KAPITLER OG POSTER. RAMMEOMRÅDE 12

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærforslag presentert. Tabellen viser regjeringens budsjettforslag i Prop. 1 S (2025–2026), budsjettforliket på rammeområde 12, 3. desember 2025, mellom Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, og de alternative statsbudsjettene til Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre slik de framkommer i finansinnstillingen (Innst. 2 S (2025–2026)). Bare kapitler/ poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	FrP	H	SV	R	MDG	V
Utgifter rammeområde 12 (i tusen kroner)										
954		Petoro AS								
	70	Tilskudd til administrasjon	453 824	453 824 (0)	453 824 (0)	453 824 (0)	-23 176 (-477 000)	453 824 (0)	433 824 (-20 000)	0 (-453 824)
1800		Energidepartementet								
	1	Driftsutgifter	270 264	269 264 (-1 000)	270 264 (0)	270 264 (0)	270 264 (0)	270 264 (0)	270 264 (0)	270 264 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	44 600	44 600 (0)	44 600 (0)	43 000 (-1 600)	44 600 (0)	44 600 (0)	44 600 (0)	44 600 (0)
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv.	14 500	14 500 (0)	14 500 (0)	14 500 (0)	14 500 (0)	6 600 (-7 900)	14 500 (0)	14 500 (0)
	71	Norsk Oljemuseum	17 400	17 400 (0)	17 400 (0)	17 400 (0)	17 400 (0)	17 400 (0)	17 400 (0)	0 (-17 400)
	72	Tilskudd til energiformål	18 000	18 000 (0)	18 000 (0)	18 000 (0)	13 000 (-5 000)	0 (-18 000)	18 000 (0)	18 000 (0)
1810		Sokkeldirektoratet								
	1	Driftsutgifter	454 600	453 600 (-1 000)	454 600 (0)	454 600 (0)	229 600 (-225 000)	454 600 (0)	404 600 (-50 000)	400 500 (-54 100)
	21	Spesielle driftsutgifter	205 000	55 000 (-150 000)	305 000 (+100 000)	130 000 (-75 000)	0 (-205 000)	40 000 (-165 000)	55 000 (-150 000)	0 (-205 000)
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	50 000	50 000 (0)	50 000 (0)	50 000 (0)	30 000 (-20 000)	50 000 (0)	50 000 (0)	50 000 (0)
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat								
	1	Driftsutgifter	1 031 800	1 031 800 (0)	1 056 800 (+25 000)	1 031 800 (0)	1 031 800 (0)	1 031 800 (0)	1 046 800 (+15 000)	1 031 800 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	FrP	H	SV	R	MDG	V
	22	Flom- og skredforebygging	383 000	383 000 (0)	583 000 (+200 000)	383 000 (0)	683 000 (+300 000)	601 000 (+218 000)	583 000 (+200 000)	500 000 (+117 000)
	26	Reguleringsmyndigheten for energi	96 300	96 300 (0)	96 300 (0)	96 300 (0)	96 300 (0)	78 500 (-17 800)	96 300 (0)	96 300 (0)
	70	Auksjonsbasert støtte til sol-parker	0	0 (0)	0 (0)	190 000 (+190 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	75	Strømsstønad	1 900 000	1 900 000 (0)	0 (-1 900 000)	1 900 000 (0)	1 900 000 (0)	1 900 000 (0)	0 (-1 900 000)	1 900 000 (0)
	76	Strømsstønad for nærvarme	4 500	4 500 (0)	0 (-4 500)	4 500 (0)	4 500 (0)	4 500 (0)	4 500 (0)	4 500 (0)
	77	Norgespris for strøm	9 100 000	9 100 000 (0)	0 (-9 100 000)	9 100 000 (0)	9 100 000 (0)	9 100 000 (0)	9 635 000 (+535 000)	9 100 000 (0)
	78	Norgespris for fjernvarme	500 000	500 000 (0)	0 (-500 000)	500 000 (0)	500 000 (0)	500 000 (0)	0 (-500 000)	500 000 (0)
	79	Strømsstønad for fjernvarme	35 000	35 000 (0)	0 (-35 000)	35 000 (0)	35 000 (0)	35 000 (0)	0 (-35 000)	35 000 (0)
	80	Garantert minstepris for egenprodusert overskudds-strøm	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	100 000 (+100 000)	0 (0)
	80	Ny strømsstønad	0	0 (0)	13 539 500 (+13 539 500)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
1825		Energieffektivisering og -omlegging								
	21	Spesielle driftsutgifter	14 000	13 000 (-1 000)	14 000 (0)	14 000 (0)	14 000 (0)	14 000 (0)	14 000 (0)	14 000 (0)
	50	Klima- og energifondet	1 300 000	1 300 000 (0)	0 (-1 300 000)	1 300 000 (0)	2 109 000 (+809 000)	1 300 000 (0)	3 100 000 (+1 800 000)	1 800 000 (+500 000)
	60	Tilskudd til energiltak i kommunale bygg	300 000	200 000 (-100 000)	300 000 (0)	0 (-300 000)	500 000 (+200 000)	300 000 (0)	300 000 (0)	200 000 (-100 000)
1850		Klima, industri og teknologi								
	21	Spesielle driftsutgifter	70 000	70 000 (0)	70 000 (0)	70 000 (0)	70 000 (0)	70 000 (0)	140 000 (+70 000)	70 000 (0)
	50	Fond for CO ₂ -håndtering	80 000	80 000 (0)	80 000 (0)	80 000 (0)	80 000 (0)	80 000 (0)	280 000 (+200 000)	530 000 (+450 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	FrP	H	SV	R	MDG	V
	70	Gassnova SF	105 000	100 000 (-5 000)	105 000 (0)	105 000 (0)	105 000 (0)	455 000 (+350 000)	105 000 (0)	105 000 (0)
	72	Langskip – fangst og lagring av CO ₂	1 900 000	1 900 000 (0)	0 (-1 900 000)	1 900 000 (0)	1 900 000 (0)	1 900 000 (0)	1 900 000 (0)	1 900 000 (0)
	73	Norges forskningsråd	1 085 000	1 085 000 (0)	1 085 000 (0)	1 060 000 (-25 000)	775 000 (-310 000)	1 081 000 (-4 000)	957 000 (-128 000)	935 000 (-150 000)
	75	Norwegian Energy Partners	45 000	0 (-45 000)	45 000 (0)	45 000 (0)	30 000 (-15 000)	45 000 (0)	45 000 (0)	30 000 (-15 000)
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleums- virksomheten								
	30	Investeringer	36 100 000	36 100 000 (0)	36 100 000 (0)	36 100 000 (0)	36 100 000 (0)	36 100 000 (0)	34 100 000 (-2 000 000)	36 100 000 (0)
		Sum utgifter rammeområde 12	56 589 388	56 286 388 (-303 000)	55 714 388 (-875 000)	56 377 788 (-211 600)	56 641 388 (+52 000)	56 944 688 (+355 300)	54 726 388 (-1 863 000)	56 661 064 (+71 676)
Inntekter rammeområde 12 (i tusen kroner)										
4810		Sokkeldirektoratet								
	1	Gebyrinntekter	33 000	33 000 (0)	33 000 (0)	43 000 (+10 000)	33 000 (0)	33 000 (0)	33 000 (0)	33 000 (0)
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleums- virksomheten								
	24	Driftsresultat:	184 900 000	184 900 000 (0)	184 900 000 (0)	184 900 000 (0)	184 900 000 (0)	184 900 000 (0)	186 900 000 (+2 000 000)	184 900 000 (0)
	3	Lete- og feltutviklingsutgif- ter	-2 100 000	-2 100 000 (0)	-2 100 000 (0)	-2 100 000 (0)	-2 100 000 (0)	-2 100 000 (0)	-100 000 (+2 000 000)	-2 100 000 (0)
		Sum inntekter rammeområ- de 12	229 275 500	229 275 500 (0)	229 275 500 (0)	229 285 500 (+10 000)	229 275 500 (0)	229 275 500 (0)	231 275 500 (+2 000 000)	229 275 500 (0)
		Sum netto rammeområde 12	-172 686 112	-172 989 112 (-303 000)	-173 561 112 (-875 000)	-172 907 712 (-221 600)	-172 634 112 (+52 000)	-172 330 812 (+355 300)	-176 549 112 (-3 863 000)	-172 614 436 (+71 676)

2.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 12 Olje og energi

2.2.1 KAP. 1800 ENERGIDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 270,264 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026), der bevilgningen på kap. 1800 post 1 foreslås redusert med 1 mill. kroner for et kutt i byråkrati i Energi-departementet.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under postene 50, 71 og 72

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 44,6 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative budsjett, hvor posten foreslås redusert med 1,6 mill. kroner grunnet reduksjon i kjøp av eksterne tjenester.

Post 50 Overføring til andre forvaltningsorganer, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 1 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 60 Utsira kommune – havvindutvikling

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 3 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv.

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 14,5 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 71 Norsk Oljemuseum

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 17,4 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås kuttet med 17,4 mill. kroner. Dette medlem vi-

ser til at Venstre omprioriterer midlene til andre museum og kulturtiltak.

Post 72 Tilskudd til energiformål, kan overføres, kan nyttes under post 21

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 18 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener det er viktig å øke den lokale oppslutningen rundt ny kraftproduksjon og støtte kommunene som har fått økt ansvar og beslutningsmyndighet over kraftutbygging de siste årene. Disse medlemmer viser til at det er mange kommuner som etterspør økt beslutningsstøtte til å utarbeide kraftplaner og behandlesøknader om ny kraftproduksjon. Disse medlemmer viser til partienes alternative budsjett, hvor det innenfor rammene av eksisterende bevilgninger til den nasjonale kompetansetjenesten, foreslås å styrke og oppprioritere arbeidet innen sol- og vannkraft.

2.2.2 KAP. 4800 ENERGIDEPARTEMENTET

Post 70 Garantiprovisjon, Gassco

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med inntekt på 2,2 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026). Inntekten er knyttet til at Energidepartementet har stilt en garanti innenfor en samlet ramme på 1 mrd. kroner.

2.2.3 KAP. 1810 SOKKELDIREKTORATET

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 456,6 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026), der bevilgningen på kap. 1810 post 1 foreslås redusert med 1 mill. kroner for et kutt i byråkrati i Sokkel-direktoratet.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås kuttet med 54,1 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 205 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti,

Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026), der bevilgningen på kap. 1810 post 21 foreslås redusert med 150 mill. kroner fordi det ikke er behov for kartlegging som følge av at man fryser satsingen på leting og utvinning av havbunnsmineraler.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at potensialet for å bli mer selvforsynt med kritiske mineraler på kort sikt ligger i mer mineralutvinning på land. Norge har store forekomster av mineraler og sjeldne jordarter som av EU er klassifisert som kritisk og strategisk viktig både for energi- og klimaomstillingen og i et sikkerhetspolitisk perspektiv.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil påpeke at norsk olje og gass er helt avgjørende for europeisk trygghet og energisikkerhet. Ifølge Gassco utgjør norsk gassproduksjon omtrent 30 pst. av europeisk naturgassimport. Disse medlemmer mener dette understreker behovet for videre kartlegging av norsk sokkel samt viktigheten av økt leteaktivitet. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026, hvor denne posten økes med 100 mill. kroner for økt seismisk aktivitet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative budsjett, hvor denne posten foreslås redusert med 75 mill. kroner, blant annet for å finne økonomisk handlingsrom til raskere fremdrift i arbeidet med mineraler på land, som ligger nærmere i tid. Disse medlemmer påpeker samtidig at man bør fortsette arbeidet med kartlegging av – og forskning på – havbunnsmineraler, noe det i Høyres alternative statsbudsjett også er budsjettet for.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor kartlegging av havbunnsmineraler og oljeressurser foreslås kuttet med 205 mill. kroner.

Post 23 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 50 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

2.2.4 KAP. 4810 SOKKELDIREKTORATET

Post 1 Gebyrinntekter

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med inntekt på 33 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026). Gebyrinntektene omfatter inntekter fra konsesjonssøknader, undersøkelses- og utvinningstillatelser, seismiske undersøkelser, registrer-

inger i Petroleumsregisteret og refusjon av tilsynsutgifter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at norsk sokkel er moden, og at produksjonen vil reduseres de neste tiårene. Disse medlemmer mener det er viktig at leteaktiviteten opprettholdes ikke bare ved tildeling i forhåndsdefinerte områder, men også regelmessige nummererte konsesjonsrunder, slik at Norge kan fortsette å levere energi til Europa. Disse medlemmer viser til partiets alternative budsjett, der det foreslås å lyse ut 26. konsesjonsrunde. Det legges til grunn at dette vil gi 10 mill. kroner i økte gebyrinntekter sammenlignet med forslaget i Prop. 1 S (2025–2026).

Post 2 Oppdrags- og samarbeidsinntekter

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med 50 mill. kroner under denne posten i 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

2.2.5 KAP. 1820 NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at NVE har et viktig samfunnsoppdrag i en tid med rask energi- og klimaomstilling. Næringslivet og industriens konkurransekraft avhenger av at Norge opprettholder et betydelig kraftoverskudd. Disse medlemmer vil understreke de fire hovedmålene NVE skal styre etter, herunder forvaltning av vassdragene, fremme effektiv produksjon og bruk av energi, fremme sikker kraftforsyning og å bedre evnen til å håndtere flom- og skredrisiko.

Disse medlemmer viser til at NVE anslår det realistiske tekniskøkonomiske potensialet for vannkraft i Norge til 216 TWh, hvorav mye er bygget ut og en del er vernet. NVE har beregnet det resterende potensialet til omtrent 23 TWh. En stor del av dette restpotensialet kommer fra småkraftverk, dvs. kraftverk med installert effekt under 10 megawatt (MW). Disse medlemmer mener det fortsatt er hensiktsmessig å bygge ut nye og oppgradere eksisterende vannkraftverk.

Disse medlemmer mener videre at det bør være et mål for myndighetene å korte ned saksbehandlingstiden for kraftkonsesjoner samt forenkle prosessene, slik at ny kraft kan bygges ut raskere.

Disse medlemmer viser videre til at det er gitt konsesjon til kun 0,7 TWh ny kraftproduksjon i Norge siden andre halvår 2021, og ifølge NVEs egne analyser vil det heller ikke komme store nye kraftutbygginger frem mot 2030. Til sammenligning ble det gitt konsesjon for over 2 TWh kraft i snitt hvert år i de foregående åtte årene under Solberg-regjeringen, noe som medførte at kraftoverskuddet i Norge økte i den perioden, og at

strømprisene ble holdt relativt lave for industrien, forbrukere og næringslivet for øvrig.

Disse medlemmer viser til at konsesjoner til ny småkraft var en av årsakene til at kraftoverskuddet økte under regjeringen Solberg, og at mye ny kraft kom i produksjon. I en situasjon hvor kraftbalansen svekkes, utgjør småkraft en av kildene til å styrke kraftbalansen på kortere sikt og frem mot 2030. Det vises til at NVE har en lang kø av omsøkte småkraftprosjekter, og at en mer effektiv saksbehandling hos energimyndighetene kan bidra til å utløse kraftpotensialet fra småkraft.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Norgesprisordningen ikke løser de underliggende utfordringene i strømmarkedet. Disse medlemmer viser til tidligere forslag fra Fremskrittspartiet i Innst. 198 S (2024–2025) om tiltak for å ta tak i disse problemene.

Disse medlemmer mener videre at Norgespris ikke er en god løsning for å dempe kostnadspresset på husholdningene. I den forbindelse har Fremskrittspartiet utarbeidet en egen strømløsning med makspris, som disse medlemmer mener gir husholdningene forutsigbarhet og lavere strømtregning. Det er opprettet en egen budsjettpost der løsningen presenteres samlet, post 80. Som følge av dette foreslår Fremskrittspartiet å kutte midler til øvrige poster som omfatter regjeringens strømtøtteordning.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre har fremmet forslag i Stortinget om både en reform av konsesjonssystemet, hurtigspor med parallellbehandling i konsesjonsprosesser og å innføre tidsfrister i saksbehandlingen. Selv om Stortinget har anmodet regjeringen om å benytte seg av hurtigspor, synes det ikke å ha materialisert seg i form av lavere saksbehandlingstider eller mer effektiv konsesjonsbehandling. Disse medlemmer merker seg at det i sammenlignbare land i Europa er innført nye EU-lovverk med krav om hurtigere konsesjonsprosesser, og at det arbeides systematisk med å få ned saksbehandlingstiden. Disse medlemmer understreker regjeringens ansvar for å styre underliggende etater på en måte som er i tråd med Stortingets målsettinger.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 1 031,8 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet understreker betydningen av å bygge ut mer kraft for å sikre nødvendig kapasitet til både næringslivets utvikling og samfunnets samlede behov. Disse medlemmer viser derfor til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026, hvor denne posten økes

med 25 mill. kroner til raskere behandling av konsesjonssøknader.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 110,5 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 22 Flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 45 og 60

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 383 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås økt med 117 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet understreker at det skal være trygt å bo og ferdes i Norge. Et viktig grep for å sikre trygge ferdsels- og boforhold er god flom- og skredforebygging. Disse medlemmer vil påpeke at Fremskrittspartiet har vært en forkjemper for dette i mange år, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026, hvor denne posten økes med 200 mill. kroner til dette formålet.

Post 23 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 60 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 25 Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser, kan overføres, kan nyttes under post 61

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 150 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 26 Reguleringsmyndigheten for energi

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 96,3 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under post 22

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 39 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 60 Tilskudd til flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under post 22

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 210 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 62 Fordeling av inntekt fra avgift på vindkraft

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 360 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 70 (Ny) Auksjonsbasert støtte til solparker

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at solenergi er den energikilden som øker mest på verdensbasis. Også i Norden og Europa for øvrig har solenergi stått for en stor del av ny kraftproduksjon og bidratt vesentlig til å holde oppe et kraftoverskudd og dekke økende kraftforbruk fra industri og forbrukere.

Disse medlemmer viser til at Høyre har fremmet flere forslag for økt satsing på solenergi, herunder støtteordninger under Enova for solceller i kombinasjon med lagring og smartstyring, samt en rekke endringer i regelverket for å produsere, dele og lagre overskuddskraft fra sol. Kun et fåtall av forslagene har blitt fulgt opp av regjeringen, og Norge er blant landene med lavest vekst i ny solproduksjon – også sammenlignet med land i Nord-Europa.

Disse medlemmer mener at Norge har et betydelig potensial for å øke kraftproduksjonen på kort sikt basert på solenergi. Disse medlemmer viser til partiets alternative budsjett, hvor det ble foreslått en bevilgning på 190 mill. kroner til en satsing på solenergi.

Disse medlemmer viser til at det her ble foreslått å opprette en prøveordning hvor solparker kan få investeringsstøtte etter auksjoner, hvor de som kan produsere mest kraft for minst støtte, får tilslag. Prosjekter i områder med stort behov for kraft, og hvor konfliktnivået er lavt, eksempelvis på industritomter og andre typer grå arealer, vil bli prioritert. Ordningen skal forvaltes av NVE i samarbeid med Enova. Anslagsvis kan ordningen utløse minst 500 GWh ny kraft om man antar en støttegrad på 20 pst., og prøveordningen vil deretter kunne utvides basert på erfaringene som er høstet.

Post 74 Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 9,1 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 75 Strømstønadordning, overslagsbevilgning

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 1 900 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 76 Strømstønad for nærvärme, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 4,5 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 77 Norgespris for strøm, overslagsbevilgning

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 9 100 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre er opptatt av å sikre forbrukerne forutsigbarhet, økonomisk trygghet og hvilepuls over strømregningen. Regjeringen bør samtidig utrede hvordan Norgespris-ordningen kan forbedres, slik at den også legger til rette for energieffektivisering og mer ren solkraft. Denne evalueringen bør spesielt vurdere temaer som sensitivitet for forbruket, påvirkning på strømpriser i resten av markedet, påvirkning på effektiviteten i engrosmarkedet, likviditet i terminmarkedet, tilgjengelige prissikringskontrakter i bedriftsmarkedet og lange kraftkontrakter for industrien, budgivning til kraftprodusenter gitt mindre fleksibelt forbruk, effekten for vanddisponering, krafthandel, magasin-nivåer og forsynings sikkerhet.

Post 78 Norgespris for fjernvärme, overslagsbevilgning

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 500 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 79 Strømstønad for fjernvärme, overslagsbevilgning

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 35 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 80 (Ny) Ny strømstønad

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at strøm er en nødvendighetsvare alle er avhengige av i hverdagen. Disse medlemmer mener det er galt at staten tjener seg rik på befolkningens bekostning. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets strømløsning med en makspris på 50 øre/kWh i alternativt statsbudsjett for 2026, hvor det foreslås bevilget 13 539,5 mill. kroner til dette formålet.

2.2.6 KAP. 4820 NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT**Post 1 Gebyrinntekter**

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med inntekt på 10,3 mill. kroner på denne posten i 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026). Disse inntektene inne-

bærer gebyrinntekter fra innhenting og kontroll av hydrologiske målinger og tilsyn med utenlandskonsesjoner.

Post 2 Oppdrags- og samarbeidsinntekter

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med inntekt på 60 mill. kroner på denne posten i 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 40 Flom- og skredforebygging

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med inntekt på 20 mill. kroner på denne posten i 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026). Inntektene omfatter innbetalinger fra kommuner i forbindelse med gjennomføring av sikrings- og miljøtiltak i regi av NVE, jf. omtale under kap. 1820 post 22 og 25.

2.2.7 KAP. 1825 ENERGIEFFEKTIVISERING OG -OMLEGGING

Post 21 Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 14 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser videre til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1825 post 21 foreslås redusert med 1 mill. kroner for et kutt i byråkrati i oppfølgingen av handlingsplan for energioptimalisering.

Post 50 Klima- og energifondet

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 1 300 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener statens virkemiddelapparat ikke er en god måte å stimulere til innovasjon og næringsutvikling. Disse medlemmer mener lave skatter og avgifter, samt langsiktige og stabile rammevilkår er den beste måten å stimulere til verdiskaping. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026 der denne posten kuttet med 1 300 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener videre at det er svært viktig at det utarbeides en handlingsplan for redusert strømforbruk i bygg, og at Enovas virkemiddelbruk innrettes for å nå et slikt mål.

Disse medlemmer understreker at den billigste energien er den man ikke bruker. Energieffektivisering

demper behovet for utbygging av ny kraft og nytt nett – og legger følgelig mindre press på norsk natur. Disse medlemmer er derfor opptatt av å legge til rette for mer energieffektivisering.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede ulike modeller med energisparesertifikater, herunder om energisparesertifikater kan være et mer effektivt verktøy for å redusere energibruk enn dagens støtteordninger, og komme tilbake til Stortinget senest i revidert nasjonalbudsjett for 2026.»

«Stortinget ber regjeringen utrede innføring av fleksible energikrav til rehabilitering i byggteknisk forskrift, slik at flere byggeiere velger å rehabilitere bygg med effektive energiløsninger i stedet for å rive.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor støtten til energieffektiviseringstiltak i Enova foreslås økt med 500 mill. kroner, hvorav 150 mill. kroner øremerkes til næringsliv og bedrifter i strømområde NO2.

Dette medlem vil også ha mer solkraft og at en kombinasjon av Enovas virkemidler og endringer i skattesystemet underbygger dette. I tillegg vil implementering av de resterende rettsakter og direktiv i EUs Ren energi-pakke medføre viktige og nødvendige stimuli til energieffektiviseringstiltak, som det etter dette medlems syn er uforståelig at regjeringen har satt på vent i fire år.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en handlingsplan for redusert strømforbruk i bygg. Planen bør både inneholde konkrete virkemidler og tiltak for å nå fastsatte mål, og legges fram sammen med revidert nasjonalbudsjett for 2026.»

Komiteens medlem fra Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen senest i revidert nasjonalbudsjett for 2026 komme tilbake med et forslag hvor vertskommuner for bakkemontert solkraft gis inntekter fra en produksjonsavgift med fradrag krone for krone i selskapsskatten.»

«Stortinget ber regjeringen sikre en rask implementering av EUs fornybardirektiv (RED II) og kvotemarkedet for transport, bygg og deler av småskala industri (ETS 2).»

Post 60 Tilskudd til energiltak i kommunale bygg, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 300 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1825 post 60 foreslås redusert med 100 mill. kroner som følge av lavere etterspørsel etter tilskudd til energiltak i kommunale bygg gjennom Husbanken.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at kommunene har et ansvar for, og en egeninteresse i, å spare strøm i kommunale bygg. Disse medlemmer viser til at mange kommuner allerede har planer for å gjennomføre energieffektivisering i kommunale bygg og legger til grunn at dette følges opp. Disse medlemmer viser til partiets alternative budsjett og foreslår å omdisponere 300 mill. kroner fra energiltak i kommunale bygg til å styrke kommunenes frie inntekter.

2.2.8 KAP. 5680 STATNETT SF

Post 85 Utbytte

Komiteen viser til at regjeringen ikke budsjetter med inntekter på denne posten i 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026). Dette begrunnes med en oppjustert prognose for systemdriftkostnader. Endelig vedtak om utbytte for 2025 blir gjort på foretaksmøte våren 2026, basert på faktisk årsresultat.

2.2.9 KAP. 1850 KLIMA, INDUSTRI OG TEKNOLOGI

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 70 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 50 Fond for CO₂-håndtering

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 80 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås økt med 450 mill. kroner. Dette medlem viser i denne sammenheng også til at Venstre foreslår 400 mill. kroner til en tilskuddsordning for CCS ved avfallsanlegg ved de store byene, samt 50 mill. kroner til planlegging og prosjektering av CCS på Melkøya.

Post 70 Gassnova SF

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 105 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 71 Teknologisenter Mongstad

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 69 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 72 Langskip – fangst og lagring av CO₂, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 1 900 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til alternativt statsbudsjett for 2026 der posten kuttes med 1,9 mrd. kroner.

Post 73 Norges forskningsråd, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 1 085 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative budsjett hvor posten foreslås redusert med 25 mill. kroner. Disse medlemmer påpeker samtidig at man bør fortsette arbeidet med kartlegging av – og forskning på – havbunnsmineraler, noe det også i Høyres alternative statsbudsjett er budsjettert for.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor forskning på fremtidsrettet og klimavennlig teknologi foreslås økt med 50 mill. kroner. Dette medlem viser videre til at Venstre omprioriterer 200 mill. kroner fra petroleumsforskning til annen FoU-virksomhet i partiets alternative budsjett, noe som totalt innebærer en reduksjon på 150 mill. kroner på denne posten.

Post 75 Norwegian Energy Partners

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 45 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, ber regjeringen om å gå i dialog med Norwep og næringslivet om langsiktig finansiering og drift av Norwep.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti

Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1850 post 75 foreslås redusert med 45 mill. kroner for å redusere støtten til stiftelsen Norwegian Energy Partners (Norwep).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til enigheten i budsjettforliket om å fjerne all støtte til Norwegian Energy Partners. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til den krevende situasjonen for norsk leverandørindustri. Når oppdragene på sokkelen blir færre, er det viktigste man kan gjøre å legge til rette for mer leting og aktivitet. Disse medlemmer viser samtidig til at det også må legges til rette for at bedriftene kan snu seg om til nye markeder og vinne kontrakter ute i verden. Å legge ned Norwep vil forverre en allerede vanskelig situasjon for leverandørindustrien langs kysten, og spesielt ramme de små og mellomstore bedriftene, som utgjør rundt 70 pst. av Norwep sin portefølje. Det går utover både olje og gass, men også de «nye næringene», som havvind. Disse medlemmer går derfor mot forslaget i budsjettforliket og er opptatt av at det finnes løsninger for å videreføre Norwep sitt viktige arbeid.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås å kutte i petroleumsporteføljen til Norwep med 15 mill. kroner.

2.2.10 KAP. 954 PETORO AS

Post 70 Tilskudd til administrasjon

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 453,824 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås kuttet med 453,8 mill. kroner. Dette medlem viser også til at Venstre foreslår å flytte pengene til SDØEs kontantstrøm.

2.2.11 KAP. 2440 STATENS DIREKTE

ØKONOMISKE ENGASJEMENT I

PETROLEUMSVIRKSOMHETEN

Post 30 Investeringer

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 36 100 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

2.2.12 KAP. 5540 STATENS DIREKTE ØKONOMISKE ENGASJEMENT I PETROLEUMSVIRKSOMHETEN

Post 24 Driftsresultat

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med inntekt på 184 900 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 30 Avskrivninger

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med 39 300 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 80 Renter av statens kapital

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med 4 900 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

2.3 Oppfølging av anmodningsvedtak under rammeområde 12

Komiteen viser til Prop. 1 S (2025–2026) fra Energidepartementet (ED) med oversikt over oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under Energidepartementet.

Komiteen vil understreke at komiteens merknader til disse vedtakene ikke er å anse som Stortingets formelle kontroll av regjeringens oppfølging av vedtakene, og således ikke erstatter kontroll- og konstitusjonskomiteens behandling av den årlige stortingsmeldingen om regjeringens oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak, Meld. St. 4 (2025–2026).

Komiteen viser til at det her kun følger merknader til Energidepartementets oppfølging av de enkelte anmodningsvedtakene der medlemmer av komiteen mener oppfølgingen er mangelfull.

Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (ja/nei)
2024–2025	78 Strengare krav om utnytting av spillvarme	Ja
2024–2025	90 Vegkart for CO ₂ -handtering frå industri- og avfallshandtering	Ja
2024–2025	91 Støtteprogram for å kutte CO ₂ -utslepp innanfor industri og avfallshandtering	Ja
2024–2025	98 Gruvedrift på havbotnen – ingen konsesjonsrunde i 2024/2025	Ja
2024–2025	165 Tiltak mot høge straumprisar i NO ₂	Ja
2024–2025	543 Gjennomgang av Noregs føresetnader for kjernekraft med IAEA	Ja
2024–2025	605 Prioritering av nasjonale sikkerheitsinteresser i straumnettet	Ja
2024–2025	640 Forsterke samarbeidet mellom kraftsektoren og ekomsektoren når det gjelder beredskap og krisehandtering	Ja
2024–2025	647 Planar for styrkt beredskap i kraftsystemet	Ja
2024–2025	654 Framdrift i prosjekt for kraft til Melkøya	Ja
2024–2025	658 Førebuande arbeid for 26. konsesjonsrunde	Ja
2024–2025	833 Frigjere nettkapasitet til forsvarsindustrien	Ja
2024–2025	834 Forbetre tilgangen på straum for forsvarsindustrien	Ja
2024–2025	855 Analyse av fjernvarmepotensialet	Nei
2024–2025	856 Avlaste kraftnettet ved bruk av fjernvarme	Nei
2024–2025	857 Havbotnmineral – balansert utvikling	Ja
2024–2025	858 Havbotnmineral – regulering og tilsyn	Ja
2024–2025	917 Alexander L. Kielland-ulykka – etablere ei kompensasjonsordning	Nei
2024–2025	983 Gjenbruk av spillvarme	Ja
2024–2025	1077 Eksportløysing for gass frå Barentshavet	Ja
2024–2025	1078 Status for og vurdering av NZIA-forordninga frå EU	Nei
2024–2025	1079 Reform av nettregruleringa	Ja
2024–2025	1080 Endringar i energilova for tidlegare planlegging av nytt nett m.m.	Ja
2024–2025	1090 Forbrukstak for Noregspris	Ja
2024–2025	1091 Forbrukstak for straumstønad	Ja
2024–2025	1096 Tiltak for lågare og meir stabile straumprisar i NO ₂	Ja
2024–2025	1213 Utnytting av overskotsvarme	Ja
2024–2025	1256 Sikre tilstrekkeleg krafttilgang i heile Finnmark	Ja
2024–2025	1257 Rask saksbehandling av søknaden om utbygging av transmisjonsnettet Skaidi–Lebesby–Varangerbotn	Ja
2023–2024	96 Havvind – opne eit område i nord	Nei
2023–2024	717 Nye datasenter – utnytting av spillvarme og eigenproduksjon av energi- og energilagringssløysingar	Ja
2023–2024	910 Energipartnarskap med olje- og gassnæringa	Ja
2023–2024	913 Fjerne konsesjonsplikt for solparkar opp til 10 MW	Ja
2022–2023	813 Inkludere bakkemonterte solenergianlegg i plan- og bygningslova	Ja
2022–2023	841 Havvind – auka vektning av berekraftskriteria og positive lokale ringverknader	Ja
2022–2023	923 Solenergi – mål om 8 TWh innan 2030	Ja
2022–2023	924 Solkraft – deling med høgare grense enn 1 MW	Ja
2022–2023	925 Solenergiparkar – fjerne konsesjonsplikt for enkeltprosjekt med lågt konfliktnivå	Ja
2022–2023	926 Solenergiparkar – fjerne konsesjonsplikt opp til 1 MW	Ja
2021–2022	703 Havvind – tildeling av areal	Ja
2021–2022	716 Havvind – vurdere å fastsette delmål for arealtildeling innan 2030	Ja
2021–2022	727 Mål om auka energisparing – greie ut ulike ordningar med energisparesertifikat	Ja

2.3.1 STORTINGSSESJONEN 2024–2025

Vedtak nr. 78, 5. desember 2024, vedtak nr. 983, 11. juni 2025 og vedtak nr. 1213, 20. juni 2025: Utnyttning av spill- og overskuddsvarme

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener det fortsatt gjenstår viktig arbeid for å sikre bedre krav og løsninger for utnyttelse av spillvarme fra prosesser som avgir mye varme, for eksempel fra industrianlegg, avfallsforbrenning, datasentre, hydrogenproduksjon og energiproduksjonsanlegg, og at dette arbeidet ikke kan anses fullført overfor Stortinget.

Vedtak nr. 165, 13. desember 2024: Tiltak mot høye strømpriser i NO2

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med ekstraordinære tiltak som kan innføres i NO2 (for eksempel bruk av flaskehals inntekter) for å kompensere for ekstraordinært høye strømpriser i dette prisområdet.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at situasjonen for næringslivet i NO2 fortsatt er krevende, og er opptatt av at regjeringen bør komme med tiltak som gir en likere og lavere strømgjennomføring. Disse medlemmer anser derfor ikke vedtaket for oppfylt.

Vedtak nr. 543, 1. april 2025: Gjennomgang av Norges forutsetninger for kjernekraft med IAEA

«Stortinget ber regjeringen i oppfølgingen av Kjernekraftutvalgets rapport vurdere å sende en forespørsel til IAEA om å foreta en gjennomgang av Norges forutsetninger for å etablere kjerne kraft (en INIR-revisjon).»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til omtalen av anmodningsvedtaket i Prop. 1 S (2025–2026), hvor det fremkommer at Kjernekraftutvalgets rapport fremlegges innen 1. april 2026. Disse medlemmer anser derfor ikke vedtaket for gjennomført og imøteser rapportering på dette vedtaket.

Vedtak nr. 605, 6. mai 2025, vedtak nr. 647, 6. mai 2025, vedtak nr. 833, 2. juni 2025 og vedtak nr. 834, 2. juni 2025: Tiltak for økt sikkerhet og beredskap i kraftnettet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det fortsatt gjenstår viktig arbeid for å øke sikkerhet og beredskap i kraftnettet, og at dette arbeidet ikke kan anses fullført overfor Stortinget.

Vedtak nr. 654, 6. mai 2025, vedtak nr. 1256, 20. juni 2025: Kraft til Melkøya og hele Finnmark

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at kraftsituasjonen for Finnmark fortsatt er krevende, og er opptatt av at regjeringen følger opp sine lovnader om et kraft- og industriløft for Finnmark. Disse medlemmer viser til regjeringens svarbrev til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet og svar på spørsmål 1 045 og 1 047 fra Høyres finansfraksjon. Her fremkommer det at det ikke virker sannsynlig at regjeringen klarer å realisere tilstrekkelig ny kraft i Finnmark tilsvarende Melkøyas behov slik regjeringen forespeilet. Disse medlemmer kan ikke se at det mest modne kraftprosjektet i Finnmark som potensielt kunne være i drift innen 2030 er sendt på høring og realitetsbehandlet, eller at nettutbygging fra Lebesby og videre til Varangerbotn er behandlet. Disse medlemmer anser derfor ikke vedtakene for oppfylt.

Vedtak nr. 658, 6. mai 2025: 26. konsesjonsrunde

«Stortinget ber regjeringa setje i verk førebuande arbeid for 26. konsesjonsrunde med sikte på ei mogleg utlysning av runden tidleg i 2026.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at 26. konsesjonsrunde enda ikke er gjennomført. Disse medlemmer anser derfor ikke vedtaket for oppfylt.

Vedtak nr. 1079, 13. juni 2025: Reform av nettreguleringen

«Stortinget ber regjeringen igangsette arbeidet med en reform av nettreguleringen som skal sikre mer nett raskere, økt kapasitet i nettet og at man raskere får tilgang på økt kapasitet, og komme tilbake til Stortinget med en sak om hvordan man skal oppnå dette.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det fortsatt er en stor utfordring med tilgang til nett, og mener derfor at dette arbeidet ikke kan anses fullført overfor Stortinget.

2.3.2 STORTINGSSESJONEN 2023–2024

Vedtak nr. 717, 6. juni 2024: Nye datasentre – utnyttning av spillvarme og egen produksjon av energi- og energilagringssystemer

«Stortinget ber regjeringen utarbeide krav til nye datasentre som omhandler utnyttelse av spillvarme og egenproduksjon av energi- og energilagringssystemer der det ligger til rette for dette.»

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det fortsatt gjenstår viktig arbeid for å sikre bedre krav

og løsninger for utnyttelse av spillvarme fra prosesser som avgir mye varme, for eksempel fra industrianlegg, avfallsforbrenning, datasentre, hydrogenproduksjon og energiproduksjonsanlegg, og at dette arbeidet ikke kan anses fullført overfor Stortinget (jf. vedtak nr. 78, nr. 983 og nr. 1213 (2024–2025)).

Vedtak nr. 910, 21. juni 2024: Energipartnerskap med olje- og gassnæringen

«Stortinget ber regjeringen videreføre dialogen og konkretisere innholdet i et energipartnerskap med olje- og gassnæringen, vedtatt i forbindelse med oljeskattepakken, i tråd med omtalen i revidert nasjonalbudsjett 2024, med sikte på fort satte utslippsreduksjoner i næringen for å bidra til å nå klimamålet i 2030. Et viktig premiss for partnerskapet er at olje- og gassnæringen innenfor det finanspolitiske rammeverket skal bidra mer til finansieringen av flytende havvind enn de gjør i dag, ved at CO₂-avgiften på sokkelen skal økes frem mot 2030.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til omtalen av anmodningsvedtaket samt kap. 6.3 i Prop. 1 S (2025–2026) hvor det basert på det regjeringen skriver, fremkommer at vedtak 910 ikke kan anses gjennomført.

Disse medlemmer viser til at Stortinget gjennom anmodningsvedtak 914 (2022–2023) ga regjeringen tydelige føringer om å legge frem tiltak som sikrer at oljenæringen selv bidrar med økt kraftproduksjon når de skal elektrifisere de siste feltene på sokkelen. Målet var å sikre fortsatt klimautslippsreduksjoner på sokkelen, men unngå svekket kraftbalanse på land. Regjeringen skulle legge frem tiltak innen framleggelsen av statsbudsjett for 2024, Prop. 1 S (2023–2024). I stedet for å følge Stortingets anmodning og legge frem konkrete tiltak, satte regjeringen ned et Energipartnerskap med oljenæringen som skulle vurdere tiltak. Disse medlemmer viser videre til disse medlemmers merknad under omtale av anmodningsvedtak 914 (2022–2023).

Disse medlemmer viser til at Stortinget videre i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024, Meld. St. 2 (2023–2024), vedtok anmodningsvedtak 910. Disse medlemmer kan ikke registrere at regjeringen har fulgt opp dette siden vedtaket ble fattet, heller ikke i Prop. 1 S (2025–2026). Disse medlemmer mener derfor at dette arbeidet ikke kan anses fullført overfor Stortinget.

2.3.3 STORTINGSSESJONEN 2022–2023

Vedtak 923, 16. juni 2023: Solenergi – mål om 8 TWh innen 2030

«Stortinget ber regjeringen sette et mål for ny solenergi på 8 TWh innen 2030 og utarbeide en konkret handlingsplan som gjør det mulig å realisere målet innen revidert nasjonalbudsjett i 2024. Tiltak og virke-

midler skal ikke være til hinder for rasjonell nettutvikling.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til omtalen av anmodningsvedtaket i Prop. 1 S (2025–2026), hvor det fremkommer at vedtakene ikke er gjennomført. Det vises til omtale på side 146 i Prop. 104 S (2023–2024) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2024, hvor det presenteres noen punkter under overskriften Plan for tiltak for økt utbygging av solenergi og lokal energiproduksjon. Denne omtalen inneholder ikke målet om 8 TWh produksjon fra solenergi. Disse medlemmer mener også at tiltakene som omtales, ikke kan beskrives som en konkret handlingsplan som gjør det mulig å realisere målet i Stortingets vedtak. Disse medlemmer mener derfor at dette arbeidet ikke kan anses fullført overfor Stortinget.

2.3.4 STORTINGSSESJONEN 2021–2022

Vedtak 727, 10. juni 2022: Mål om økt energisparing

«Stortinget ber regjeringen utrede ulike ordninger med energisparesertifikater for å utløse mål om økt energisparing med mest mulig effekt.»

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til omtalen av anmodningsvedtaket i Prop. 1 S (2025–2026), hvor det fremkommer at vedtak 727 (2021–2022) fortsatt ikke er gjennomført. Disse medlemmer anser derfor ikke vedtaket for oppfylt.

2.4 Vedlegg 1 – Vedtak fra tidlegare år som gjeld utan tidsavgrensning

Komiteen viser til energiministerens rettebrev fra 5. november 2025 der han redegjør for en feil i vedlegg 1 til statsbudsjettet 2026 Prop. 1 S (2025–2026) for Energidepartementet, Vedtak fra tidlegare år som gjeld utan tidsavgrensning, Fullmakt til å inngå avtaler og pådra staten forpliktingar for Langskip (fangst og lagring av CO₂). Denne fullmakten ble endret i Prop. 17 S (2024–2025) og Innst. 93 S (2024–2025) slik den er gjengitt i rettebrevet.

Komiteen viser videre til at energiministeren i samme rettebrev gjør rede for at det i vedlegg 1 til statsbudsjettet 2026 Prop. 1 S (2025–2026) for Energidepartementet, Vedtak fra tidlegare år som gjeld utan tidsavgrensning, Garantifullmakt, også skal refereres til St.prp. nr. 69 (2006–2007) og Innst. S. nr. 230 (2006–2007), vedtak V.

3. Rammeområde 13 – Miljø

I det følgende vises oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 13 i Prop. 1 S (2025–2026).

Ved Stortingets vedtak 5. desember 2025 er netto utgiftsramme for rammeområde 13 fastsatt til 23 986 453 000 kroner.

Der det ikke er særskilte merknader under en post, slutter komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 13

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)
			Gul bok
Utgifter			
<i>Klima- og miljødepartementet</i>			
1400	Klima- og miljødepartementet		
	1	Driftsutgifter	367 222 000
	21	Spesielle driftsutgifter	80 945 000
	71	Internasjonale organisasjoner	103 114 000
	74	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	12 349 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	96 496 000
1410	Kunnskap om klima og miljø		
	21	Miljødata	543 871 000
	23	MAREANO, <i>kan overføres</i>	73 164 000
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøinstituttene	71 472 000
	71	Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd ..	256 950 000
	73	Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	498 518 000
1411	Artsdatabanken		
	1	Driftsutgifter	47 987 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	28 021 000
	70	Tilskudd til å styrke kunnskap om og formidling av naturmangfoldet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	14 666 000
1412	Meteorologiformål		
	50	Meteorologisk institutt	446 415 000
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekter	174 841 000
1420	Miljødirektoratet		
	1	Driftsutgifter	991 892 000
	21	Spesielle driftsutgifter	830 742 000
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet	271 691 000
	30	Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder, <i>kan overføres</i>	23 054 000
	31	Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering, <i>kan overføres</i>	173 552 000
	32	Statlige erverv, vern av naturområder, <i>kan overføres</i>	380 247 000
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i>	8 645 000
	54	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien – klima og energieffektiviseringstiltak, <i>kan nyttes under post 74</i>	2 900 800 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	Gul bok
	60	Tilskudd til Natursats – tiltak og planlegging for natur i kommunene, <i>kan overføres</i>	114 826 000	
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, <i>kan overføres</i>	250 735 000	
	62	Tilskudd til grønn skipsfart, <i>kan overføres</i>	20 000 000	
	66	Tilskudd til kommuner for å bedre tilgangen til strandsonen langs Oslofjorden.....	3 199 000	
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i>	30 232 000	
	71	Tilskudd til tiltak mot marin forsøpling, <i>kan overføres</i>	27 363 000	
	72	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	163 878 000	
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i>	51 706 000	
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien, <i>kan nyttes under post 54</i> ...	4 351 200 000	
	75	Vrakpant og tilskudd til innlevering og behandling av kasserte fritidsbåter og kjøretøy, <i>overslagsbevilgning</i>	413 212 000	
	76	Refusjon ved innlevering av klima- og miljøskadelige stoffer, <i>overslagsbevilgning</i>	220 000 000	
	77	Tilskudd til fagspesifikke miljøorganisasjoner.....	10 049 000	
	78	Tilskudd til friluftslivsformål, <i>kan overføres</i>	227 048 000	
	79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i>	492 000	
	80	Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur, <i>kan overføres</i>	276 408 000	
	81	Tilskudd til verdiskaping basert på naturarven, <i>kan overføres</i>	13 192 000	
	84	Tilskudd til internasjonalt klima- og miljøsamarbeid	9 655 000	
	85	Tilskudd til besøkssenter for natur, <i>kan overføres</i>	88 523 000	
	86	Tilskudd til frivillige klima- og miljøorganisasjoner og klima- og miljøstiftelser	61 676 000	
	87	Tilskudd til natur og friluftsliv i områder berørt av landbaserte vindkraftverk, <i>kan overføres</i>	22 718 000	
1422		Miljøvennlig skipsfart		
	21	Spesielle driftsutgifter	9 683 000	
	70	Tilskudd til private, <i>kan nyttes under post 21</i>	38 858 000	
1423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
	1	Driftsutgifter	58 223 000	
1425		Fisketiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	300 000	
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	15 608 000	
1428		Enova SF		
	50	Overføring til Klima- og energifondet.....	5 904 808 000	
1471		Norsk Polarinstitut		
	1	Driftsutgifter	211 577 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, Troll forskningsstasjon, <i>kan overføres</i>	139 537 000	
	22	Drift av forskningsinfrastruktur, <i>kan overføres</i>	79 300 000	
	23	Eksterne prosjekter, <i>kan overføres</i>	113 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	227 000 000	
1472		Svalbards miljøvernfond		
	50	Overføringer til Svalbards miljøvernfond.....	19 307 000	
1474		Fram - Nordområdesenter for klima- og miljøforskning		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 50 og 70</i>	283 000	
	50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	28 640 000	
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	33 182 000	
1481		Klimakvoter		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 951 000	
	22	Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6, <i>kan overføres</i>	300 000 000	

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)
			Gul bok
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	1	Driftsutgifter	81 877 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 73	62 160 000
	73	Klima- og skoginitiativet, kan overføres, kan nyttes under post 21	3 942 666 000
		Sum utgifter rammeområde 13	26 021 726 000
		Inntekter	
		Inntekter under departementene	
4400		Klima- og miljødepartementet	
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	36 469 000
4420		Miljødirektoratet	
	1	Oppdrag og andre diverse inntekter	7 227 000
	4	Gebyrer, forurensningsområdet hos Miljødirektoratet	107 559 000
	6	Gebyrer, forurensningsområdet hos statsforvalterembetene	66 942 000
	7	Gebyrer, kvotesystemet	49 340 000
	9	Internasjonale oppdrag	33 400 000
	85	Overføringer fra andre	6 500 000
4423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	
	1	Gebyrer, radioaktiv forurensning	1 212 000
4471		Norsk Polarinstitutt	
	1	Diverse inntekter	11 500 000
	21	Inntekter, Antarktis	30 000 000
	22	Inntekter fra forskningsinfrastruktur	4 500 000
	23	Eksterne forskningsprosjekter	113 000 000
4481		Salg av klimakvoter	
	1	Salgsinntekter	1 617 874 000
		Sum inntekter rammeområde 13	2 085 523 000
		Netto rammeområde 13	23 936 203 000

3.1 Generelle merknader for rammeområde 13 Miljø

3.1.1 ARBEIDERPARTIET

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025 er et budsjett som trygger økonomien, fellesskapet og landet. Budsjettet legger til rette for trygg økonomisk styring slik at prisveksten kan reduseres. Budsjettet bidrar til lav ledighet, høy sysselsetting og vekst i næringslivet. Kjøpekraften øker, og folk får bedre råd. Hovedprioriteringene til Klima- og miljødepartementets budsjett er å nå klimamålene, ta vare på natur, videreføre Klima- og skoginitiativet og forskningsinfrastruktur i polarområdene.

Disse medlemmer viser til at regjeringen prioriterer å nå klimamålene gjennom utslippskutt i Norge og i samarbeid med EU. Viktige tiltak er opptrapping av CO₂-avgiften, opprettholde Enova som et sentralt virkemiddel for å stimulere til klima- og energiomstilling og krav til at 40 pst. av kompensasjonen i CO₂-kompensasjonsordningen skal brukes til klima- og energieffektiviseringstiltak i Norge. Regjeringen viderefører hurtigbåt-

prosjekter i 2026. Regjeringen legger opp til at Klima- og skoginitiativet videreføres på et høyt nivå og at Norge betaler for utslippsreduksjoner i bilaterale partnerskap.

Disse medlemmer viser til at Oslofjorden er i en alvorlig miljøkrise, og det haster å få på plass kraftfulle tiltak for å bedre tilstanden i fjorden. Regjeringen forslår derfor å styrke arbeidet for Oslofjorden i tillegg til allerede igangsatte tiltak.

Regjeringen foreslår også flere tiltak for bedre tilstanden for villreinen, samt en økning av bevilgningen til Norsk Polarinstitutt med 50 mill. kroner for å opprettholde solid forskningsaktivitet og tilstedeværelse i polarområdene.

3.1.2 FREMSKRITTPARTIET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at klimapolitikken må bygge på realistiske mål som er innenfor rekkevidde, og at tiltakene som velges må gi mest mulig effekt per krone. Ifølge SSB har norske utslipp blitt redusert med kun 12,4 pst. siden 1990. I den forbindelse mener disse medlemmer at regjeringens mål om 70–75 pst. kutt innen 2035 frem-

står urealistisk og potensielt skadelig for norsk verdiskaping.

Disse medlemmer viser til at Norge allerede har en svært høy andel fornybar energi og lave utslipp fra olje- og gassproduksjon. Disse medlemmer mener at den høye fornybarandelen har vært avgjørende for at Norge har kunnet tiltrekke seg kraftintensiv industri. Disse medlemmer mener det er viktig å beskytte rammevilkårene i norsk industri slik at Norge, også i fremtiden, vil være et attraktivt land for investeringer. I den forbindelse vil disse medlemmer påpeke at like konkurransevilkår med Europa er avgjørende. Det er i dag flere sektorer og selskaper som er omfattet av en særnorsk CO₂-avgift. Disse medlemmer mener denne særnorske avgiften svekker konkurransevnen til norske selskaper på det internasjonale markedet.

Disse medlemmer vil videre påpeke at all politikk har en eller annen form for kostnad. Det gjelder også klimapolitikken. Disse medlemmer mener det er avgjørende å ha full oversikt over både kostnad og effekt av hvert enkelt tiltak, slik at tiltakets nytteverdi kan vurderes opp mot kostnaden. Disse medlemmer mener videre at regjeringen i dag setter i gang tiltak uten tilstrekkelig kunnskap om konsekvensene, noe som påfører norske husholdninger og næringsliv en betydelig økonomisk belastning.

Disse medlemmer vil også understreke at klimapolitikken må vurderes i et globalt perspektiv. Når den globale effekten av utslippsreduksjoner er lik, uavhengig av hvor de skjer, mener disse medlemmer det er fornuftig å prioritere de rimeligste kuttene først. Disse medlemmer fremholder at kvotesystemet er et av de mest kostnadseffektive tiltakene for å kutte klimagassutslipp.

Disse medlemmer vil videre påpeke at regjeringen har valgt å melde inn mer ambisiøse klimamål enn EU, noe som kunne vært unngått ved å avvente EUs egne målsettinger. Disse medlemmer mener dette svekker norsk konkurransevne og skaper høyere kostnader enn nødvendig.

Videre fremholder disse medlemmer at kombinasjonen av CO₂-avgift og kvotekjøp medfører en dobbelt økonomisk belastning for norske bedrifter, som svekker deres konkurransevne sammenlignet med næringsliv i EU, Asia og USA. Disse medlemmer mener at klimapolitikk må baseres på kostnadseffektivitet, og at det derfor bør foreligge en transparent oversikt over kostnader og effekter for ulike tiltak. Å fastsette mål og iverksette tiltak uten en slik vurdering anses av disse medlemmer som uansvarlig, da det kan gi alvorlige konsekvenser for norsk økonomi og arbeidsplasser.

3.1.3 HØYRE

Klima- og miljøutfordringene

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at klima- og miljøutfordringene er en av de største utfordringene verden står overfor. Verdens land har gjennom Parisavtalen forpliktet seg å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader. Disse medlemmer viser til at dette vil kreve en enorm og hurtig global omstilling av blant annet kraftsystemer, transport og industri. Disse medlemmer mener Norge og norske virksomheter har gode forutsetninger for å bidra betydelig til det grønne skiftet globalt, blant annet gjennom utvikling av ny teknologi. I tillegg har Norge flere konkurransefortrinn som gjør at norske bedrifter og industri har mulighet til å styrke sin konkurransekraft, gripe nye forretningsmuligheter og skape flere arbeidsplasser og verdier gjennom en kostnadseffektiv omstilling.

Disse medlemmer vil understreke at klimapolitikken må være sosialt rettferdig og legge grunnlaget for nye lønnsomme arbeidsplasser. Det må bli dyrere å forurense, billigere å være miljøvennlig og mer lønnsomt å utvikle ny teknologi og nye grønne arbeidsplasser.

Disse medlemmer viser til at klimapolitikken under regjeringen Solberg bidro til at utslippene gikk ned 8 pst., og at det ble lagt godt til rette for nye industrielle klimasatsinger i Norge. Klimapolitikken må fortsette å legge til rette for at det utvikles teknologi og etableres nye virksomheter som både skaper verdier og nye grønne jobber i Norge, men som også kan bidra til store utslippsreduksjoner.

Disse medlemmer vil understreke at spørsmålet om økt konkurransekraft og klima- og energiomstilling henger tettere og tettere sammen. Geopolitisk er det større konkurranse om utvikling av grønn industri og grønn teknologi, og det driver den økonomiske veksten i flere land. Både EU og Norge er avhengig av å styrke egen konkurransekraft i årene fremover. En forutsetning for dette er tilgang på ren, rimelig kraft og at industrien omstiller seg til å produsere med lavere utslipp, samtidig som man sikrer gode og forutsigbare rammevilkår og mindre byråkrati og rapporteringsbyrder. Norsk industri er underlagt kvotesystemet i EU, og antall kvoter skal ned med 62 pst. innen 2030 og går mot null i 2040. Alternativet til å kutte utslipp i industrien er utflagging eller nedleggelse, med de konsekvenser det vil ha for arbeidsplasser og verdiskaping.

Disse medlemmer vil påpeke at økt tilgang på fornybar energi er en av de viktigste innsatsfaktorene i det grønne skiftet både hjemme og ute. Disse medlemmer mener det er uheldig at regjeringen har foreslått og innført skatteendringer for kraftsektoren som har bidratt til å bremse utbyggingen av fornybar energi i Norge og svekket Norges omdømme som et forutsig-

bart og attraktivt sted å investere. Dette gjenspeilte seg også med forslaget om å innføre grunnrenteskatt på småkraften. Det er også svært bekymringsfullt at det under regjeringen Støre knapt er gitt konsesjoner til ny kraftproduksjon. Mangel på kraft er nå i ferd med å kortslutte klimaomstillingen i Norge.

Disse medlemmer er bekymret over det raske tapet av arts- og naturmangfold i verden. Klimaendringer kan bidra til å forsterke tapet av naturmangfold. Samtidig er menneskelig påvirkning gjennom nedbygging av verdifulle habitat, avskoging og forringelsen av naturlige økosystemer en viktig bidragsyter. Disse medlemmer ønsker å fremheve viktigheten av å verne om sårbare dyre- og naturarter og redusere nedbygging av verdifull og karbonrik natur.

Disse medlemmer viser til at verdens land også har forpliktet seg til å nå bærekraftsmålene innen 2030. De 17 målene og 169 delmålene er verdens felles arbeidsplan for å oppnå sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft innen 2030. Målene er gjensidig avhengig av hverandre, og det vil neppe være mulig å nå bærekraftsmål 13 om klima uten at det oppnås betydelig fremgang også på de andre målene.

Punktutslippsprogram

Disse medlemmer viser til at det er viktig å fortsette satsingen på og prioriteringen av forskning, utvikling og innovasjon for å bidra til å utvikle lav- og nullutslippsløsninger og kutte klimagassutslipp i Norge. På denne måten vil Norge også skape grønn teknologi som kommer resten av verden til gode, samtidig som man styrker egen konkurransekraft.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen foreslår å ikke videreføre et punktutslippsprogram i regi av Enova. Regjeringen foreslår heller ikke å gi Enova et mandat som kan støtte oppunder skalering og utrulling av moden teknologi i industrien. Disse medlemmer mener det er behov for å endre innretningen på rammevilkårene for utslippsreduksjoner gjennom Enova, og foreslår derfor å bevilge 1,0 mrd. kroner til et punktutslippsprogram for industrien med et endret mandat. Norske industribedrifter er omfattet av EUs kvotesystem, og må betale stadig mer for sine utslipp. For en del virksomheter er imidlertid dette ikke nok til å utløse fullskala karbonnøytrale løsninger. Et punktutslippsprogram som sikrer at man får størst mulig utslippskutt per krone, vil kunne bidra til skalering av større utslippsreducerende tiltak. I tillegg til at det vil bidra til å sikre industriens konkurransekraft. En måte å gjøre dette på kan for eksempel være å innføre karbondifferansekontrakter.

Disse medlemmer vil imidlertid påpeke at statlige virkemidler er et supplement til den viktige jobben hver enkelt bedrift må gjøre for å lykkes i det grønne skiftet. Landet står overfor en omstilling som vil kreve

store investeringer for norsk industri og næringsliv. Disse medlemmer mener derfor det er uheldig at de generelle rammevilkårene for næringslivet er betydelig forverret under denne regjeringen, herunder kraftige skatteskjerpelser. Det vil gjøre det mer krevende for norske virksomheter å dra nytte av mulighetene denne omstillingen vil gi. Disse medlemmer viser til at Høyre foreslår betydelige skattelettelser for næringslivet i sitt alternative budsjett.

På lag med naturen

Disse medlemmer viser til at Høyre mener at naturen er livsgrunnlaget for alt mennesker kan leve av og for, og at vår velferd er basert på og avhengig av et samspill med naturen. Selv om Norge generelt har bedre tilstand på naturen enn mange andre land, er også naturen i Norge under press. Disse medlemmer viser til at bruk av arealer mange steder er viktig for vekst og utvikling, og bidrar til bosetting, næringsutvikling og transport. Samtidig kan arealnedbygging føre til endringer i sårbare økosystemer, øke utslippene av klimautslipp og resultere i en bit for bit nedbygging som gjør det utfordrende å se den samlede belastningen før det er for sent. Disse medlemmer viser til den globale Naturavtalen som ble inngått i 2022, og mener det er viktig at Norge følger opp sine forpliktelser de neste årene.

Disse medlemmer peker på at det er behov for å i større grad gjenbruke og fortette på allerede nedbygd areal i nye utbyggingsprosjekt, såkalt «grått areal».

Disse medlemmer viser til at kommunene spiller en nøkkelrolle i arealpolitikken gjennom en bærekraftig arealforvaltning lokalt, og det er viktig at kommunene forvalter natur som en begrenset ressurs på en bærekraftig måte. Disse medlemmer viser til at en av tre norske kommuner har arealplaner som er eldre enn ti år, og at Høyre derfor er opptatt av at flere kommuner bør foreta planvask.

Disse medlemmer vil understreke behovet for en kraftigere satsing på en ren Oslofjord. Det er behov for flere tiltak for å restaurere naturverdier, redusere arealavrenning fra landbruket, redusere marin forsyling og overfiske. I tillegg må regjeringen ta en tydeligere koordinerende rolle ovenfor kommunene i arbeidet med nitrogenrensing. Disse medlemmer viser til at Høyre foreslår å samle tilskuddene til Oslofjorden i én budsjettpost og støtter en opptrapping av innsatsen.

Internasjonalt samarbeid

Disse medlemmer vil understreke at det ikke er mulig å nå verdens klimamål uten omfattende internasjonalt samarbeid. Norges viktigste bidrag til å bøte på den internasjonale klimakrisen er vårt internasjonale arbeid. Det gjelder både bevaring av regnskog, teknologioverføringer og regjeringen Solbergs opprettelse av et klimafond som investerer flere milliarder kroner i for-

nybar energi i utviklingsland. Disse medlemmer er tilfreds med at regjeringen Støre følger opp denne satsingen. Norges øvrige bistandsarbeid og landets rolle som katalysator for privat kapital gjennom blant annet Norfund, er også sentralt for at utviklingsland skal være bedre rustet til å redusere utslipp og håndtere klimaendringene i dag og i fremtiden. Denne koblingen understrekes gjennom bærekraftsmålene.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett hvor det på Utenriks- og forsvarskomiteens område foreslås å øke bevilgningen til Norfund med 1220 mill. kroner.

Disse medlemmer merker seg at fondet oppnår god lønnsomhet samtidig som det finansierer prosjekter som vil unngå 17,6 millioner tonn CO₂ årlig, tilsvarende mer enn en tredjedel av Norges årlige utslipp.

Disse medlemmer mener det er viktig at regjeringen viderefører regjeringen Solbergs klimasamarbeid med EU. Dette samarbeidet er avgjørende for å sikre at norske virksomheter har like konkurransevilkår som sine viktigste konkurrenter, og bidrar til at Europa samlet sett får en langt mer kraftfull klimapolitikk enn det man ellers ville hatt. Klimasamarbeidet med EU gjør at norske klimamål er langt mer forpliktende enn det Stortingets klimamål fra 2008 og 2012 var, og innebærer blant annet at Norge må forholde seg til årlige utslippsbudsjetter.

Disse medlemmer er glad for at Norge vil innlemme Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM-forordningen) i Norge. Disse medlemmer vil understreke behovet for å arbeide tett opp mot EU for å ivareta norske interesser i den endelige utformingen. Disse medlemmer peker eksempelvis på bekymringen til Hydro om at mer enn 30 pst. av all aluminiumsproduksjon blir industriskrap før det smeltes om og blir ferdige produkter, og at denne produksjonen foreløpig ikke er pålagt karbontoll. Disse medlemmer viser til at regjeringens sendrekthet har medført at Norge ikke er en del av den første toårige prøveperioden som nå har startet opp.

Sirkulær økonomi

Disse medlemmer mener at man i fremtidens lavutslippssamfunn må kombinere verdiskaping med bærekraftig produksjon og forbruk av varer og tjenester. Økonomien må bli mer sirkulær for å holde verdiene av ressursene lenger i kretsløpet og bruke dem mer effektivt. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg la frem en egen strategi for sirkulærøkonomi, og at Høyre på Stortinget har foreslått flere tiltak de siste årene for å styrke overgangen til en mer sirkulær økonomi. Det er særlig viktig at byggsektoren, som den største enkeltstående avfallssektoren, reduserer avfallsmengdene fra sin virksomhet.

Disse medlemmer viser i denne sammenheng til sine forslag i Dokument 8:176 S (2023–2024) Representantforslag om en reell handlingsplan for sirkulær økonomi, jf. Innst. 64 S (2024–2025).

Marin forsøpling og forurensing

Disse medlemmer understreker at marin forsøpling og mikroplast er en stor utfordring – både nasjonalt og internasjonalt. Det er derfor avgjørende at man adresserer utfordringen i Norge, men også internasjonalt over bistandsbudsjettet. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg i 2018 opprettet et eget bistandsprogram mot marin forsøpling som skal hjelpe utviklingsland å forhindre og redusere marin forsøpling. Disse medlemmer forventer at regjeringen viderefører dette arbeidet og Norges arbeid for bærekraftig havforvaltning gjennom FNs havpanel. Disse medlemmer peker på viktigheten av å videreføre arbeidet med å rydde opp i forurenset sjøbunn her hjemme.

3.1.4 SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at klimakrisen og naturkrisen er vår tids største utfordringer, og vil understreke at man er på etterskudd med å bekjempe dem. Dette medlem vil understreke at en ikke lenger kan vente med å gjennomføre store utslippskutt, og mener klimabudsjettet må legge føringer slik at man sikrer at investeringene og pengebruken ikke undergraver klimamålene og de internasjonale forpliktelsene om å nå 1,5-gradersmålet. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett derfor har vist hvordan utslippene kan kuttes. Om andre partier har bedre måter å gjøre dette på, ser Sosialistisk Venstreparti gjerne på det. Dette medlem understreker at det blir viktig at kuttene skjer på en rettferdig måte samtidig som man bidrar til ny næringsutvikling og bærekraftig matproduksjon. Samtidig må naturens evne til å ta opp og lagre CO₂ opprettholdes. Arealpolitikken vil spille en viktig rolle både for å nå klimamålene og for evnen til klimatilpasning. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti sitt alternative statsbudsjett derfor inneholder en klimaplan med klimatiltak for å kutte Norges utslipp med over 80 pst. innen 2035. Dette har vært styrende for den alternative budsjettutformingen.

Grønn omstilling og kutt i klimagassutslipp

Dette medlem vil peke på at den grønne omstillingen av norsk næringsliv og industri går for sakte. Dette medlem vil understreke at dersom man skal lykkes med grønn omstilling, må hele Norges økonomi og næringsliv innrettes for å løse denne oppgaven. Det krever at staten går foran med en aktiv politikk og tar risiko, som skaper nye markeder for et grønt næringsliv.

Da trengs betydelige satsinger i budsjettet, samtidig som eksisterende virkemidler må vris fra forurensende virksomhet til fornybare satsinger, samtidig som det må bli dyrere å forurense.

Dette medlem vil trekke fram punktutslippsprogrammet og støtte til karbonfangst på avfallsforbrenningsanlegg som særlige viktige tiltak for å kutte store utslipp raskt.

Dette medlem mener det er avgjørende at samfunnets institusjoner støtter opp under samfunnets hovedmål, som fremover vil være å bekjempe klimakrisen og stanse naturtapet. Dette medlem mener at selv om utfordringen er formidabel, har Norge gode forutsetninger for å klare den: Landet har store naturressurser, et rikt hav, store skoger, god tilgang på energi og teknologi og høykompetente arbeidere.

Veitrafikk

Dette medlem mener at omstillingen av veitrafikken må skje raskere. Nullutslippsløsninger i transporten kommer ikke på plass uten nye virkemidler. Det er nødvendig å få til en storstilt utbygging av lademuligheter for elbil og elektriske lastebiler. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor avgiftene på kjøp av nye fossile biler og drivstoffavgiftene økes. Denne politikken sørger for at Norges veitrafikk elektrifiseres raskere enn det som er tilfellet med regjeringens politikk. Det må også legges bedre til rette for sykler, elsykler og rimelig kollektivtransport.

Grønne kommuner

Dette medlem vil peke på at kommunene og fylkene spiller en nøkkelrolle i arbeidet med å få ned klimagassutslippene i Norge. De skal ta i bruk teknologi, stille krav og bruke innkjøpsmakt slik som man har sett blant annet i el-fergerevolusjonen. Men de må settes i stand til det. Dette medlem vil derfor vise til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett vil prioritere ordningen Klimasats, som har bidratt til en rekke kommunale og fylkeskommunale klimakuttprosjekter. I tillegg til at Sosialistisk Venstreparti ønsker å gi støtte til miljørådgivere i kommunen.

Naturen

Dette medlem mener at å ta vare på natur er å investere i vårt eget livsgrunnlag. Det er behov for en mer helhetlig og økosystembasert forvaltning av natur på sjø og land, ikke en ødeleggende bit-for-bit-nedbygging. Naturtapet i Norge er stort, og arbeidet med vern av natur til lands og til havs går svært sakte. I en verden som går mot over 1,5 graders oppvarming er naturområdene svært viktige for å begrense konsekvensene av ekstremvær. Da må man ta vare på naturen.

Dette medlem understreker at kunnskap om økosystemene er essensielt i områder hvor det planlegges havvind eller andre industrier. Det er svært viktig å

sikre nok kapasitet til naturkartlegging. Dette er noe som ikke lar seg oppskalere umiddelbart.

3.1.5 SENTERPARTIET

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett for 2026 der det er lagt frem et helhetlig forslag til endringer på regjeringens budsjettforslag. Dette medlem viser til at Senterpartiet vil prioritere effektive utslippskutt og sikre en sosial og geografisk rettferdig omstilling. Klimapolitikken må ha støtte fra folket, den må gi forutsigbarhet for nye næringer og løsninger, samtidig som den ikke kan være basert på symbolsk politikk som svekker norsk næringsliv og gir karbonlekkasje. Dette medlem mener Norge skal oppfylle sine forpliktelser etter Parisavtalen, og at dette både må gjøres gjennom utslippskutt i Norge og fleksible mekanismer i samarbeid med andre land.

Dette medlem viser til at Senterpartiet mener Norge i større grad må bruke skogen i arbeidet mot global oppvarming. Tiltak for skogen vil bidra betydelig til effektiv CO₂-opptak og lagring, med lav tiltakskostnad og i kombinasjon med verdiskaping. Videre gir overgangen til sirkulærøkonomien muligheter for Norge gjennom satsinger på biologiske næringer, fornybart råstoff, resirkulering og gjenvinning. For eksempel har Norge et stort potensial for økt utnyttelse av biologiske reststoffer til biogassproduksjon, som sikre økt tilgang på bærekraftig energi og redusere nasjonale klimagassutslipp.

Dette medlem viser til at bruk og forvaltning av natur har vært grunnlaget for bosetting og aktivitet over hele Norge. Uten bruk av norske fossefall, jord, skog, fisk, olje, gass og mineraler, ville få av dagens lokalsamfunn ha blitt bosatt. En helhetlig forvaltning av naturressursene er en sentral del av den norske suksesshistorien. Dette medlem viser til at Senterpartiet mener at ressursene forvaltes best gjennom bærekraftig bruk av naturen, og ikke gjennom ensidig vern. I Senterpartiets forvaltertankegang har mennesket et ansvar for at vi gjennom vår bruk av naturen tar vare på naturmangfold og miljø.

Dette medlem mener biologisk mangfold og sårbare økosystemer må sikres gjennom en kombinasjon av nasjonalt regelverk og langsiktig lokal forvaltning. Der sårbare økosystemer og arter skal ivaretas gjennom vern, må dette være basert på klare, naturfaglige kriterier og være forankret gjennom åpne prosesser og lokalt selvstyre. Arealforvaltningen må være lokal, og det må legges til rette for at allerede grå arealer tas i bruk fremfor urørte områder. Videre viser dette medlem til at mye av det biologiske mangfoldet i Norge er betinget av menneskelig bruk og skjøtsel, og at det derfor er viktig med bærekraftig bruk og forvaltning av kulturlandskapet.

Dette medlem viser til at den todelte målsettingen for norsk rovviltpolitikk innebærer at man skal avveie hensynet til rovvilt opp mot hensynet til beitenæringene og det biologiske mangfoldet som er avhengige av beiting. Dette medlem viser til at Senterpartiet ønsker en forvaltning av norske rovviltbestander som tar sterkt hensyn til utmarksnæringer og lokalbefolkning i store deler av Norge, der det arbeides for å redusere konfliktene.

3.1.6 RØDT

Komiteens medlem fra Rødt fastslår at både utslipp av klimagasser og nedbygging av natur truer planetens tåleevne, og at klima- og naturkrisene forsterker hverandre.

Dette medlem understreker at det haster å kutte utslipp for å unngå de mest alvorlige konsekvensene av menneskeskapte klimaendringer. Klimakrisen er grunnleggende urettferdig: De fattigste rammes hardest, mens de rikeste landene har størst historisk ansvar for utslippene. Skal vi få oppslutning om omstillingen, må de som forurenser og tjener mest bidra mest. I Norge er det store forskjeller i utslipp basert på inntekt. Rettferdig omstilling er ikke bare et slagord, men helt avgjørende for at omstillingen skal lykkes. Dette medlem viser til Rødts alternative budsjett, hvor det blant annet foreslås en ordning der økte inntekter fra CO₂-avgiften tilbakeføres som «klimarabatt» til folk med lav inntekt og med en distriktsprofil.

Dette medlem viser til at Norge må trappe opp tempoet i klimaomstillingen, og viser til Rødts alternative budsjett, hvor det blant annet foreslås å øremerke midler til karbonfangst- og lagring på avfallsanlegg og å sikre finansiering av punktutslippsprogrammet. I tillegg legger Rødts alternative budsjett opp til en storstilt satsing på energieffektivisering som kommer både husholdningene og næringslivet til gode.

Dette medlem fastholder at landets kommuner og fylkeskommuner spiller en avgjørende rolle i klima- og miljøarbeidet. Mange av tjenestene som må bli utslippsfrie, som kollektivtransport, driftes lokalt. Klimatiltak innebærer imidlertid ofte store investeringer for kommuner som allerede har presset økonomi, og det er avgjørende at utslippskutt ikke går på bekostning av velferdstjenester. For å sikre dette må først og fremst en større andel av skatteinntektene tilbakeføres til lokale myndigheter. Dette medlem viser til Rødts alternative budsjett, hvor det foreslås en krisepakke for kollektivtransporten i hele landet, og økte bevilgninger til klima- og naturtiltak i kommunene gjennom Klimasats og Natursats.

Dette medlem konstaterer at norske skoger er en nøkkelressurs for biologisk mangfold. Skogen har også stor betydning for klima og samfunnssikkerhet ved

å lagre karbon, rense vann og luft, og fungere som buffer mot ekstremvær og jordskred. Dette medlem viser til Rødts alternative budsjett, hvor det foreslås å styrke tilskuddsordningen for frivillig skogvern med ytterligere 500 mill. kroner. Innsatsen for naturrestaurering, vern av havet samt bedre kunnskap og kartlegging, får også et betydelig løft i Rødts alternative budsjett. Norge har et særskilt ansvar for flere arter, og derfor øremerker vi også mer midler til villrein, beskyttelse av villaksen og bedre rovviltforvaltning.

Dette medlem viser til at naturen er under stor press over hele landet, men at den økologiske krisen i Oslofjorden har nådd et bristepunkt. Oslofjorden har i flere år vært utsatt for alvorlig forurensning, overgjødning og tap av arter, noe som truer både økosystemet og livsgrunnlaget for fiskeri og friluftsliv. Dette medlem viser til Rødts alternative budsjett, hvor det foreslås å styrke innsatsen for Oslofjorden med over 200 mill. kroner. Midlene skal blant annet gå til restaurering av vannmiljø og koordinert utbygging av avløpsrenseanlegg.

3.1.7 MILJØPARTIET DE GRØNNE

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, som foreslår en helt ny naturpolitikk og en bred styrking av Klima- og miljødepartementets arbeid på de fleste områder, samt et stort løft for Enova. Det trengs mange store nye satsinger på klima- og miljøområdet for å skaffe Norge en ansvarlig miljøpolitikk.

Klima

Dette medlem viser til at utslippene i Norge kun har gått ned med 14 pst. siden 1990, mens Paris-avtalens ambisjoner krever at rike land halverer sine utslipp innen 2030. Dette medlem viser videre til at regjeringens klimastatus og plan viser at regjeringen ikke ligger an til å innfri Norges bindende klimamål under EUs innsatsfordeling og at gapet mellom målet og den planlagte politikken øker sammenliknet med fjoråret. Det innebærer at tempoet i klimapolitikken må økes kraftig.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås en lang rekke tiltak som gjør det mulig å innfri klimamålene. Blant disse tiltakene er: Økte avgifter på bruk av fossil energi, økt støtte til karbonfangst- og lagring (CCS), økt støtte til havvind, stans i nye oljeprosjekter, redusert kjøttforbruk, billigere kollektivreiser, kutt i motorveibygging, økt skogvern og regnskogvern, restaurering av natur som binder karbon, mer penger til Enovas klimasatsing, etablering av en klimaprocent og store avgiftskutt på for eksempel reparasjoner, frukt og grønt.

Natur

Dette medlem viser til at naturen er grunnlaget for all velferd, og naturen leverer økosystemtjenester som matproduksjon, flomsikring og rekreasjon. Dette medlem vil peke på at arter som har gitt liv, bosetting og livsgrunnlag i Norge i tusenvis av år, og som har vært definerende for norsk kultur og næringsutvikling, nå er truet. Dette medlem viser til at arter som villaks og villrein er på rødlista og at mange fiskebestander, herunder torsk, er i sterk tilbakegang i flere landsdeler. Det samme gjelder sjøfugl og insekter i hele landet. Dette medlem mener naturen må inn som styrende faktor i økonomisk politikk, med bindende mål for restaurering, vern og bærekraftig bruk og at dette må gjenspeiles i budsjettstrukturen, indikatorene og resultatrapporteringen.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å øke bevilgningene til naturmangfoldstiltak med mer enn 3 mrd. kroner sammenlignet med regjeringens forslag. Det foreslås blant annet å styrke skogvernet med 1 100 mill. kroner, sette av 400 mill. kroner til et program for statlig naturrestaurering, mer til Natursats, en milliardpakke for Oslofjorden, 115 mill. kroner til klima og miljørådgivere i kommunene for å nevne noe.

Enova

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å styrke Enova med omlag 4 mrd. kroner til en bred satsing på utslippskutt og omstilling.

Dette medlem viser til at Klima- og miljødepartementets og Miljødirektoratets ansvar og oppgaver vokser. Samtidig vokser de konkrete effektene av klimændringer i Norge og dermed oppgavene med å følge dem opp. Videre fører mange trender i samfunnet til økende belastning på areal og natur i Norge. I en slik utvikling blir det nødvendigvis mer krevende for Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet å ivareta sine oppgaver med å bevare norsk natur i samsvar med et bredt ønske i opinionen, nasjonale politiske mål og internasjonale forpliktelser. Dette medlem mener regjeringens forslag til statsbudsjett ikke sikrer det nødvendige løftet i kapasitet og foreslår derfor et betydelig løft på dette området.

3.1.8 VENSTRE

Klima

Komiteens medlem fra Venstre understreker at global oppvarming og naturødeleggelser utgjør vår tids største kriser. Høyere temperaturer, ekstremvær og svekkede økosystemer setter selve livsgrunnlaget på spill og truer fremtidig velferd og vekst. Dette medlem fremhever viktigheten av at man tar ansvar på vegne av dagens unge og fremtidige generasjoner, og viser

til Venstres alternative budsjett som inkluderer storstilte satsninger og virkemidler for å både redusere klimagassutslippene og ta vare på naturen.

Dette medlem påpeker samtidig at det ligger store muligheter i det grønne skiftet. Omstillingen kan utløse ny næringsutvikling og arbeidsplasser, og med unike naturressurser, kompetanse og innovasjonskraft kan Norge bli verdensledende innenfor klimaløsninger som fornybar energi, karbonfangst og -lagring og hydrogen. For å utnytte mulighetene som ligger i det grønne skiftet, trenger man et næringsliv som får tydelige signaler om å snu seg i grønn retning, men som samtidig får lov til å tjene penger på å lykkes.

Dette medlem mener at det alltid skal lønne seg å velge grønt – både for folk og bedrifter. Prising av utslipp er viktig, men det må støttes av insentiver til grønn omstilling. Derfor vil dette medlem både øke CO₂-avgiften til 3 000 kroner i 2030 og samtidig senke skattene for næringslivet, slik at bedrifter får bedre rammevilkår for å investere i grønne løsninger. Dette medlem påpeker at støtteordninger er viktig for å øke omstillingen og lette overgangen til mer klimavennlig teknologi. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, som blant annet foreslår å styrke Enova med 3,5 mrd. kroner, styrke både Klima- og Natursats for kommunene, og etablere en tilskuddsordning til CCS på avfallsanlegg ved de store byene.

Dette medlem viser til at Norge må ta sin del av ansvaret for å kutte utslipp i henhold til Parisavtalen. Norge har meldt inn et mål om 55 pst. kutt innen 2030, og vil oppfylle dette målet gjennom å delta i EUs klimaregelverk. Dette medlem viser til at utslippsgapet i innsatsfordelingen, de ikke-kvotepliktige utslippene innenfor transport-, jordbruks-, bygg- og avfallssektoren, og til at regjeringen i sin klimastatus og -plan med sin politikk står overfor et utslippsgap på 13,3 millioner tonn CO₂-ekvivalenter for å nå målet i 2030. Dette medlem viser til at regjeringen planlegger å kjøpe klimakvoter i utlandet for å tette utslippsgapet under innsatsfordelingsforordningen, og mener det er uklokt å utsette kutt i Norge og heller betale for å omstille andre lands industri.

Dette medlem avviser ikke at det er sentralt med fleksibilitet for å nå klimamålene på kort sikt, men understreker behovet for nasjonale utslippskutt for å nå det lovfestede målet i klimaloven om at Norge skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Dette medlem deler Klimautvalget 2050 (NOU 27. oktober 2023) sine vurderinger av at det er et stort misforhold mellom de uttalte ambisjonene i klimapolitikken og vedtatte tiltak og virkemidler, og at norsk klimapolitikk i større grad må vektlegge varig omstilling til nullutslipp i Norge.

Dette medlem mener at norsk klimapolitikk ikke bare kan belage seg på kvotekjøp i utlandet, og viser til Venstres alternative budsjett og grønne bok, som

tetter utslippsgapet under innsatsfordelingsforordningen med utslippsreduksjoner i Norge, blant annet gjennom ytterligere økning av CO₂-avgiften, momsendringer i tråd med kostholdsrådene, nullutslippskrav og økt støtte til omstilling. Dette medlem mener kjøp av utslippskutt i utlandet må komme i tillegg til, og ikke istedenfor, utslippsreduksjoner i Norge, og viser til at Venstres alternative statsbudsjett tilrettelegger for kutt av utslipp i Norge, og styrker blant annet klimainvesteringsfondet og regnskogssatsingen.

Dette medlem viser videre til at Arbeiderpartiet, Høyre og Venstre ble enige om et nytt klimamål for 2035, og at dette målet er meldt inn til FN under Parisavtalen. Målet innebærer at Norge skal kutte 70–75 pst. innen 2035, og regjeringen skal planlegge for å nå målet med kutt i Norge og i samarbeid med EU. Dette medlem understreker at dette må ligge til grunn i klimapolitikken fremover.

Dette medlem viser for øvrig til Venstres merknader i Innst. 3 S (2025–2026), der blant annet Venstres forslag til omlegging av miljøavgifter, økt CO₂-avgift, fritak for merverdiavgift på frukt og grønt og økning av merverdiavgift på kjøtt, samt fritak for merverdiavgift på reparasjon, omtales. Dette medlem påpeker at reparasjon av ulike produkter, fremfor kasting, er viktig for å utvikle en mer sirkulær økonomi. Dette medlem viser til at stadig flere norske forbrukere er opptatt av å ta miljøvennlige valg, og mener at momsfritak på gjenbruk og reparasjoner er et viktig tiltak for å styrke den sirkulære økonomien og redusere forbruk. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, som foreslår nettopp dette.

Natur

Dette medlem understreker at naturødeleggelser, sammen med global oppvarming, er den største trusselen verden står overfor. Tapet av biologisk mangfold og nedbygging av natur må stanses for å sikre vårt eksistensgrunnlag. Å beskytte naturen mot menneskelige inngrep er å respektere naturens egenverdi og ta vare på verdier for framtiden.

Dette medlem viser til at Norge signerte Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework, også kjent som naturavtalen, 19. desember 2022. Dette medlem viser til at verdens land i denne avtalen ble enige om at verden skal stanse naturtapet, og ta vare på naturmangfoldet. Avtalen består av en rekke mål, blant annet målet om 30 pst. vern og bevaring og 30 pst. restaurering av ødelagte og skadde naturområder innen 2030. Dette medlem viser til Meld. St. 35 (2023–2024), også kjent som naturmeldingen, og mener regjeringen med denne gjør for lite for å stoppe den storstilte nedbyggingen av natur, og ikke følger opp målene i naturavtalen. Dette medlem påpeker at regjeringen derimot tar satsingen på natur i feil retning, ved at en i

statsbudsjettet for 2026 blant annet foreslår å kutte i skogvern og satse på havbunnsmineraler. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative budsjettforslag foreslår å bruke 1,6 mrd. kroner mer enn regjeringen på å ta vare på og sikre mer naturmangfold.

Dette medlem mener det både må vernes og restaureres mer natur. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative budsjett foreslår å øke bevilgninger til oppryddingstiltak i forurenset sjøbunn, vannmiljøtiltak, prioriterte tiltak for villrein og laks, pollinerende insekter og truede naturtyper samt bekjempelsen av fremmede arter. I tillegg foreslås det en styrket satsing på naturrestaurering av blant annet tareskog og blåskog.

Dette medlem viser til at Oslofjorden er i krise, og at det særlig er behov for rensing av avløpsvann. Dette medlem viser i denne sammenheng til Venstres alternative budsjett som setter av 100 mill. kroner som en toppfinansiering av moderne renseanlegg langs Oslofjorden. Dette medlem viser til at dette kan regnes som avsetning til et fond som bidrar til nitrogenrensing og som premierer samarbeid, høy rensegrad og rask gjennomføring.

Dette medlem påpeker at skog er det økosystemet som har størst rikdom av arter og mest variert naturmangfold. Skogvern og overgang til et miljøvennlig skogbruk er noe av det viktigste man kan gjøre for å bevare det verdifulle naturmangfoldet. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative budsjett derfor foreslår å reversere regjeringens kutt og øke midlene til skogvern i Norge, styrke klima- og skogsatsingen internasjonalt og redusere tilskuddet til skogsbilveier i bratt terreng og gjødsling av skog, som bidrar til mindre natur og naturmangfold.

Dette medlem understreker at Klima- og Natursats har blitt et viktig verktøy for å kutte utslipp og ta bedre vare på naturen i kommunene. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, som foreslår å styrke både Klima- og Natursats.

3.1.9 SAMMENLIGNING AV BUDSJETTALL, KAPITLER OG POSTER. RAMMEOMRÅDE 13

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærforslag presentert. Tabellen viser regjeringens budsjettforslag i Prop 1 S (2025–2026), budsjettforliket på rammeområde 13, 3. desember 2025, mellom Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, og de alternative statsbudsjettene til Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre slik de framkommer i finansinnstillingen (Innst. 2 S (2025–2026)). Bare kapitler/ poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	FrP	H	SV	R	MDG	V
Utgifter rammeområde 13 (i tusen kroner)									
1400	Klima- og miljødepartementet								
	1 Driftsutgifter	367 222	367 222 (0)	367 222 (0)	367 222 (0)	367 222 (0)	367 222 (0)	402 222 (+35 000)	367 222 (0)
	21 Spesielle driftsutgifter	80 945	80 945 (0)	80 945 (0)	80 945 (0)	80 945 (0)	80 945 (0)	100 945 (+20 000)	88 445 (+7 500)
	23 Natur- og klimaråd	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 000 (+2 000)	0 (0)
	51 Den naturlige skolesekken	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	15 000 (+15 000)	0 (0)
	63 Miljørådgivere i kommunene	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	100 000 (+100 000)	0 (0)
	63 Miljørådgivere i kommuner	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	100 000 (+100 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	71 Internasjonale organisasjoner	103 114	103 114 (0)	103 114 (0)	103 114 (0)	103 114 (0)	103 114 (0)	118 114 (+15 000)	103 114 (0)
	76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	96 496	97 746 (+1 250)	96 496 (0)	96 496 (0)	101 496 (+5 000)	96 496 (0)	98 496 (+2 000)	98 496 (+2 000)
1410	Kunnskap om klima og miljø								
	21 Miljødata	543 871	545 871 (+2 000)	543 871 (0)	543 871 (0)	563 871 (+20 000)	578 871 (+35 000)	623 871 (+80 000)	543 871 (0)
	23 MAREANO	73 164	73 164 (0)	73 164 (0)	73 164 (0)	93 164 (+20 000)	73 164 (0)	93 164 (+20 000)	73 164 (0)
	70 Nasjonale oppgaver ved miljøinstituttene	71 472	71 472 (0)	71 472 (0)	71 472 (0)	71 472 (0)	71 472 (0)	91 472 (+20 000)	71 472 (0)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	FrP	H	SV	R	MDG	V
1411	Artsdatabanken								
	1 Driftsutgifter	47 987	47 987 (0)	47 987 (0)	47 987 (0)	47 987 (0)	47 987 (0)	53 987 (+6 000)	47 987 (0)
	21 Spesielle driftsutgifter	28 021	28 021 (0)	28 021 (0)	28 021 (0)	28 021 (0)	28 021 (0)	33 021 (+5 000)	28 021 (0)
	70 Tilskudd til å styrke kunn- skap om og formidling av naturmangfoldet	14 666	14 666 (0)	14 666 (0)	14 666 (0)	14 666 (0)	14 666 (0)	21 666 (+7 000)	14 666 (0)
1420	Miljødirektoratet								
	1 Driftsutgifter	991 892	991 892 (0)	941 892 (-50 000)	991 892 (0)	1 011 892 (+20 000)	991 892 (0)	1 051 892 (+60 000)	991 892 (0)
	21 Spesielle driftsutgifter	830 742	830 742 (0)	855 742 (+25 000)	805 742 (-25 000)	833 742 (+3 000)	935 742 (+105 000)	884 742 (+54 000)	940 742 (+110 000)
	22 Miljøtiltak for Oslofjorden	0	0 (0)	0 (0)	161 400 (+161 400)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	25 Statlig støtte nitrogenren- sing i Oslofjordens nedbørs- felt	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 000 000 (+1 000 000)	0 (0)
	30 Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder	23 054	23 054 (0)	23 054 (0)	23 054 (0)	43 054 (+20 000)	63 054 (+40 000)	23 054 (0)	23 054 (0)
	31 Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaure- ring	173 552	273 552 (+100 000)	173 552 (0)	173 552 (0)	273 552 (+100 000)	393 552 (+220 000)	623 552 (+450 000)	198 552 (+25 000)
	32 Statlige erverv, vern av na- turområder	380 247	380 247 (0)	380 247 (0)	480 247 (+100 000)	1 000 247 (+620 000)	900 247 (+520 000)	1 590 247 (+1 210 000)	780 247 (+400 000)
	33 Tilskudd til vertskommuner med store nasjonale verne- områder	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	15 000 (+15 000)
	36 Statlige erverv, marint vern	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	50 000 (+50 000)	0 (0)
	38 Tiltak for å redusere meta- nuttslipp fra avfallsdeponier	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	50 000 (+50 000)	0 (0)
	39 Oppryddingstiltak	8 645	8 645 (0)	8 645 (0)	8 645 (0)	8 645 (0)	8 645 (0)	8 645 (0)	208 645 (+200 000)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	FrP	H	SV	R	MDG	V
	50 Omstillingsstøtte til fiskerne i Oslofjorden til prosjekter drevet av fiskerne og som bedrer miljøtilstanden i fjorden	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	40 000 (+40 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	54 CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien – klima- og energieffektiviseringstiltak	2 900 800	0 (-2 900 800)	2 900 800 (0)	2 900 800 (0)	2 900 800 (0)	2 900 800 (0)	2 900 800 (0)	2 900 800 (0)
	60 Tilskudd til Natursats – tiltak og planlegging for natur i kommunene	114 826	144 826 (+30 000)	114 826 (0)	114 826 (0)	589 826 (+475 000)	214 826 (+100 000)	254 826 (+140 000)	214 826 (+100 000)
	61 Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning	250 735	272 735 (+22 000)	100 735 (-150 000)	250 735 (0)	475 735 (+225 000)	600 735 (+350 000)	550 735 (+300 000)	532 235 (+281 500)
	62 Tilskudd til grønn skipsfart	20 000	20 000 (0)	20 000 (0)	20 000 (0)	220 000 (+200 000)	20 000 (0)	70 000 (+50 000)	20 000 (0)
	63 Tilskudd til returordning for kasserte fritidsbåter	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	14 000 (+14 000)	0 (0)
	66 Tilskudd til kommuner for å bedre tilgangen til strandsonen langs Oslofjorden	3 199	3 199 (0)	3 199 (0)	0 (-3 199)	8 199 (+5 000)	3 199 (0)	18 199 (+15 000)	3 199 (0)
	69 Oppryddingstiltak	30 232	30 232 (0)	30 232 (0)	30 232 (0)	35 232 (+5 000)	30 232 (0)	90 232 (+60 000)	30 232 (0)
	71 Tilskudd til tiltak mot marin forsøpling	27 363	29 363 (+2 000)	77 363 (+50 000)	37 363 (+10 000)	27 363 (0)	27 363 (0)	67 363 (+40 000)	52 363 (+25 000)
	73 Tilskudd til rovvilttiltak	51 706	71 706 (+20 000)	71 706 (+20 000)	31 706 (-20 000)	71 706 (+20 000)	81 706 (+30 000)	86 706 (+35 000)	51 706 (0)
	74 CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	4 351 200	7 252 000 (+2 900 800)	4 351 200 (0)	4 351 200 (0)	2 801 200 (-1 550 000)	4 351 200 (0)	2 176 200 (-2 175 000)	0 (-4 351 200)
	75 Vrakpant og tilskudd til innlevering og behandling av kasserte fritidsbåter og kjøretøy	413 212	413 212 (0)	413 212 (0)	413 212 (0)	413 212 (0)	413 212 (0)	427 212 (+14 000)	581 212 (+168 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	FrP	H	SV	R	MDG	V
	76	Refusjon ved innlevering av klima- og miljøskadelige stoffer	220 000	220 000 (0)	220 000 (0)	220 000 (0)	235 000 (+15 000)	220 000 (0)	220 000 (0)	220 000 (0)
	77	Tilskudd til fagspesifikke miljøorganisasjoner	10 049	10 049 (0)	10 049 (0)	10 049 (0)	10 049 (0)	10 049 (0)	10 049 (0)	11 449 (+1 400)
	78	Tilskudd til friluftslivsformål	227 048	234 048 (+7 000)	227 048 (0)	227 048 (0)	227 048 (0)	227 048 (0)	242 048 (+15 000)	252 048 (+25 000)
	80	Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur	276 408	328 908 (+52 500)	414 408 (+138 000)	140 008 (-136 400)	326 408 (+50 000)	511 408 (+235 000)	486 408 (+210 000)	471 408 (+195 000)
	85	Tilskudd til besøksenter for natur	88 523	91 023 (+2 500)	88 523 (0)	88 523 (0)	100 723 (+12 200)	103 523 (+15 000)	105 523 (+17 000)	101 523 (+13 000)
	86	Tilskudd til frivillige klima- og miljøorganisasjoner og klima- og miljøstiftelser	61 676	67 676 (+6 000)	31 676 (-30 000)	61 676 (0)	71 676 (+10 000)	61 676 (0)	86 676 (+25 000)	61 676 (0)
1422		Miljøvennlig skipsfart								
	70	Tilskudd til private	38 858	38 858 (0)	38 858 (0)	38 858 (0)	38 858 (0)	38 858 (0)	48 858 (+10 000)	38 858 (0)
1428		Enova SF								
	50	Overføring til Klima- og energifondet	5 904 808	6 604 808 (+700 000)	3 184 450 (-2 720 358)	4 404 808 (-1 500 000)	7 504 808 (+1 600 000)	4 579 808 (-1 325 000)	9 854 808 (+3 950 000)	8 904 808 (+3 000 000)
1471		Norsk Polarinstitutt								
	1	Driftsutgifter	211 577	211 577 (0)	211 577 (0)	211 577 (0)	211 577 (0)	211 577 (0)	221 577 (+10 000)	211 577 (0)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	227 000	132 000 (-95 000)	227 000 (0)	227 000 (0)	227 000 (0)	227 000 (0)	227 000 (0)	137 000 (-90 000)
1481		Klimakvoter								
	22	Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6	300 000	300 000 (0)	400 000 (+100 000)	240 000 (-60 000)	0 (-300 000)	180 000 (-120 000)	100 000 (-200 000)	100 000 (-200 000)
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak								
	21	Spesielle driftsutgifter	62 160	62 160 (0)	0 (-62 160)	62 160 (0)	62 160 (0)	62 160 (0)	212 160 (+150 000)	62 160 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	FrP	H	SV	R	MDG	V
	73	Klima- og skoginitiativet	3 942 666	3 942 666 (0)	0 (-3 942 666)	3 842 666 (-100 000)	4 108 666 (+166 000)	4 108 666 (+166 000)	4 342 666 (+400 000)	4 108 666 (+166 000)
		Sum utgifter rammeområde 13	26 021 726	26 871 976 (+850 250)	19 399 542 (-6 622 184)	24 448 527 (-1 573 199)	27 902 926 (+1 881 200)	26 392 726 (+371 000)	32 302 726 (+6 281 000)	26 114 926 (+93 200)
Inntekter rammeområde 13 (i tusen kroner)										
4428		Enova SF								
	51	Tilbakeføring av bevilgninger til midlertidig energitilskuddsordning til næringslivet	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	800 000 (+800 000)
	51	Tilbakeføring av bevilgninger til midlertidig energitilskuddsordning til næringslivet ifb. høye strømpriser	0	800 000 (+800 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	51	Tilbakeføring av ubrukte midler fra midlertidig energitilskuddsordning	0	0 (0)	0 (0)	800 000 (+800 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
		Sum inntekter rammeområde 13	2 085 523	2 885 523 (+800 000)	2 085 523 (0)	2 885 523 (+800 000)	2 085 523 (0)	2 085 523 (0)	2 085 523 (0)	2 885 523 (+800 000)
		Sum netto rammeområde 13	23 936 203	23 986 453 (+50 250)	17 314 019 (-6 622 184)	21 563 004 (-2 373 199)	25 817 403 (+1 881 200)	24 307 203 (+371 000)	30 217 203 (+6 281 000)	23 229 403 (-706 800)

3.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 13 Miljø

3.2.1 KAP. 1400 KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 367,222 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Høyre mener regjeringen bør vurdere om det igjen kan settes ut fasan og rapphøns årlig i Norge slik det tidligere har vært gjort, og slik det er tillatt og gjøres i mange andre europeiske land, herunder Sverige, Finland og Danmark, også i Nord-Amerika. Regjeringen bør i den anledning også vurdere om det bør innføres en sertifiseringsordning for å sikre dyrevelferden, slik man blant annet har gjort i Danmark.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 80,945 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås 7,5 mill. kroner, til et uavhengig råd for klima- og energipolitikk. Dette medlem viser til at det innebærer en noe lavere kostnad i oppstartsåret, og at det påløpt utgjør 10 mill. kroner i året.

Post 71 Internasjonale organisasjoner

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 103,114 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 74 Tilskudd til AMAP, *kan overføres*

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 12,349 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, *kan overføres*

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 96,496 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1400 post 76 foreslås økt

med 1,25 mill. kroner knyttet til leieavtale om Waisenhuset.

Flertallet viser til behandlingen av Innst. 2 S (2025–2026) og vedtak nr. 61, 5. desember 2025 hvor Stortinget ber regjeringen forhandle frem et fullverdig tilbud fra Nidaros domkirkes sogn om leie av Waisenhuset med sikte på å inngå en akseptabel leieavtale innenfor gjeldende regelverk.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås økt med 2 mill. kroner, øremerket Grønt Landtransportprogram.

3.2.2 KAP. 4400 KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Post 3 Refusjon fra Utenriksdepartementet

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med inntekt på 36,469 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

3.2.3 KAP. 1410 KUNNSKAP OM KLIMA OG MILJØ

Post 21 Miljødata

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 543,871 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1410 post 21 foreslås økt med 2 mill. kroner til bestandsovervåkning og bestandsregulering av Jerv.

Post 23 MAREANO, *kan overføres*

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 73,164 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 70 Nasjonale oppgaver ved miljøinstituttene

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 71,472 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 71 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 256,950 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 73 Norges forskningsråd, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 498,518 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

3.2.4 KAP. 1411 ARTSDATABANKEN**Post 1 Driftsutgifter**

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 47,987 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 28,021 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 70 Tilskudd til å styrke kunnskap om og formidling av naturmangfoldet, kan overføres, kan nyttes under post 21

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 14,666 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

3.2.5 KAP. 1412 METEOROLOGIFORMÅL**Post 50 Meteorologisk institutt**

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 446,415 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 70 Internasjonale samarbeidsprosjekter

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 174, 841 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

3.2.6 KAP. 1420 MILJØDIREKTORATET**Post 1 Driftsutgifter**

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 991,892 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Miljødirektoratet i dager en stor driver for byråkrati, og unødvendig regelstyring. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026 der denne posten kuttes med 50 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 830,742 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er bekymret for tilstanden i norske elver, og da i særdeleshet relatert til levevilkårene for villaksen. Eksempelvis utgjør fortsatt pukkellaks en trussel for den naturlige laksebestanden. Disse medlemmer mener det er viktig å arbeide for sunne samt levedyktige bestander av villaks og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026, hvor denne posten økes med 25 mill. kroner i krisetiltak.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at det ligger et betydelig kraftpotensial i å utnytte såkalte grå areal, herunder eksempelvis industritomter eller tidligere anleggsområder. Disse medlemmer mener kraftproduksjon på grå arealer bør tilbys en enklere konsesjonsprosess og kunne bidra til tilliggende industriaktivitet. Disse medlemmer mener at regjeringen Støre ikke har kommet videre i å realisere kraftproduksjon på grå arealer. Disse medlemmer viser også til at det første skritt må være å skaffe en bedre nasjonal oversikt over grå arealer.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser også til den akutte situasjonen for å gjenopprette en ren og artsrik Oslofjord. Disse medlemmer ønsker å prioritere tiltak for Oslofjorden og foreslo i sitt alternative statsbudsjett å flytte 25 mill. kroner til dette formål fra post 21 til en ny samlepost under kap. 1420 post 22, til oppfølging av tiltaksplan for Oslofjorden.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås økt med totalt 110 mill. kroner. Dette medlem viser til at 25 mill. foreslås til å kartlegge natur, grå arealer og restaurerbar natur, 25 mill. til tilskudd til vannmiljøtiltak, kalking, anadrome laksefisk og bekjempelse av pukkellaks, 10 mill. kroner til prioriterte tiltak for villrein og 50 mill. til statlige vannmiljøtiltak og vassdragsrestaurering.

Post 22 (Ny) Miljøtiltak for Oslofjorden

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at regjeringen Solberg utarbeidet en helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med aktivt friluftsliv. Den helhetlige tiltaksplanen inneholder 63 tekniske tiltak og 19 tiltak som skal gi mer kunnskap om fjordens tilstand og hvordan tilstanden kan bedres.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at flere at tiltakene må følges opp raskere for å bedre miljøet i Oslofjorden og at det er nødvendig med bedre koordinering fra regjeringens side og viser til partiets alternative budsjett hvor det foreslås å opprette en egen post med totalt 161,4 mill. kroner til dette formål.

Post 23 Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 271,691 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 30 Statlige erverv, bevaring av viktige frilivsområder, *kan overføres*

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 23,054 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 31 Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering, *kan overføres*

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 173,552 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1420 post 31 foreslås økt med 100 mill. kroner til naturrestaurering.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at naturmangfold både kan ivaretas og styrkes gjennom naturrestaurering. Det bør legges opp til å utarbeide en nasjonal plan for naturrestaurering, herunder at sentrale myndigheter bistår kommuner og regioner med å etablere en arealbank med oversikt over alle aktuelle og kostnadseffektive naturrestaureringsprosjekter som også kan benyttes som økologisk kompensasjon i større utbyggingsprosjekt.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om at det i arbeidet med kartlegging av forringet natur fremkommer en helhetlig oversikt over hva som bør gjøres, kostnader knyttet til restaurering og vurdering av hvilke økosystemer som har størst behov for restaurering og størst nytte for samfunnet.»

Disse medlemmer viser til at det på havbunnen langs store deler av kysten, særlig i nord, har utviklet seg kråkebolleørkener som har fortrenget livsviktig tareskog for det marine miljø og liv i havet. Disse medlemmer mener restaurering av tareskog bør være en sentral del av satsingen på restaurering fremover. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til vedtak 789 (2023–2024), jf. Innst. 375 S (2023–2024) til Meld. St. 21 (2023–2024), som lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en plan og foreslå tiltak for å systematisk restaurere norsk tareskog langs kysten for å bedre det marine miljø.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås økt med 25 mill. kroner, til tiltak i verneområder og naturrestaurering.

Post 32 Statlige erverv, vern av naturområder, *kan overføres*

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 380,247 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at halvparten av de truede artene i Norge lever i skog, og at mer vern og bevaring av skog er viktig for å stanse tap av naturverdier. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett hvor det ble foreslått å øke denne posten med 100 mill. kroner til frivillig skogvern sammenliknet med forslaget i Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor frivillig skogvern foreslås økt med 400 mill. kroner. Dette medlem vil videre gi avtalepartnerne anerkjennelse for å øke bevilgningene til skogvern betydelig i forbindelse med behandlingen av nysalderingen for 2025, selv om det finansieres gjennom økt bruk av oljepenger. Dette medlem er imidlertid opptatt av at bevilgningene til skogvern er forutsigbare, og ikke slik det har vært under denne regjeringen, der det stort sett er foreslått kutt hvert år og hvor bevilgningene i 2026 blir det laveste på 10 år.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte fremme forslag til en langsiktig finansieringsmodell for frivillig skogvern som sikrer stabile bevilgninger og tilstrekkelig fremdrift.»

Post 33 (Ny) Tilskudd til vertskommuner med store nasjonale verneområder

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås opprettet med en bevilgning på 15 mill. kroner i tilskudd til vertskommuner med store nasjonale verneområder.

Post 39 Oppryddingstiltak, *kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79*

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 8,645 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten fore-

slås økt med 200 mill. kroner til oppryddingstiltak i forurenset sjøbunn.

Post 54 CO₂-kompensasjonsordning for industrien – klima og energieffektiviseringstiltak, kan nyttes under post 74

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 2 900,8 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteen viser til klima- og miljøministerens rettebrev fra 5. desember 2025 der han gjør rede for en feil i statsbudsjettet 2026 Prop. 1 S (2025–2026) for Klima- og miljødepartementet. Minst 40 pst. av den samlede mottatte kompensasjonen for perioden 2024 til 2030 skal brukes på klima- og energieffektiviseringstiltak og ikke øremerkes i det enkelt år slik det kommer frem av proposisjonen. Post 54 skal derfor benyttes i de tilfeller det holdes tilbake kompensasjon. På bakgrunn av redegjørelsen i brevet forslår komiteen å redusere post 54 med 2 900,8 mill. kroner og øke post 74 tilsvarende.

Post 60 Tilskudd til Natursats – tiltak og planlegging for natur i kommunene, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 114,826 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1420 post 60 foreslås økt med 30 mill. kroner for å styrke Natursats.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås økt med 100 mill. kroner.

Post 61 Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassning, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 250,735 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1420 post 61 foreslås økt med 22 mill. kroner til Klimasats.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at klimatiltak ikke bør være en kommunal oppgave. Disse medlemmer viser til at dagens kommuneøkonomi er svært presset, og kom-

muner blir pålagt stadig flere oppgaver av staten, ofte uten tilstrekkelig finansiering. Disse medlemmer mener at kommunens fremste rolle er å prioritere kjerneoppgaver som barnehage, grunnskole og helse- og omsorgstjenester. Kommunene har dessuten svært begrenset handlingsrom til å drive kostnadseffektiv klimapolitikk som faktisk kutter utslipp slik disse medlemmer ser det. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026 der denne posten kuttes med 150 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningene til Klimasats-ordningen med 191,9 mill. kroner, slik at samlet ramme blir 300 mill. kroner til nye tilsagn i 2026, samt å øke bevilgningene til klimatilpassningstiltak i kommunene med 89,6 mill. kroner slik at samlet ramme for denne ordningen blir 100 mill. kroner i 2026.

Post 62 Tilskudd til grønn skipsfart, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 20 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 66 Tilskudd til kommuner for å bedre tilgangen til strandsonen langs Oslofjorden

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 3,199 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 69 Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 30,232 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 71 Tilskudd til tiltak mot marin forsøpling, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 27,363 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1420 post 71 foreslås økt med 2 mill. kroner som øremerket bevilgning til Mausund feltstasjon.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener marin forsøpling er en stor utfordring. Disse medlemmer mener det er viktig å begrense forekomsten av plast i havet. Disse medlemmer vi-

ser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026, hvor denne posten økes med 50 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener at marin forsøpling og mikroplast er en stor utfordring – både nasjonalt og internasjonalt. Disse medlemmer forventer at regjeringen viderefører den ledende rolle Norge har hatt internasjonalt med fokus på Norges arbeid med en bærekraftig havforvaltning gjennom FNs havpanel og oppfølging av arbeidet med en internasjonal plastavtale.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative budsjett foreslår å øke bevilgningene til kampen mot marin forsøpling på denne posten med 10 mill. kroner, samt øke bevilgningen med 15 mill. kroner under Utenriksdepartementets budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget om hvordan Norge kan videreføre og styrke sin ledende rolle internasjonalt i kampen mot marin forsøpling.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås økt med 25 mill. kroner.

Post 72 Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, overslagsbevilgning

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 163,878 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 73 Tilskudd til rovvilttiltak, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 51,706 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1420 post 73 foreslås økt med 20 mill. kroner for å øke tilskuddet til forebyggen- de og konfliktdempende rovdryrtiltak.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett der denne posten økes med 20 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative budsjett hvor posten foreslås redusert med 20 mill. kroner, da man anser at dette arbeidet i stor grad kan ivaretas med en noe lavere ressursbruk.

Post 74 CO₂-kompensasjonsordning for industrien, kan nyttes under post 54

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 4 351,2 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteen viser til klima- og miljøministerens rettebrev fra 5. desember 2025 der han gjør rede for en feil i statsbudsjettet 2026 Prop. 1 S (2025–2026) for Klima- og miljødepartementet. Minst 40 pst. av den samlede mottatt kompensasjonen for perioden 2024 til 2030 skal brukes på klima- og energieffektiviseringstiltak og ikke øremerkes i det enkelt år slik det kommer frem av proposisjonen. Post 54 skal derfor benyttes i de tilfeller det holdes tilbake kompensasjon. På bakgrunn av redegjørelsen i brevet foreslår komiteen å øke post 74 med 2 900,8 mill. kroner og å redusere post 54 tilsvarende.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås kuttet med 4 351,2 mill. kroner. Dette medlem viser til at summen er den samme som ikke går til klima og energieffektiviseringstiltak.

Post 75 Vrakpant og tilskudd til innlevering og behandling av kasserte fritidsbåter og kjøretøy, overslagsbevilgning

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 413,212 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås økt med 168 mill. kroner. Dette medlem viser til at Venstre foreslår at vrakpantet skal økes fra 3 000 til 5 000 kroner for en raskere utskiftning av bilparken til mer miljøvennlige biler.

Post 76 Refusjon ved innlevering av klima- og miljøskadelige stoffer, overslagsbevilgning

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 220 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 77 Tilskudd til fagspesifikke miljøorganisasjoner

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 10,049 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås økt med 1,4 mill. kroner til Stiftelsen Miljømerking.

Post 78 Tilskudd til friluftslivsformål, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 227,048 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1420 post 78 foreslås økt med 7 mill. kroner for å øke bevilgningen til friluftsansjoner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås økt med 25 mill. kroner. Dette medlem viser til at dette innebærer en reversering av regjeringens kuttforlag på 15 mill. kroner, og i tillegg utgjør en økning på 10 mill. kroner.

Post 79 Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 0,492 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteen viser til klima- og miljøministerens rettelser av 5. desember 2025 der han redegjør for feil i statsbudsjettet 2026 Prop. 1 S (2025–2026) for Klima- og miljødepartementet. Under kap. 1420 post 39, 69 og 79 bes det om en fullmakt til å pådra forpliktelser for framtidige år på til sammen 5 mill. kroner. Det riktige beløpet skal være 10 mill. kroner jf. forslag til vedtak VII.

Post 80 Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 276,408 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1420 post 80 foreslås økt med 32,5 mill. kroner for å restaurere vannmiljø i Oslofjorden og med 20 mill. kroner for å øke tilskudd til planlegging av nitrogenfjerning.

Flertallet understreker viktigheten av en samlet og koordinert innsats for å redde Oslofjorden. Det er derfor viktig at det kommer en fornyet plan for Oslofjorden. Flertallet understreker viktigheten at denne planen setter ambisiøse mål for reduksjon i nitrogenavrenningen til Oslofjorden, som kan etterleves og er verifiserbare. I denne sammenheng vil flertallet også

øke tilskuddet til planlegging av nitrogenfjerning. Flertallet mener at det er viktig at det er finansiering til å restaurere vannmiljøer i Oslofjorden.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet understreker at krav om nitrogenrensing i Oslofjorden vil innebære betydelige kostnader for innbyggerne i fjordens nedslagsfelt. Samtidig er tilstanden i fjorden alvorlig. Disse medlemmer mener derfor at tiltakene må utformes slik at de balanserer hensynet til fjordens miljøtilstand, innbyggerne i kommunene og kommuneøkonomien. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026, hvor denne posten økes med 100 mill. kroner til rensing av Oslofjorden.

Disse medlemmer viser til at påskoging samt gjødsling er viktige klimatiltak, da dette øker CO₂-opptaket til norsk skog. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet ønsker å medregne allerede eksisterende skog i klimaopptaket. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026 der denne posten økes med 38 mill. kroner til påskoging og gjødsling.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at posten har en rekke søkbare ordninger blant annet for bevaring av kulturlandskap og andre søkbare ordninger for kommuner og private. Disse medlemmer viser til partiets alternative budsjett hvor det foreslås å flytte 136,4 mill. kroner fra denne posten som i dag går til tiltak i Oslofjorden, til en ny samlet post Kap. 1420 Post 22 Miljøtiltak for Oslofjord.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås økt med 195 mill. kroner. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative budsjett blant annet foreslår 100 mill. til en toppfinansiering av moderne renseanlegg langs Oslofjorden, 20 mill. kroner til naturrestaurering av blant annet blå skog og tareskog, 50 mill. kroner til tiltak for å ta vare på naturen, herunder ville pollinerende insekter, truede naturtyper og arter, tiltak mot fremmedarter og 25 mill. kroner til en såkalt «Oslofjorddirigent», en nasjonal koordinatorfunksjon for å samordne tiltak på tvers av forvaltningsnivåer og kommunegrenser for å redde Oslofjorden.

Post 81 Tilskudd til verdiskaping basert på naturen, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 13,192 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 84 Tilskudd til internasjonalt klima- og miljø-samarbeid

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 9,655 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 85 Tilskudd til besøkssenter for natur, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 88,523 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1420 post 85 foreslås økt med 2,5 mill. kroner til Runde miljøsenter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås økt med 13 mill. kroner, hvorav 8 mill. går til Stiftelsen nasjonalt villakssenter og 5 mill. kroner til Runde miljøsenter.

Post 86 Tilskudd til frivillige klima- og miljøorganisasjoner og klima- og miljøstiftelser

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 61,676 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1420 post 86 foreslås økt med 6 mill. kroner for å øke rammen for tilskudd til miljøorganisasjoner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026 der denne posten kuttes med 30 mill. kroner.

Post 87 Tilskudd til natur og friluftsliv i områder berørt av landbaserte vindkraftverk, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 22,718 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

3.2.7 KAP. 4420 MILJØDIREKTORATET

Post 1 Oppdrag og andre diverse inntekter

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med inntekter på 7,227 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 4 Gebyrer, forurensningsområdet hos Miljødirektoratet

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med inntekter på 107,559 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 6 Gebyrer, forurensningsområdet hos statsforvalterembetene

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med 66,942 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 7 Gebyrer, kvotesystemet

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med 49,34 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 9 Internasjonale oppdrag

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med 33,4 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 85 Overføringer fra andre

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med 6,5 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

3.2.8 KAP. 1422 MILJØVENNLIG SKIPSFART

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 9,683 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 70 Tilskudd til private, kan nyttes under post 21

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 38,858 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

3.2.9 KAP. 1423 RADIOAKTIV FORURENSNING I DET YTRE MILJØ

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 58,223 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

3.2.10 KAP. 4423 RADIOAKTIV FORURENSNING I DET YTRE MILJØ

Post 1 Gebyrer, radioaktiv forurensning

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med inntekt på 1,212 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

3.2.11 KAP. 1425 FISKETILTAK

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 0,300 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 70 Tilskudd til fiskeformål, *kan overføres*

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 15,608 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

3.2.12 KAP. 1428 ENOVA SF

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener at solceller til boliger kan bli mer lønnsomt for forbrukeren i kombinasjon med løsninger for lagring av strøm eller smartstyresystemer. Når strømforbruket delvis kan styres etter utviklingen i strømprisen, kan dette redusere utgifter både til strøm og nettleie. Strømsparing og salg ut fra prissignaler vil i tillegg bidra til en mer rasjonell utnyttelse av nettkapasiteten. Disse medlemmer viser til at det har blitt vanligere i andre europeiske land å kombinere anskaffelse av solceller med batterilagring og smartstyring. For å stimulere til et marked for forbrukervennlige og etter hvert rimelige strømlagrings- og smartstyresystemer vil det i en overgangsperiode være nødvendig med Enova-støtte i kombinasjon med anskaffelse av solceller for en husholdning.

Post 50 Overføring til Klima- og energi-fondet

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 5 904,808 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1428 post 50 foreslås økt med 700 mill. kroner til Enova for reduksjon av blandede og biogene klimagassutslipp.

Flertallet viser til behandlingen av Innst. 2 S (2025–2026) og vedtak nr. 74, 5. desember 2025 hvor Stortinget ber om at 700 mill. kroner av bevilgningen i 2026 til Klima- og energifondet som forvaltes av Enova, øremerkes til en egen utlysning som skal utløse reduksjoner av blandede og biogene klimagassutslipp fra industri- og avfallhåndtering, med sikte på gjennomføring i 2026 og senest i løpet av første halvår 2027.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener statens virkemiddelapparat ikke er en god måte å stimulere til innovasjon og næringsutvikling. Disse medlemmer mener lave skatter og avgif-

ter, samt. Langsiktige og stabile rammevilkår er den beste måten å stimulere til verdiskaping. Disse medlemmer vil justere Enovas finansiering til vedtatt nivå da Fremskrittspartiet satt i regjering. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026 der denne posten kuttes med 2 720,358 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre er opptatt av å styrke norske bedrifters konkurransevne, og viser til at det er global konkurranse om utvikling av grønn teknologi og industriell omstilling mellom land og kontinenter. Disse medlemmer viser videre til at nesten førti prosent av Norges samlede utslipp stammer fra noen få store punktutslipp. Yaras ammoniakfabrikk på Herøya, LNG-anlegget på Melkøya og de store smelteverkene er eksempler på store punktutslipp. Tiltak rettet mot de største punktutslippene vil derfor ha store utslag på Norges samlede CO₂-utslipp. Disse medlemmer viser til at det å skifte fra fossile innsatsfaktorer til fornybare, vil være et viktig tiltak for å redusere utslippene. I tillegg vil fangst og lagring av CO₂ være et viktig tiltak, for eksempel for mange av smelteverkene i Norge.

Disse medlemmer vil påpeke at EUs kvotesystem ikke vil være tilstrekkelig for å utløse alle de investeringene som industrien er avhengig av for å kutte utslippene i tilstrekkelig grad. Uten nye tiltak risikerer man at norsk industri legger ned, utsetter omstillingen eller flagger ut. Disse medlemmer er positiv til fleksible mekanismer for å kutte utslipp i Europa og globalt, men mener det er viktig at Norge styrker konkurransevnen til norsk industri og støtter industriens omstillingsevne.

Disse medlemmer mener derfor det er behov for nye virkemidler i virkemiddelapparatet som er tilpasset industriens behov. I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet 2024, foreslo derfor Høyre i sitt alternative budsjett å opprette et punktutslippprogram under Enova. Senere gikk Sosialistisk Venstreparti og regjeringen Støre inn for å avsette penger til et slikt program i sitt budsjettforlik for 2024. Programmet består av støtteprogrammene Industri 2050 og Forstudie karbonfangst 2030. Disse medlemmer merker seg at regjeringen foreslo å utvikle programmet i sitt budsjettforslag for 2025 og i budsjettforslaget for 2026 foreslår regjeringen å kutte en milliard i punktutslippsprogrammet. Regjeringen har heller ikke har gitt Enova et mandat som muliggjør støtte til utrulling og skalering av utslippsreducerende teknologi i industrien, for eksempel gjennom bruk av differansekontrakter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der Høyre foreslår å sette av 1,0 mrd. kroner i Enovas ramme for å videreføre punkt-

utslippsprogrammet. Disse medlemmer mener at programmet kan ta utgangspunkt i karbondifferansekontrakter, omvendte auksjoner, konkurransebasert investeringsstøtte, kombinasjoner av disse eller andre egnede virkemidler som gjør det mulig å gå fra piloter til skalering av utslippsreducerende tiltak på en effektiv måte. Disse medlemmer legger til grunn at regjeringen raskt går i dialog med EFTAs overvåkingsorgan ESA, med tanke på eventuell problematikk knyttet til statsstøtte.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett der Høyre foreslår å redusere overføringen til Enova med 1,5 mrd. kroner. Enova har om lag 20 mrd. kroner på bok, hvorav om lag 10 mrd. kroner er utdisponert. En reduksjon i overføringen for 2026 på 1,5 mrd. vurderes derfor ikke å ha vesentlig effekt på Enovas mulighet til å disponere midler i 2026.

Disse medlemmer vurderer at det må gjennomføres en justering av Enovas mandat for å kunne etablere et resultatorientert og effektivt punktutslippsprogram under deres ledelse, slik at Enovas mandat tydeligere tillater betydelig støtte til utrulling av moden teknologi også i kvotepliktig sektor. Enova bør også måles på resultatene av dette programmet, og man må eventuelt utvide målindikatorene til å omfatte klimareultat.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i revidert nasjonalbudsjett for 2026 med forslag til konkret innretning av et program for reduserte punktutslipp i industrien frem til 2030, der karbondifferansekontrakter og andre egnede virkemidler er vurdert.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at punktutslippsprogrammet for industrien iverksettes i 2026 og omfatter utrulling og skalering av utslippsreducerende teknologi, for eksempel ved å utvide delmålet om å redusere klimagassutslipp til også å inkludere kvotepliktig sektor, og konsentrere støtte der det raskt og kostnadseffektivt kan kuttes i utslipp fra store punktutslipp.»

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor støtten til Enova foreslås økt med 3 000 mill. kroner, som kan brukes til punktutslippsprogram, reduksjon av blendede og biogene klimagassutslipp, elektrifisering av vare- og nytte-transport m.m.

Dette medlem mener videre at Enovas styringsavtale for gjeldende periode må endres for å sikre dette.

Dette medlem fremmer på den bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen endre Enovas styringsavtale for perioden 2025–2029 slik at punktutslippsprogrammet i industrien og for avfallsforbrenning inkluderes og omfatter støtte til utrulling av moden teknologi, for eksempel ved å utvide delmålet om å redusere klimagassutslipp til også å inkludere kvotepliktig sektor og tillate at moden teknologi gis støtte der det effektivt kan kutte utslipp på kort sikt.»

3.2.13 KAP. 4428 (NY) ENOVA SF

Post 51 (Ny) Tilbakeføring av bevilgninger til midlertidig energitilskuddsordning til næringslivet ifb. høye strømpriser

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der kap. 4428 post 51 foreslås økt med 800 mill. kroner som følge av endret anslag for midlertidig energitilskuddsordning til næringslivet.

Komiteens medlem fra Venstre tar til etterretning at det i budsjettavtalen framkommer at det er 800 mill. kroner i ubrukte midler til en midlertidig energitilskuddsordning til næringslivet som foreslås tilbakeført til statskassen. Dette medlem støtter en slik tilbakeføring.

3.2.14 KAP. 1471 NORSK POLARINSTITUTT

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 211,577 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 21 Spesielle driftsutgifter, Troll forskningsstasjon, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 139,537 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 22 Drift av forskningsinfrastruktur, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 79,3 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 23 Eksterne prosjekter, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 113 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 227 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 1471 post 45 foreslås redusert med 95 mill. kroner som følge av redusert bevilgningsbehov i 2026 for kjøp av materiell til forskningsstasjonen Troll.

3.2.15 KAP. 4471 NORSK POLARINSTITUTT**Post 1 Diverse inntekter**

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med 11,5 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 21 Inntekter, Antarktis

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med 30 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 22 Inntekter fra forskningsinfrastruktur

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med 4,5 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 23 Eksterne forskningsprosjekter

Komiteen viser til at regjeringen budsjetterer med inntekt på 113 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

3.2.16 KAP. 1472 SVALBARDS**MILJØVERN FOND****Post 50 Overføringer til Svalbards miljøvernfond**

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 19,307 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

3.2.17 KAP. 1474 FRAM –**NORDOMRÅDESENTER FOR KLIMA- OG MILJØFORSKNING****Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under postene 50 og 70**

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 0,283 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 50 Tilskudd til statlige mottakere, kan overføres, kan nyttes under post 70

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 28,64 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 70 Tilskudd til private mottakere, kan overføres, kan nyttes under post 50

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 33,182 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

3.2.18 KAP. 1481 KLIMAKVOTER**Post 1 Driftsutgifter, kan overføres**

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 2,951 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 22 Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 300 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at kjøp av klimakvoter er et svært viktig element i norsk klimapolitikk. Fremskrittspartiet mener det er viktig å påse at klimatiltak som benyttes, faktisk kutter utslipp, samtidig som vilkårene til næringslivet og enkeltpersoner bevares. Disse medlemmer vil poengtere at kjøp av klimakvoter ofte er de mest kostnadseffektive utslippskuttene. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026, hvor denne posten økes med 100 mill. kroner til kjøp av flere klimakvoter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative budsjett hvor posten foreslås redusert med 60 mill. kroner. Disse midlene inngår i en større satsning på Norfund under utenriks- og forsvarskomiteens budsjett, hvor Høyre totalt foreslår å øke bevilgningen med 1 220 mill. kroner. Disse medlemmer merker seg at klimainvesteringsfondet under Norfund oppnår god lønnsomhet. Samtidig finansierer det prosjekter som vil unngå 17,6 mill. tonn CO₂ årlig, tilsvarende mer enn en tredjedel av Norges årlige utslipp.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor kjøp av klimakvoter foreslås kuttet med 200 mill. kroner. Dette medlemmer viser videre til at regjeringen ber om Stortingets fullmakt til å kjøpe klimakvoter for 15 mrd. kroner jf. forslag til romertallsvedtak IV Kjøp av klimakvoter under Parisavtalens artikkel 6.

Dette medlem mener at dette er en særdeles dårlig klimapolitikk, dyrt, har i beste fall tvilsom effekt og betyr at flertallet heller subsidierer omstilling av næringsliv i Aserbajdsjan enn å bidra til omstilling her hjemme. Dette medlem vil derfor stemme mot at Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2026 kan inngå avtaler om kjøp av klimakvoter innenfor en samlet ramme på 15 mrd. kroner for gamle og nye forpliktelser under kap. 1481 Klimakvoter, post 22 Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6.

3.2.19 KAP. 4481 SALG AV KLIMAKVOTER

Post 1 Salgsinntekter

Komiteen viser til at regjeringen beregner inntektene på denne posten for 2026 til 1 617,874 mill. kroner, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

3.2.20 KAP. 1482 INTERNASJONALE KLIMA- OG UTVIKLINGSTILTAK

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 81,877 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 73

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 62,160 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026 der denne posten kuttes med 62,16 mill. kroner.

Post 73 Klima- og skoginitiativet, kan overføres, kan nyttes under post 21

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge 3 942,666 mill. kroner på denne posten for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at disse tilskuddene ikke bidrar til å nå Norges klimaforpliktelser under Paris-avtalen. Derfor prioriterer disse medlemmer heller midler til klimakvoter. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2026 der denne posten reduseres med 3 942,666 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslår å styrke bevilgningen til frivillig skogvern i Norge med 100 mill. kroner, og reduserer som følge av dette bevilgningen til skogvern i utlandet, på Post 73 med tilsvarende beløp.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, hvor denne posten foreslås økt med 166 mill. kroner. Dette medlem viser til at dette reverserer regjeringens kuttforslag.

3.3 Oppfølging av anmodningsvedtak under rammeområde 13

Komiteen viser til Prop. 1 S (2025–2026) fra Klima- og miljødepartementet med oversikt over oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak.

Komiteen vil understreke at komiteens merknader til disse vedtakene ikke er å anse som Stortingets formelle kontroll av regjeringens oppfølging av vedtakene, og således ikke erstatter kontroll- og konstitusjonskomiteens behandling av den årlige stortingsmeldingen om regjeringens oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak, Meld. St. 4 (2025–2026).

Komiteen viser til at det her kun følger merknader til Klima- og miljødepartementets oppfølging av de enkelte anmodningsvedtakene der medlemmer av komiteen mener oppfølgingen er mangelfull.

Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr. Stikkord	Rapportering avsluttes (ja/nei)
2024–2025	27 Kvenske/norskfinske og skogfinske kulturminner	Nei
2024–2025	75 Gjenbruk av kasserte elbilbatterier	Nei
2024–2025	76 Emballasjeforordningen og det norske pantesystemet	Nei
2024–2025	77 Virkemidler for økt materialgjenvinning av isolerglassruter	Nei
2024–2025	93 Utslippskutt og strømsparing – Enova	Ja
2024–2025	94 Utredning av tekstilavgift	Ja
2024–2025	96 Reguleringer for cruisenæringen	Ja
2024–2025	659 Blyforbud i kjemikaliereregulverket REACH, skytebaner	Ja
2024–2025	674 Vurdere hvordan myndighetene kan bidra til økt bruk av biogass til industrielle formål	Nei

Sesjon	Vedtak nr. Stikkord	Rapportering avsluttes (ja/nei)
2024–2025	675 Kartlegge og vurdere rammevilkår for import og eksport av biogass	Ja
2024–2025	676 Tilrettelegge for årlig økning i biogassproduksjon	Nei
2024–2025	677 Harmonisere rammevilkårene for biogassproduksjon i Norden	Ja
2024–2025	726 Uttak av jerv	Ja
2024–2025	727 Verneprosesser under ny havvernlov	Ja
2024–2025	854 Gjennomgang av rammevilkårene for avfallsforbrenning	Nei
2024–2025	979 Legge til rette for at utviklingen mot nullutslipps hurtigbåter fortsetter	Nei
2024–2025	980 Handlingsplan og mål for økt karbonlagring i skog	Nei
2024–2025	982 Gjenbruk av overskuddsmasser	Nei
2024–2025	985 Felles klima- og energimelding	Nei
2024–2025	986 Videreføring av samarbeidet med EU etter 2030	Nei
2024–2025	987 Plan for økt bruk av biogass spesielt innen transportsektoren og for BioCCS for å realisere Norges klimamål	Nei
2024–2025	989 Forsterke arbeidet mot forsøpling på land og i havet	Ja
2024–2025	991 Planlegge for at det lovbestemte klimamålet for 2035 skal nås med utslippskutt i Norge og i samarbeid med EU	Nei
2024–2025	992 Vurdere konsekvensene av EUs klimamål	Nei
2024–2025	1059 Hjemmel i ny motorferdsellov for de med undersøkelsesrett etter mineralloven	Nei
2024–2025	1062 Sikre at 98-oktan bensin forblir etanolfri i fremtiden	Nei
2024–2025	1065 Styrke forskning på plast og plastkjemikalier	Nei
2024–2025	1098 Ny motorferdsellov som oppfølging av anmodningsvedtak nr. 973 25. mai 2021	Nei
2024–2025	1109 Restaureringsprosjekt for Oslofjorden	Nei
2024–2025	1118 Returordning for landbruksplast	Ja
2024–2025	1216 Kart grått areal	Nei
2024–2025	1222 Tiltaksplan for Oslofjorden	Nei
2024–2025	1225 Forbud mot fossil fyring	Nei
2024–2025	1227 Reduksjonsmål for forbruksbaserte utslipp	Nei
2024–2025	1235 Klagesak forurensning – Billerud Viken AS	Ja
2024–2025	1237 Redusere klima- og miljøpåvirkningen fra tekstiler	Nei
2024–2025	1238 Nytt salgsmål elvarebiler	Ja
2023–2024	40 Forurensningsfri fotballglede	Nei
2023–2024	57 Fensfeltet og naturvennlig, sirkulær gruvedrift	Nei
2023–2024	75 Klimamål i tildelingsbrev	Ja
2023–2024	406 Utrede forbud mot fossil gass til oppvarming	Ja
2023–2024	458 Styrket fagkompetanse innen klimatilpasning for kommunesektoren	Nei
2023–2024	459 Regionale klimatilpasningsnettverk – Vurdere å utvide ordningen til alle fylker	Nei
2023–2024	793 Sikre følgeforskning for best mulig kunnskapsgrunnlag om tiltak for Oslofjorden	Nei
2023–2024	783 Villreinfangsten på Dovre	Nei
2023–2024	785 Avbøtende tiltak for frivillig sektor	Nei
2023–2024	786 Reetablere villrein i Nordfjella	Nei
2023–2024	914 Forbud mot torvuttak	Ja
2022–2023	92 Fremme krav om lav- og nullutslipp til offshore	Nei
2022–2023	108 Fremme forslag om forbud mot nedbygging av myr til utbyggingsformål i 2023	Nei

Sesjon	Vedtak nr. Stikkord	Rapportering avsluttes (ja/nei)
2022–2023	113 Utrede og fremme forslag om forbud mot bruk av fossil gass i byggvarme	Ja
2022–2023	632 En plan for hvordan Norge kan få en ledende posisjon i produksjonen av bærekraftig drivstoff	Ja
2022–2023	633 En plan for å øke produksjonen av avansert biodrivstoff i Norge	Ja
2022–2023	917 Øke omsetningskravet for biodrivstoff for ikke-veigående maskiner	Ja
2022–2023	918 Øke omsetningskravet for biodrivstoff til sjøfart	Ja
2022–2023	919 Rett prising av negative utslepp	Ja
2021–2022	35.10 Krav om nullutslipp og fossilfrie bygge- og anleggsplasser i offentlige anbud	Ja
2021–2022	35.11 Forbud mot bruk av fossile brensler på byggeplasser	Ja
2021–2022	35.20 Oppfylle mål om 10 pst. vern av kyst- og havområder og fremme nasjonal plan for marint vern	Nei
2021–2022	713 Virkemidler som kan bidra til å gjøre direkte karbonfangst fra luft (DAC) lønnsomt	Nei
2021–2022	753 Levere en plan for harmonisering av rammeverk for biogass i Norden	Ja
2020–2021	973 Forslag om revidering av motorferdselloven	Ja
2020–2021	831 Nasjonal plan for å gjøre land- og ladestrøm, hydrogen, ammoniakk og andre grønne drivstoff tilgjengelig	Ja
2020–2021	1009 Harmonisere rammevilkårene for biogassproduksjon i Norden	Ja
2018–2019	383 Erstatningsreglene ved tap av beitedyr til rovvilt og kompensasjonsordningen (FKT)	Nei
2017–2018	661 Utrede strengere krav til svartvann- og gråvannsutslipp fra cruiseskip	Ja
2017–2018	672 Implementere krav og reguleringer til utslipp fra cruiseskip og annen skipstrafikk i turistfjorder m.m	Ja
2016–2017	914 Forslag til tiltak og virkemidler for overvannsproblematikk	Ja
2015–2016	674 Handlingsplan for å bedre situasjonen for sjøfugl	Ja

3.3.1 STORTINGSSESJONEN 2022–2023

Vedtak nr. 632, 2. mai 2023: En plan for hvordan Norge kan få en ledende posisjon i produksjonen av bærekraftig drivstoff

«Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for hvordan Norge kan få en ledende posisjon i produksjonen av bærekraftig drivstoff, slik at Norge er godt posisjonert gjennom et industrielt miljø når innblandingskravene blir innført i EU, og komme tilbake til Stortinget på en egnet måte.»

Komiteen ønsker ikke at vedtak nr. 632, 2. mai 2023 skal oppheves på nåværende tidspunkt.

Vedtak nr. 633, 2. mai 2023: En plan for å øke produksjonen av avansert biodrivstoff i Norge

«Stortinget ber regjeringen raskt legge frem en plan for å øke produksjonen av avansert biodrivstoff i Norge.

Komiteen ønsker ikke at vedtak nr. 633, 2. mai 2023 skal oppheves på nåværende tidspunkt.

Vedtak 919, 16. juni 2023: Rett prising av negative utslepp

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke omsetningskravet for biodrivstoff for ikke-veigående maskiner på høring med sikte på innføring fra 1. januar 2024. Følgende omsetningskrav sendes på høring: 12 pst., 15 pst. og 19 pst.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til omtalen av anmodningsvedtaket i Prop. 1 S (2025–2026), hvor det fremkommer at vedtak 919 (2022–2023) ikke er gjennomført. Disse medlemmer anser derfor ikke vedtaket for oppfylt.

3.4 Regjeringens klimastatus og -plan (Grønn bok). Særskilt vedlegg til Prop. 1 S (2025–2026)

Komiteens medlem fra Venstre mener det er problematisk at Stortinget ikke får behandle regjeringens klimastatus og -plan (Grønn bok) som en egen sak. Dette medlem viser til at Venstre og andre partier flere ganger tidligere har etterlyst muligheten for en slik behandling. Det er veldig spesielt at regjeringen i stor grad henviser til «Grønn bok» når det gjelder klimatiltak og utslippsframskrivning, uten at regjeringen eller komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet ønsker en egen behandling av «Grønn bok» i forbindelse med energi- og miljøkomiteens budsjettbehandling.

Dette medlem viser til at innsatsfordelingsforordningen, de ikke-kvotepliktige, nasjonale utslippskuttene innenfor transport-, jordbruks-, bygg- og avfallssektoren, og til at regjeringen i sin klimastatus og -plan med sin politikk står overfor et utslippsgap på 13,4 mill. tonn CO₂-ekvivalenter for å nå klimaavtale-målet i 2030. Dette gapet har på et enkelt budsjettår økt med 8 mill. tonn CO₂-ekvivalenter.

Dette medlem viser til at Norge har forpliktet seg til å kutte 22,1 mill. tonn CO₂-ekvivalenter innen 2030 gjennom innsatsfordelingsforordningen i klimaavtalen med EU. Det er et ambisiøst mål, men det er både nødvendig og fullt mulig å nå dersom vi tar i bruk effektive virkemidler og setter retning i klimapolitikken, og det er en avtale vi ikke kan «kjøpe oss ut av», gjennom bruk av kvotekjøp fra land utenfor EU/EØS.

Dette medlem viser til at regjeringen Støre med skråsikkerhet gjennom en rekke år, har hevdet at den har en plan for å nå klimamålene i 2030, og er i rute for å nå dem. I disse årene har regjeringen vist til sin egen «grønne bok». Det viser seg nå – slik Venstre har hevdet i de siste fire årene – at regjeringens skråsikkerhet ikke stemmer. Regjeringen har basert sine analyser på en helt urealistisk forventning om bl.a. klimakutt i jordbruket og effekt av økt bruk av biodrivstoff av tvilsom karakter. Dette medlem mener at Norge rett og slett har kastet bort fire år med den politikken som har vært ført de siste årene.

Dette viser årets «grønne bok» med all tydelighet. Regjeringens faktiske og planlagte politikk fører kun til

at Norge kutter 8,7 tonn fram til 2030. Dette medlem påpeker at det etterlater et betydelig utslippsgap på 13,4 mill. tonn som må kuttes for å nå målet og forpliktelsene vi har inngått. Selv om regjeringen legger inn bruk av engangskvoter som allerede er avtalt med EU, og som også Venstre støttet, vil Norge likevel mangle 7,6 mill. tonn for å levere på avtalen.

Dette medlem mener dette er både pinlig og svakt. Derfor foreslår dette medlem en tydeligere og mer treffsikker politikk som både kutter utslipp og moderniserer økonomien. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative budsjett oppnår 17,7 mill. tonn i kutt – mer enn det dobbelte av regjeringens forslag – og reduserer utslippsgapet til 4,4 mill. tonn. Når bruk av engangskvoter inkluderes, viser Venstre sitt budsjettfor-slag at Norge ikke bare når målet, men har 1,4 mill. tonn i en nødvendig kvoterreserve.

Dette medlem påpeker at forskjellene først og fremst skyldes at Venstre prioriterer virkemidler som virker: en tydeligere opptrapping av klima- og miljøavgifter, sterkere satsing på utslippskutt i transport og sjøfart, større innsats i jordbruket, og økt bruk av Enova, Klimasats og karbonfangst i avfallssektoren.

Dette medlem mener at forliket om statsbudsjettet for 2026 vil bety at utslippsgapet økes ytterligere ved at veibruksavgiften på bensin og mineralolje reduseres, opptrapping av CO₂-avgift for veksthusnæringen reduseres, pendlerfradraget økes, fiskeflåten adgang til å bunkre som skip i utenriksfart sikres, den varslede miljøavgiften på mineralgjødsel skortes, det innføres en ny kompensasjonsordning for CO₂-avgift for å ivareta norsk innenriks sjøfarts og det blir ytterligere kutt i Enova. To av tiltakene som regjeringen selv fremhever som «nye virkemidler i 2026», nemlig økt veibruksavgift og innføring av en ny miljøavgift for mineralgjødsel nulles ut.

Kort sagt: Regjeringens og flertallets opplegg er ikke nok til å nå klimamålene. Dette medlem mener at Norge kan mer. Vi har kunnskapen, ressursene og mulighetene til å ta en tydeligere posisjon i det grønne skiftet. Dette medlem viser gjennom Venstres alternative statsbudsjett (jf. tabellen under) hvordan Norge kan gjøre det – og hvordan vi kan skape nye muligheter, nye jobber og en mer moderne økonomi på veien dit.

Virkemidler for å nå målet om 50 pst. kutt i innsatsfordelingsforordningen

	Regjeringens forslag	Venstres forslag
Opptrapping av klima- og miljøavgifter	2,3	4,3
Endrede krav til biodrivstoff	3,3	3,3
Virkemidler i veitrafikk	1,0	2,9
Virkemidler sjøfart	0,7	3,6
Virkemidler industri	0,5	0,8
Forbud bruk av fossil gass permanent oppvarming	0,9	0,9
Virkemidler i jordbruket	0,7	2,6

Virkemidler for å nå målet om 50 pst. kutt i innsatsfordelingsforordningen	Regjeringens forslag	Venstres forslag
CCS på avfallsforbrenningsanlegg	0	0,45
Enova	0	1,1
Klimasats		0,1
Overlapp mellom målrettede satsinger og endrede klima- og miljøavgifter	-0,7	-1,9
Totale utslippskutt 2026–2030	8,7	17,7
<i>Utslippsgap for å nå målet i 2030</i>	<i>13,4</i>	<i>4,4</i>
Engangskjøp av kvoter (avtalt med EU)	5,8	5,8
Hvor mange tonn mangler for å nå målet?	7,6	-1,4

Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett for nærmere redegjørelse for hvordan disse tallene framkommer.

Dette medlem viser til at det i Venstre sitt alternative statsbudsjett også foreslås en rekke andre virkemidler og tiltak som har en positiv effekt på Norges klimagassutslipp, men hvor det ikke har vært mulig å beregne de konkrete utslippseffektene.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nullutslippskrav i offentlige anskaffelser av hurtigbåter fra 2027.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nullutslippskrav til servicefartøy i havbruksnæringen fra 2027.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nullutslippskrav til offshorefartøy fra 2027.»

«Stortinget ber regjeringen innføre nasjonalt krav om bruk av landstrøm i skipsfarten for å sikre utslippskutt i sektoren, herunder at det vurderes hvilke skip kravet bør gjelde for, samt om det er behov for støtte til ytterligere utbygging av landstrømanlegg.»

«Stortinget ber regjeringen legge fram en forpliktende plan for nullutslippsløsninger på ikke-elektrifiserte togstrekninger.»

4. Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen utrede ulike modeller med energisparesertifikater, herunder om energisparesertifikater kan være et mer effektivt verktøy for å redusere energibruk enn dagens støtteordninger, og komme tilbake til Stortinget senest i revidert nasjonalbudsjett for 2026.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen utrede innføring av fleksible energikrav til rehabilitering i byggt teknisk forskrift, slik at flere byggeiere velger å rehabilitere bygg med effektive energiløsninger i stedet for å rive.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen utarbeide en handlingsplan for redusert strømforbruk i bygg. Planen bør både inneholde konkrete virkemidler og tiltak for å nå fastsatte mål, og legges fram sammen med revidert nasjonalbudsjett for 2026.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen om at det i arbeidet med kartlegging av forringet natur framkommer en helhetlig oversikt over hva som bør gjøres, kostnader knyttet til restaurering og vurdering av hvilke økosystemer som har størst behov for restaurering og størst nytte for samfunnet.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget om hvordan Norge kan videreføre og styrke sin ledende rolle internasjonalt i kampen mot marin forurensning.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i revidert nasjonalbudsjett for 2026 med forslag til konkret innretning av et program for reduserte punktutslipp i industrien frem til 2030, der karbondifferansekontrakter og andre egnede virkemidler er vurdert.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen sørge for at punktutslippsprogrammet for industrien iverksettes i 2026 og omfatter utrulling og skalering av utslippsreduserende teknologi, for eksempel ved å utvide delmålet om å redusere klimagassutslipp til også å inkludere kvotepliktig sektor, og konsentrere støtte der det raskt og kostnadseffektivt kan kuttes i utslipp fra store punktutslipp.

Forslag fra Venstre:

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen senest i revidert nasjonalbudsjett for 2026 komme tilbake med et forslag hvor vertskommuner for bakkemontert solkraft gis inntekter fra en produksjonsavgift med fradrag krone for krone i selskapsskatten.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen sikre en rask implementering av EUs fornybardirektiv (RED II) og kvotemarkedet for transport, bygg og deler av småskala industri (ETS 2).

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen på egnet måte fremme forslag til en langsiktig finansieringsmodell for frivillig skogvern som sikrer stabile bevilgninger og tilstrekkelig fremdrift.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen endre Enovas styringsavtale for perioden 2025–2029 slik at punktutslippsprogrammet i industrien og for avfallsforbrenning inkluderes og omfatter støtte til utrulling av moden teknologi, for eksempel ved å utvide delmålet om å redusere klimagassutslipp til også å inkludere kvotepliktig sektor og

tillate at moden teknologi gis støtte der det effektivt kan kutte utslipp på kort sikt.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nullutslippskrav i offentlige anskaffelser av hurtigbåter fra 2027.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nullutslippskrav til servicefartøy i havbruksnæringen fra 2027.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nullutslippskrav til offshorefartøy fra 2027.

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen innføre nasjonalt krav om bruk av landstrøm i skipsfarten for å sikre utslippskutt i sektoren, herunder at det vurderes hvilke skip kravet bør gjelde for, samt om det er behov for støtte til ytterligere utbygging av landstrømanlegg.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen legge fram en forpliktende plan for nullutslippsløsninger på ikke-elektrifiserte togstrekninger.

5. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne.

K o m i t e e n har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

**Rammeområde 12
(Olje og energi)**

I

På statsbudsjettet for 2026 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
954	Petoro AS			
	70	Tilskudd til administrasjon	453 824 000	
1800	Energidepartementet			
	1	Driftsutgifter	269 264 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 50, 71 og 72</i>	44 600 000	
	50 Overføring til andre forvaltningsorganer, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
	60 Utsira kommune – havvindutvikling	3 000 000	
	70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv.	14 500 000	
	71 Norsk Oljemuseum	17 400 000	
	72 Tilskudd til energiformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	18 000 000	
1810	Sokkeldirektoratet		
	1 Driftsutgifter	453 600 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	55 000 000	
	23 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	50 000 000	
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1 Driftsutgifter	1 031 800 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	110 500 000	
	22 Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 45 og 60</i>	383 000 000	
	23 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	60 000 000	
	25 Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser, <i>kan overføres, kan nyttes under post 61</i>	150 000 000	
	26 Reguleringsmyndigheten for energi	96 300 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	39 000 000	
	60 Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	210 000 000	
	62 Fordeling av inntekt fra avgift på vindkraft	360 000 000	
	74 Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, <i>kan overføres</i>	9 100 000	
	75 Strømstønadordning, <i>overslagsbevilgning</i>	1 900 000 000	
	76 Strømstønad for nærvarme, <i>kan overføres</i>	4 500 000	
	77 Norgespris for strøm, <i>overslagsbevilgning</i>	9 100 000 000	
	78 Norgespris for fjernvarme, <i>overslagsbevilgning</i>	500 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	79	Strømsønad for fjernvarme, <i>overslagsbevilgning</i>	35 000 000	
1825		Energieffektivisering og -omlegging		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	13 000 000	
	50	Klima- og energifondet	1 300 000 000	
	60	Tilskudd til energiltak i kommunale bygg, <i>kan overføres</i>	200 000 000	
1850		Klima, industri og teknologi		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	70 000 000	
	50	Fond for CO ₂ -håndtering	80 000 000	
	70	Gassnova SF	100 000 000	
	71	Teknologisenter Mongstad	69 000 000	
	72	Langskip – fangst og lagring av CO ₂ , <i>kan overføres</i>	1 900 000 000	
	73	Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	1 085 000 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	30	Investeringer	36 100 000 000	
Totale utgifter				56 286 388 000
Inntekter				
4800		Energidepartementet		
	70	Garantiprovisjon, Gassco	2 200 000	
4810		Sokkeldirektoratet		
	1	Gebyrinntekter	33 000 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	50 000 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Gebyrinntekter	10 300 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	60 000 000	
	40	Flom- og skredforebygging	20 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter	274 200 000 000	
	2	Driftsutgifter	-43 000 000 000	
	3	Lete- og feltutviklingsutgifter...	-2 100 000 000	
	4	Avskrivninger	-39 300 000 000	
	5	Renter av statens kapital	-4 900 000 000	184 900 000 000
	30	Avskrivninger		39 300 000 000
	80	Renter av statens kapital		4 900 000 000
Totale inntekter				229 275 500 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Energidepartementet i 2026 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1810 post 23	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 23	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 45	kap. 4820 post 3
kap. 1825 post 50	kap. 5582 post 73

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Energidepartementet i 2026 kan pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1800	Energidepartementet	
	21 Spesielle driftsutgifter	17 mill. kroner
1810	Sokkeldirektoratet	
	21 Spesielle driftsutgifter	50 mill. kroner
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat	
	21 Spesielle driftsutgifter	50 mill. kroner
	22 Flom- og skredforebygging	330 mill. kroner
	25 Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	350 mill. kroner

Av fullmakt under kap. 1820, post 25 Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser, gjelder 300 mill. kroner hastetiltak i Nesbyen sentrum og 50 mill. kroner krise- og hastetiltak i forbindelse med andre flom- og skredhendelser.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Energidepartementet i 2026 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1800	Energidepartementet	
	60 Utsira kommune – havvindutvikling	6 mill. kroner
	72 Tilskudd til energiformål	10 mill. kroner
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat	
	60 Tilskudd til flom- og skredforebygging	350 mill. kroner
1825	Energieffektivisering og -omlegging	
	60 Tilskudd til energitiltak i kommunale bygg	150 mill. kroner
1850	Klima, industri og teknologi	
	70 Gassnova SF	20 mill. kroner
	73 Norges forskningsråd	4 155 mill. kroner

V

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Energidepartementet kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for utbyggingskostnadene per enkeltprosjekt utgjør 30 mrd. 2026-kroner.
3. Utbyggingen må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.

Energidepartementet får fullmakt til å prisjustere rammen for utbyggingskostnader.

VI

Oppgjørsordning og nettoføring av Norgespris

Stortinget samtykker i at Energidepartementet i 2026 kan fastsette en oppgjørsordning for prissikring av Norgespris og nettoføre utgifter og inntekter for ordningene over kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat, post 77 Norgespris for strøm og post 78 Norgespris for fjernvarme.

VII

Unntak fra kontantprinsippet ved bruttoføring av inntekter og utgifter

Stortinget samtykker i at Energidepartementet i 2026 kan fravike Bevilgningsreglementets § 3 tredje ledd (kontantprinsippet) ved å bruttoføre inntekter fra påslaget på nettariffen som innkreves av Enova SF og som innbetales direkte til Klima- og energifondet på inntektssiden av statsbudsjettet under kap. 5582 Sektoravgifter under Energidepartementet, post 73 Påslag på nettariffen til Klima- og energifondet, og utgiftsføre et tilsvarende beløp under kap. 1825 Energieffektivisering og -omlegging, post 50 Klima- og energifondet.

VIII

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Kongen i 2026 kan overskride bevilgningen under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE) med inntil 5 mrd. kroner ved utøvelse av statens forkjøpsrett ved overdragelser av andeler i utvinningstillatelser på norsk kontinentalsokkel.

IX

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2026 kan utgiftsføre uten bevilgning under kap. 954 Petoro AS, post 71 Erstatninger, erstatning til

Norges Bank som omfatter netto rentetap og andre dokumenterte kostnader grunnet avvik i varslene og faktisk innbetaling av valuta fra SDØE til Norges Bank, jf. avtale om overføring og kjøp av valuta fra SDØE til Norges Bank.

X

Forpliktelser under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2026 kan pådra staten forpliktelser utover bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, knyttet til:

1. løpende forretningsvirksomhet i interessentskapene, samt deltakelse i annen virksomhet som har tilknytning til leting og utvinning av petroleum.
2. avsetning av statens petroleum etter avsetningsinstruksen gitt Equinor ASA.

XI

Utbyggingsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2026 kan pådra staten forpliktelser utover bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for statens forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør inntil 5 mrd. kroner knyttet til deltakelse i:

1. utbyggingsprosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel.
2. utviklingsprosjekter under Gassled eller andre interessentskap.

XII

Forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift og for anlegg og drift er behandlet

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2026 kan pådra staten forpliktelser utover bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten knyttet til kontraktmessige forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift er godkjent eller før tillatelse til anlegg og drift er gitt, herunder forpliktelser knyttet til en pre-interessentskapsfase.

XIII

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2026 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruks-

rett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Energidepartementet har fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

XIV

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2026 kan godkjenne overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler for Petoro AS som forvalter av SDØE der det antas at ressursene i utvinningstillatelsen på tidspunkt for overdragelsen er mindre enn 3 millioner Sm³ oljeekvivalenter.

XV

Overdragelse og samordning av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2026 kan godkjenne at Petoro AS kan delta i:

1. overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler i interessentskap hvor en rettighetshaver velger å tre ut av interessentskapet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.
2. forenklet samordning av utvinningstillatelser med SDØE-andeler.
3. ny/endret plan for utbygging og drift av forekomster innenfor et samordnet område med SDØE-deltakelse.

4. overdragelse av deltakerandeler for å oppnå fortsatt harmonisering av deltakerandeler i utvinningstillatelser som er samordnet, og hvor SDØE berøres av overdragelsen.

XVI

Overdragelse av andeler i rørledninger mv.

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2026 kan godkjenne nødvendige transaksjoner for overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE for å innlemme rørledninger og transportrelaterte anlegg med SDØE-andel i Gassled eller andre interessentskap. Statens andel i Gassled eller andre interessentskap skal justeres for å gjenspeile innlemmelsen.

XVII

Regnskapsføring av kontantinnkallinger mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2026 kan gi Petoro AS fullmakt til å postere inn- og utbetalinger for SDØE mot mellomværendet med statskassen. Mellomværendet omfatter over-/underinnkalling av kontanter fra operatørselskapene (differansen mellom kontantinnkalling og avregning fra operatør), arbeidskapital, avregning fra operatør, merverdiavgift og mellomværende med betalingsformidler m.m.

B.

Rammeområde 13 (Miljø)

I

På statsbudsjettet for 2026 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1400		Klima- og miljødepartementet		
	1	Driftsutgifter	367 222 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	80 945 000	
	71	Internasjonale organisasjoner	103 114 000	
	74	Tilskudd til AMAP, kan overføres	12 349 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres	97 746 000	
1410		Kunnskap om klima og miljø		
	21	Miljødata	545 871 000	
	23	MAREANO, kan overføres	73 164 000	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøinstituttene	71 472 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	71 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd	256 950 000	
	73 Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	498 518 000	
1411	Artsdatabanken		
	1 Driftsutgifter	47 987 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	28 021 000	
	70 Tilskudd til å styrke kunnskap om og formidling av naturmangfoldet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	14 666 000	
1412	Meteorologiformål		
	50 Meteorologisk institutt	446 415 000	
	70 Internasjonale samarbeidsprosjekter	174 841 000	
1420	Miljødirektoratet		
	1 Driftsutgifter	991 892 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	830 742 000	
	23 Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet	271 691 000	
	30 Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder, <i>kan overføres</i>	23 054 000	
	31 Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestauring, <i>kan overføres</i>	273 552 000	
	32 Statlige erverv, vern av naturområder, <i>kan overføres</i>	380 247 000	
	39 Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i>	8 645 000	
	60 Tilskudd til Natursats – tiltak og planlegging for natur i kommunene, <i>kan overføres</i>	144 826 000	
	61 Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, <i>kan overføres</i>	272 735 000	
	62 Tilskudd til grønn skipsfart, <i>kan overføres</i>	20 000 000	
	66 Tilskudd til kommuner for å bedre tilgangen til strandsonen langs Oslofjorden	3 199 000	
	69 Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i>	30 232 000	
	71 Tilskudd til tiltak mot marin forøpling, <i>kan overføres</i>	29 363 000	
	72 Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	163 878 000	
	73 Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i>	71 706 000	
	74 CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien, <i>kan nyttes under post 54</i>	7 252 000 000	
	75 Vrakpant og tilskudd til innlevering og behandling av kasserte fritidsbåter og kjøretøy, <i>overslagsbevilgning</i>	413 212 000	
	76 Refusjon ved innlevering av klima- og miljøskadelige stoffer, <i>overslagsbevilgning</i>	220 000 000	
	77 Tilskudd til fagspesifikke miljøorganisasjoner	10 049 000	
	78 Tilskudd til friluftslivsformål, <i>kan overføres</i>	234 048 000	
	79 Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i>	492 000	
	80 Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur, <i>kan overføres</i>	328 908 000	
	81 Tilskudd til verdiskaping basert på naturarven, <i>kan overføres</i>	13 192 000	
	84 Tilskudd til internasjonalt klima- og miljøsamarbeid	9 655 000	
	85 Tilskudd til besøkssenter for natur, <i>kan overføres</i>	91 023 000	
	86 Tilskudd til frivillige klima- og miljøorganisasjoner og klima- og miljøstiftelser	67 676 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	87 Tilskudd til natur og friluftsliv i områder berørt av landba- serte vindkraftverk, <i>kan overføres</i>	22 718 000	
1422	Miljøvennlig skipsfart		
	21 Spesielle driftsutgifter	9 683 000	
	70 Tilskudd til private, <i>kan nyttes under post 21</i>	38 858 000	
1423	Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
	1 Driftsutgifter	58 223 000	
1425	Fisketiltak		
	21 Spesielle driftsutgifter	300 000	
	70 Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	15 608 000	
1428	Enova SF		
	50 Overføring til Klima- og energifondet	6 604 808 000	
1471	Norsk Polarinstitutt		
	1 Driftsutgifter	211 577 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, Troll forskningsstasjon, <i>kan overfø- res</i>	139 537 000	
	22 Drift av forskningsinfrastruktur, <i>kan overføres</i>	79 300 000	
	23 Eksterne prosjekter, <i>kan overføres</i>	113 000 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	132 000 000	
1472	Svalbards miljøvernfond		
	50 Overføringer til Svalbards miljøvernfond	19 307 000	
1474	Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning		
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 50 og 70</i>	283 000	
	50 Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes un- der post 70</i>	28 640 000	
	70 Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes un- der post 50</i>	33 182 000	
1481	Klimakvoter		
	1 Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 951 000	
	22 Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6, <i>kan overføres</i>	300 000 000	
1482	Internasjonale klima- og utviklingstiltak		
	1 Driftsutgifter	81 877 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 73</i>	62 160 000	
	73 Klima- og skoginitiativet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	3 942 666 000	
	Totale utgifter		26 871 976 000
Inntekter			
4400	Klima- og miljødepartementet		
	3 Refusjon fra Utenriksdepartementet	36 469 000	
4420	Miljødirektoratet		
	1 Oppdrag og andre diverse inntekter	7 227 000	
	4 Gebyrer, forurensningsområdet hos Miljødirektoratet	107 559 000	
	6 Gebyrer, forurensningsområdet hos statsforvalterembete- ne	66 942 000	
	7 Gebyrer, kvotesystemet	49 340 000	
	9 Internasjonale oppdrag	33 400 000	
	85 Overføringer fra andre	6 500 000	
4423	Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
	1 Gebyrer, radioaktiv forurensning	1 212 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
4428	Enova SF		
	51 Tilbakeføring av bevilgninger til midlertidig energitilskuddsordning til næringslivet ifb. høye strømpriser.....	800 000 000	
4471	Norsk Polarinstitut		
	1 Diverse inntekter	11 500 000	
	21 Inntekter, Antarktis.....	30 000 000	
	22 Inntekter fra forskningsinfrastruktur	4 500 000	
	23 Eksterne forskningsprosjekter.....	113 000 000	
4481	Salg av klimavoter		
	1 Salgsinntekter	1 617 874 000	
Totale inntekter			2 885 523 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2026 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1420 post 1	kap. 4420 postene 1, 50 og 85
kap. 1420 post 23	kap. 4420 postene 4, 6 og 9
kap. 1420 post 30	kap. 4420 post 40
kap. 1420 post 32	kap. 4420 post 41
kap. 1423 post 1	kap. 4423 post 1
kap. 1471 post 1	kap. 4471 post 1
kap. 1471 post 21	kap. 4471 post 21
kap. 1471 post 22	kap. 4471 post 22
kap. 1471 post 23	kap. 4471 post 23
kap. 1472 post 50	kap. 5578 post 70

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2026 kan:

1. overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimavoter, post 1 Driftsutgifter, til dekning av honorarer, transaksjonskostnader og utgifter til faglig bistand i forbindelse med salg av klimavoter.
2. overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimavoter, post 22 Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6, med et beløp som svarer til inntekter fra salg av klimavoter som er regnskapsført på kap. 4481 Salg av klimavoter, post 01 Salgsinntekter.

IV

Kjøp av klimavoter under Parisavtalens artikkel 6

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2026 kan inngå avtaler om kjøp av klimavoter innenfor en samlet ramme på 15 000 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser under kap. 1481 Klimavoter, post 22 Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6. Deler av midlene kan også benyttes til programutvikling og målrettet kapasitetsbygging i vertsland. I tillegg kan Klima- og miljødepartementet gi tilsagn om kjernestøtte til Global Green Growth Institute (GGGI) fra kvotekjøpsprogrammet.

V

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2026 kan foreta bestillinger av materiell o.l. utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1411	Artsdatabanken	
	21 Spesielle driftsutgifter	17,3 mill. kroner
1420	Miljødirektoratet	
	31 Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering	12 mill. kroner
	32 Statlige erverv, vern av naturområder	332,8 mill. kroner

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2026 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1410	Kunnskap om klima og miljø	
	73 Norges forskningsråd	1 563,9 mill. kroner
1411	Artsdatabanken	
	70 Tilskudd til å styrke kunnskap om og formidling av naturmangfoldet	34,4 mill. kroner
1420	Miljødirektoratet	
	30 Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder	45 mill. kroner
	60 Tilskudd til Natursats – tiltak og planlegging for natur i kommunene	30 mill. kroner
	61 Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning	448,6 mill. kroner
	62 Tilskudd til grønn skipsfart	663,2 mill. kroner
	71 Tilskudd til tiltak mot marin forurensning	15 mill. kroner
	78 Tilskudd til friluftslivsformål	3 mill. kroner
	80 Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur	30 mill. kroner
	87 Tilskudd til natur og friluftsliv i områder berørt av landbaserte vindkraftverk	10 mill. kroner
1428	Enova SF	
	50 Overføring til Klima- og energifondet	400 mill. kroner
1482	Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	73 Klima- og skoginitiativet	1 440 mill. kroner

VII

Fullmakt til å inngå forpliktelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2026 kan pådra staten forpliktelser for fremtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger under kap. 1420 Miljødirektoratet, postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 10 mill. kroner.

VIII

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2026 gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan foretas én gang i året for FNs klima- og skogprogram, FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC), Verdensbankens Forest Carbon Part-

nership Facility, Forest Investment Program, Bio-Carbon Fund plus og Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).

2. Utbetalinger av tilskudd til Det grønne klimafondet (GCF) og til fond forvaltet av FNs Multi Partner Trust Fund, Inter-American Development Bank (IDB) og Perus nasjonale miljøfond Profonampe kan foretas i henhold til regelverket for det enkelte fond.

IX

Utbetaling for fremtidige utslippsreduksjoner

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2026 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtaket fra 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger gjennom at tilskudd til Emergent Forest Financing Accelerator kan utbetales med det formål å betale for fremtidige verifiserte utslippsreduksjoner.

X

Utbetaling av tilskudd til risikoavlastning av private investeringer

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2026 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtaket fra 8. november 1984 om at utbetaling av gitte bevilgninger kun skal skje ved behov, slik at det kan utbetales tilskudd til risikoreduksjon for investeringer i avskogingsfri og bærekraftig økonomi i tråd med kriteriene for kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak, post 73 Klima- og skoginitiativet.

XI

Utbetaling av renter på tilskudd

Stortinget samtykker i at opptjente renter på tilskudd som er utbetalte fra Norge under Klima- og skoginitiativet på kap. 1482, post 73, kan benyttes til tiltak etter avtale mellom Klima- og miljødepartementet og den enkelte mottakeren.

XII

Fullmakt til å avhende areal innkjøpt for verneformål eller friluftslivsformål og for makeskifte i forbindelse med gjennomføring av skogvern

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2026 kan godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom som Miljødirektoratet forvalter, for inntil 25 mill. kroner.

XIII

Fullmakt for kjøp av skogkreditter og utslippsenheter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2026 kan inngå avtaler og intensjonsavtaler om kjøp av skogkreditter og utslippsenheter innenfor en samlet ramme på 3 000 mill. kroner under kap. 1481 Klimakvoter, post 25 Fleksible mekanismer under klimasamarbeidet med EU.

XIV

Utbetaling til internasjonale samarbeid under Parisavtalens artikkel 6:

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2026 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetaling til Verdensbankfondet Transformative Carbon Asset Facility (TCAF) med inntil USD 80 mill. samlet i perioden 2017–2031 under kap. 1481, post 22 Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6.
2. Utbetaling til Verdensbankens Partnership for Market Implementation (PMI) med inntil USD 7 mill. i perioden 2022–2027 under kap. 1481, post 22 Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6.
3. Utbetaling til Norwegian Article 6 Climate Action (NACA) Fund under Global Green Growth Institute (GGGI) sin fasilitet Carbon Transaction Facility med inntil USD 100 mill. samlet fra 2025 og til fremtidige kjøpskontrakter under fondet utløper. Midlene belastes kap. 1481, post 22 Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6.
4. Utbetaling til kjernestøtte til Global Green Growth Institute (GGGI) på 24 mill. kroner samlet i perioden 2024–2026 under kap. 1481, post 22 Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6.
5. Utbetaling til Global Green Growths Article 6 Readiness Facility på USD 5 mill. samlet i perioden 2025–2029 under kap. 1481, post 22 Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6.
6. Utbetaling til Climate Action Catalyst Fund (CACF) under Asiabanken med inntil USD 50 mill. samlet fra 2025–2033 under kap. 1481, post 22 Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6.

XV

Fullmakt til forskuttering av eksternt finansierte prosjekter og postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2026 kan gi Norsk Polarinstitutt fullmakt til å:

1. sette i gang eksternt finansierte prosjekter før finansieringen i sin helhet er innbetalt til Norsk Polarinstitutt, forutsatt at det er inngått en bindende avtale med betryggende sikkerhet om innbetaling mellom partene. Fullmakten begrenses oppad til 25 mill. kroner og gjelder utgifter ført på kap. 1471 Norsk Polarinstitutt, post 23 Eksterne prosjekter mot inntekter ført på kap. 4471 Norsk Polarinstitutt, post 23 Eksterne forskningsprosjekter.
2. føre forskuddsutbetalinger av eksternt finansierte prosjekter på mellomværende med statskassen. Utgiftene vil bli rapportert til statsregnskapet på det tidspunkt inntektene i prosjektene kommer til innbetaling og rapporteres til statsregnskapet.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 11. desember 2025

Mani Hussaini

leder og ordfører

Statsråden

Stortingets presidentskap
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/1283-

5. november 2025

Rettebrev – Prop. 1 S (2025-2026) for Energidepartementet

Det vises til Vedlegg 1 Vedtak fra tidligere år som gjelder uten tidsavgrensning, i Prop. 1 S (2025-2026) for Energidepartementet.

Ved en inkurie ble ikke oversikten over vedtak fra tidligere år som gjelder uten tidsavgrensning oppdatert med siste versjon av fullmakten som gjelder Langskip. I Prop. 1 S (2025-2026) står følgende:

Vedlegg 1, side 198: Fullmakt til å inngå avtaler og pådra staten forpliktingar for Langskip (fangst og lagring av CO₂)

«Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet¹ kan inngå revidert avtale med Fortum Oslo Varme² under føresetnad av tilstrekkeleg eigenfinansiering og finansiering frå EU eller andre kjelder i tråd med prinsippa som er omtalte nærmare under kap. 1840 CO₂-handtering³, post 72 Langskip – fangst og lagring av CO₂, der statens maksimale støtte kan utgjere inntil:

- 1. 2 040 mill. 2022-kroner i investeringar (CAPEX). Olje- og energidepartementet⁴ blir gitt fullmakt til å pris- og valutajustere investeringstilskotet i seinare år.*
- 2. 1 320 mill. 2022-kroner i driftsutgifter (OPEX) i inntil ti år frå driftsoppstart, men ikkje etter 30. september 2036. Olje- og energidepartementet⁵ blir gitt fullmakt til å prisjustere driftstilskotet i seinare år.*

Det blir gitt tilleggsstøtte for fanga CO₂ som ikkje er kvotepliktig, tilsvarende kvoteprisen per tonn CO₂ fråtrekt CO₂-avgifta. Inntekter ved sal av negative utslepp, sertifikat eller liknande for bio CO₂-handtering skal komme til frådrag i tilleggstilskotet, jf. Prop. 115 S (2021–2022) og Innst. 450 S (2021–2022), vedtak XVI.»

¹No Energidepartementet

²No Hafslund Celsio

³Nytt kap. 1850 Klima, industri og teknologi frå og med statsbudsjettet for 2023

⁴No Energidepartementet

⁵No Energidepartementet

Denne fullmakten ble endret i Prop. 17 S (2024-2025) og Innst. 93 S (2024-2025). Riktig fullmakt er derfor som følger:

**Fullmakt til å inngå avtale og pådra staten forpliktingar for Langskip
(fangst og lagring av CO₂)**

«Stortinget samtykker i at Energidepartementet kan inngå revidert avtale med Hafslund Celsio under føresetnad av tilstrekkeleg eigenfinansiering eller finansiering frå andre kjelder og at avtalen er i tråd med prinsippa som er omtalte nærmare under kap. 1850 CO₂-handtering, post 72 Langskip – fangst og lagring av CO₂, der statens maksimale støtte kan utgjere inntil:

- a) 2 000 mill. 2024-kroner i investeringar (CAPEX). Energidepartementet får fullmakt til å pris- og valutajustere investeringstilskotet i åra som kjem.
- b) 900 mill. 2024-kroner i eit oppstartstilskot som blir utbetalt når fangstprosjektet er sett i drift. Energidepartementet får fullmakt til å prisjustere oppstartstilskotet i åra som kjem og renteberekne den delen av investeringstilskotet som er gjort om til oppstartstilskot. Av oppstartstilskotet blir inntil 350 mill. 2024-kroner trappa ned for kvar dag som ferdigstillinga av fangstprosjektet blir forseinka frå og med 1. oktober 2029. Nedtrappinga er 0,5 mill. kroner per dag til og med 31. mars 2030 og 1 mill. kroner per dag frå og med 1. april 2030.
- c) 1 500 mill. 2024-kroner i driftsutgifter (OPEX) i inntil ti år frå driftsoppstart. Energidepartementet får fullmakt til å pris- og straumprisjustere driftstilskotet i åra som kjem.

Det blir gitt tilleggsstøtte for fanga CO₂ som ikkje er kvotepliktig, tilsvarande kvoteprisen per tonn CO₂ fråtrekt forbrenningsavgifta, i ti år frå driftsoppstart, jf. Prop. 17 S (2024-2025) og Innst. 93 S (2024-2025), vedtak II.»

Vedlegg 1, side 197: Garantifullmakt

Referansen i garantifullmakten i Vedlegg 1 på side 197 tilføyes også referanse til St.prp. nr. 69 (2006–2007) og Innst. S. nr. 230 (2006–2007), vedtak V:

«Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet⁶ kan gi Gassco AS garanti innanfor ei samla ramme på inntil 1 mrd. kroner for skadar og tap ved mottaksterminalane på kontinentet som har oppstått som følge av forsettlege handlingar hos leiande personell i Gassco AS, jf. St.prp. nr. 69 (2006–2007) og Innst. S. nr. 230 (2006–2007), vedtak V, og St.prp. nr. 1 (2007–2008) og Budsjett-innst. S. nr. 9 (2007–2008), vedtak VII.»

Med hilsen

Terje Aasland

⁶No Energidepartementet

Kopi: Energi- og miljøkomiteen

Teknisk redaksjon i Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS)

Statsråden

Stortingets presidentskap
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/1860-147

5. desember 2025

Statsbudsjettet 2026- Prop. 1 S (2025-2026) for Klima- og miljødepartementet- rettebrev

Jeg gjør herved Stortinget oppmerksom på at det er behov for presisering og retting i Prop. 1 S (2025-2026) for Klima- og miljødepartementet.

CO2-kompensasjonsordningen

På side 113 i budsjettproposisjonen under omtalen for kap. 1420, post 54 CO₂-kompensasjonsordning for industrien, klima og energieffektiviseringstiltak, kan nyttes under post 74, er det behov for å korrigere postomtalen og fordeling av bevilgning mellom de to postene. Slik det er omtalt kan det skapes et inntrykk av at 40 pst. av årlig kompensasjon under CO2-kompensasjonsordningen er øremerket klima- og energieffektiviseringstiltak i det enkelte år. Det riktige er at minst 40 pst. av den samlede mottatt kompensasjonen for perioden 2024 til 2030 skal brukes på klima- og energieffektiviseringstiltak, jf. forskrift om CO2-kompensasjon for industrien for perioden 2021–2030 § 11.

Tiltakene kan gjennomføres frem til 2034. Kompensasjonen skal også brukes innen 2034, virksomhetene skal levere sluttrapport innen 1. april 2035. Etter forskriftens § 16 kan Miljødirektoratet holde tilbake inntil 40 pst. av årlig berettiget kompensasjon, dersom det er grunn til å tro at virksomheten ikke vil oppfylle sine forpliktelser knyttet til forskriftens § 11 om krav til klima- og energieffektiviseringstiltak.

Tilbakeholdt kompensasjon kan utbetales i senere år dersom virksomheten senere oppfylle sine forpliktelser. For å kunne holde tilbake kompensasjon og utbetale den på et senere tidspunkt, vil det opprettes en fondskonto i Norges Bank. Post 54 vil benyttes i tilfeller hvor det vil holdes tilbake kompensasjon, og som vil bli avsatt på fondskontoen. Tilbakeholdte midler vil bli værende på fondskontoen som en avsetning og kan utbetales i senere år dersom forpliktelsen etter § 11 blir godkjent.

Post 54 vil kun brukes i tilfeller det holdes tilbake midler. Det er usikkert om dette vil bli aktuelt for 2026 og det er derfor ikke grunnlag for å budsjettere med bevilgning på post 54. Det planlegges derfor kun med utbetalinger til CO₂-kompensasjonsordningen til industrien fra post 74. Budsjetteringen mellom post 54 og 74, som foreslått i Prop. 1 S er derfor ikke korrekt. Den korrekte fordelingen er: Post 54: 0 kr, Post 74: 7,252 mrd. kroner. Departementet vil foreslå korrigerende av postene i senere budsjettprosesser ved behov.

Fullmakt oppryddingspostene

På side 134 i budsjettproposisjonen er det oppgitt feil beløp om behovet for fullmakter til oppryddingspostene under Miljødirektoratet. Det fremkommer at det foreslås en fullmakt på 5 mill. kroner. Det korrekte er at fullmakten er foreslått på 10 mill. kroner. Setningen der dette er omtalt skal derfor lyde:

«For de tre oppryddingspostene er det behov for en fullmakt til å pådra forpliktelser for fremtidige år på til sammen 10. mill. kroner, jf. forslag til vedtak VII.»

Med hilsen

Andreas Bjelland Eriksen

Kopi

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Statsråden

Energi- og miljøkomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/2888-

Dato
18. november 2025

Svar på spørsmål 1-2 til Prop 1 S (2025-2026), Innst. 9 S (2025-2026) – Statsbudsjettet

- 1. NVE la nylig fram scenarier som viser behov for 40 TWh i årlig ny kraftproduksjon og for å ha tilstrekkelig kraft til at nå Norges klimaforpliktelser både i sammen med EU. Dette er i tråd med NHO og LOs anbefalinger. Hvilket mål for ny kraftproduksjon mener energiministeren/regjeringen bør legges til grunn for NVE og regjeringens energi og klimapolitikk?*

Mengden kraft som er nødvendig for at Norge skal nå klimaforpliktelsene avhenger av hvilke klima- og energiltak som gjennomføres og andelen utslippsreduksjoner som skjer henholdsvis i Norge og i samarbeid med EU.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har fått i oppdrag av Energidepartementet å utføre analyser av kraft- og effektbalansen i lys av ulike utviklingstrekk og målsettinger på klima-, nærings- og energiområdet. NVEs rapport *Scenarioanalyser for kraftmarkedet 2025* viser tre scenarier for hvordan kraftmarkedet i Norge og Norden blir påvirket av økt kraftforbruk som følge av at det gjennomføres tiltak for å kutte klimagassutslipp. I scenarioet «Klimaplan» legger NVE til grunn planlagt klimapolitikk og mulighet for samarbeid med EU, og i scenarioet «Klimatiltak» legger NVE til grunn Miljødirektoratets klimatiltaksanalyse fra 2025. «Klimaplan Norden» bygger på «Klimaplan»-scenarioet, med tilsvarende klimaplaner for andre land i Norden.

Utgangspunktet for alle de tre scenarioene er basisbanen i NVEs *langsiktige kraftmarkedsanalyse 2025*. I basisbanen forventer NVE en positiv kraftbalanse på 8 TWh i 2030 og 20 TWh i 2035. Effekten som vedtatt klimapolitikk har på kraftsystemet skal i stor

grad være reflektert i basisbanen frem mot 2050. Dermed illustrer scenarioanalysene effekten på kraftmarkedet av ytterligere klimatiltak. Effekten på kraftsystemet avhenger av hvilke tiltak som gjennomføres, samt hvor og når tiltakene gjennomføres.

Scenarioet «Klimaplan» bygger på etterspørselsøkning utover basisscenarioet som følge av anslag på kraftbehov knyttet til regjeringens planlagte politikk fremlagt i Klimastatus og -plan for 2025. I dette scenarioet vil Norge fortsatt ha et kraftoverskudd, med en beregnet kraftbalanse på om lag 5 TWh i 2030 og 16 TWh i 2035. I scenarioet «Klimatiltak» blir alle klimatiltakene som Miljødirektoratet har identifisert i rapporten *Klimatiltak i Norge: Kunnskapsgrunnlag 2025* gjennomført. Dette gir en på kraftbalanse på -1 TWh i 2030 og 3 TWh i 2035. I begge disse scenarioene holdes kraftproduksjon og øvrig forbruk uendret i forhold til NVEs basisscenario.

Høyere etterspørsel enn det som er lagt til grunn i basisbanen vil kunne utløse mer kraftproduksjon, noe NVE illustrerer i scenarioet «Klimaplan Norden». Scenarioet har en to-stegs tilnærming hvor både forbruk og produksjon tilpasser seg etterspørselsøkningen utløst av klimatiltak i hele Norden. Scenarioet illustrerer hvordan planlagt klimapolitikk påvirker kraftsystemet, og hvordan markedet tilpasser seg endringer.

Hvilke klimatiltak som blir iverksatt og hvor kraftintensive de er har mye å si for forbruksutviklingen. En usikker forbruksutvikling gjør det viktigere å legge til rette for mer kraftproduksjon. Havvind kan bidra vesentlig til økt ny fornybar kraftproduksjon på sikt. Den styrkede kraftbalansen fra 2030 til 2035 i NVEs scenarioer skyldes blant annet at det ventes at havvindprosjektet på 1500 MW i Sørlege Nordsjø II og ett prosjekt på 500 MW i Utsira Nord starter produksjon. Regjeringen prioriterer derfor arbeidet med havvind høyt. Regjeringen vil i 2026 legge fram en plan for videre arbeid med havvind.

Energimyndighetenes rolle i å sikre tilstrekkelig og rasjonell tilgang på kraftproduksjon er ellers å legge best mulig til rette for at ny kraftproduksjon realiseres, både gjennom rammebetingelser og gjennom å behandle konsesjonssøknader om utbygging. Etter gitt konsesjon er det konsesjonærens ansvar å ta endelig investeringsbeslutning og gjennomføre utbyggingen. Lønnsomheten ved utbygging av kraftproduksjon avhenger av en rekke forhold som vil endre seg over tid, for eksempel utviklingen i kraftmarkedet i Norge og i landene rundt oss, kostnadsutviklingen på kraftproduksjon og andre økonomiske forhold. Lønnsomheten kan også være forskjellig i ulike deler av landet. Det er derfor ikke hensiktsmessig å sette absolutte mål for hvor mye kraftproduksjon som skal realiseres til enhver tid.

Ved utgangen av andre kvartal 2025 var det totalt 285 endelige tillatelser til kraftutbygging, hvor konsesjonær enda ikke har satt kraftverket i drift. 213 av disse prosjektene har ikke startet bygging enda, og kan potensielt gi en årlig produksjon på 2,8 TWh med en installert kapasitet på om lag 1400 MW.

Endrede forhold i kraftmarkedet de siste årene har lagt til rette for ny eller økt interesse i nye fornybare kraftprosjekter, både vann-, vind- og solkraftanlegg. Ved utgangen av andre kvartal 2025 var det 76 innsendte konsesjonssøknader eller meldinger om bakkemonterte solkraftanlegg hos NVE. Fra 2021 til utgangen av andre kvartal 2025 hadde antall innsendte konsesjonssøknader eller meldinger om vann- og vindkraftanlegg steget fra 86 til 230.

Arbeidet med å styrke kraftbalansen handler også om å styrke arbeidet med energieffektivisering. Regjeringen har gjennomført en betydelig satsing for å bruke kraften vi har på best mulig måte. Handlingsplanen for energieffektivisering, som regjeringen la fram høsten 2023, presenterte flere virkemidler som vil bidra til å utløse mer energieffektivisering, inkludert særskilte krav og målrettede informasjonstiltak. Virkemidlene i handlingsplanen er i all hovedsak gjennomført eller blir fulgt opp gjennom løpende oppgaver.

2. *I forbindelse med behandling av endringen av klimaloven våren 2025 vedtok Stortinget «Stortinget ber regjeringen planlegge for at klimamålet for 2035 skal nås med utslippsreduksjoner i Norge og i samarbeid med EU.» Hvorfor instruerer ikke energiministeren NVE om å planlegge for tilstrekkelig nett, energieffektivisering og kraftproduksjon til at Norge skal kunne bidra på samme nivå som øvrige EU-land til å nå norske og europeiske mål for klimagassutslippsreduksjonen frem mot 2030 og 2035 og samtidig beholde nødvendig kraftoverskudd til å skre konkurransedyktige kraftpriser for industrien?*

Regjeringen har gitt høy prioritet til arbeidet med å legge til rette for ny kraftproduksjon. Regjeringen har iverksatt en rekke tiltak for at utbyggingen av mer fornybar energi og nett skal gå raskere, blant annet tiltak for å effektivisere og forenkle konsesjonsbehandlingen. Generelle klimapolitiske virkemidler som CO₂-avgiften og kvotesystemet gjør det mer lønnsomt å produsere og forbruke utslippsfri kraft, og bidrar gjennom det til en kostnadseffektiv oppnåelse av klimamålene våre.

Regjeringen gir føringer til NVE gjennom tildelingsbrevet. For 2025 står følgende: «NVE skal prioritere behandling av konsesjonssøknader til nett og til produksjon som bidrar til betydelig økt kraftproduksjon eller til fleksibilitet i kraftsystemet. Videre skal NVE bidra til å følge opp regjeringens kraft- og industriløft for Finnmark. NVE skal bidra i arbeidet med å følge opp regjeringens handlingsplan for energieffektivisering, arbeide for et effektivt og fleksibelt energisystem og støtte regjeringens satsing på vindkraft til havs.»

Samtidig skal føringene oppfylles innfor rammene av at Norge har et markedsbasert system. Det betyr at det er aktørene i markedet som planlegger forbruk, produksjon og nett ut fra vurderinger av lønnsomhet. Kraftprisene gir viktige signaler til aktørene om hvor det lønner seg å bygge ut mer energiinfrastruktur, eller å øke eller redusere forbruket. Aktører som finner det lønnsomt å bygge nett eller kraftproduksjon må i de fleste tilfeller søke NVE om konsesjon. Gjennom konsesjonsbehandlingen og andre reguleringer sørges det for at det i tillegg til lønnsomhet tas hensyn til virkninger for miljø, kraftsystem og andre samfunnsinteresser når det skal bygges ut nett og produksjon. Ansvarsfordelingen mellom

markedet og myndighetene bidrar til at energiresursene forvaltes og utvikles på en samfunnsmessig rasjonell måte, i tråd med energi- og vassdragslovgivningen. I tillegg til konsesjonsbehandling bistår NVE med faglige vurderinger og underlag til politikkutforming på energifeltet. NVE fører også tilsyn av at regelverk og den vedtatte politikken blir fulgt.

Når det gjelder strømmettet er det nettselskapene som har ansvaret for å planlegge og bygge ut nettet. Nettvirksomhet er en monopolvirksomhet, som er underlagt streng regulering. Nettselskapene har blant annet plikt til å tilknytte nytt og økt forbruk og produksjon, og om nødvendig gjennomføre nødvendige investeringer i nettet for å kunne gi tilknytning til aktører som ber om dette. Prosjekter som bidrar med reduksjon i klimagassutslipp ivaretas gjennom tilknytningsplikten. Alle som etterspør kapasitet, får i utgangspunktet tilknytning.

Vi ser en positiv utvikling for kraftproduksjon, og det siste året har NVE fått flere saker til behandling. Mange av sakene gjelder effektoppgraderinger av vannkraft. Dette er et godt bidrag inn i kraftsystemet. Økt effekt i systemet vil kunne bidra til å dempe volatiliteten i kraftmarkedet, noe som er viktig for at norske kraftpriser holder seg konkurransedyktige. Mer kraftproduksjon og mer energieffektivisering er viktig for at Norge skal ha en positiv kraftbalanse i årene fremover, noe som muliggjør klimaomstillingen og opprettholder lave og stabile kraftpriser.

Med hilsen

Terje Aasland

Statsråden

Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/4096-

Dato
18. november 2025

Spørsmål 1-23 til Prop. 1 S (2025-2026) fra Stortingets energi- og miljøkomité

Jeg viser til brev 7. november 2025 fra Energi- og miljøkomiteen med spørsmål til statsbudsjettet fra komiteens medlem fra SV.

Spørsmål 1:

I Prop. 1 S (2025–2026) for budsjettåret 2026 under Klima- og miljødepartementet, står det på side 94 (høyre spalte):

«På avløpsområdet gjelder EUs avløpsdirektiv fra 1991, som er innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i forurensningsforskriften. Formålet med avløpsdirektivet fra 1991 er primært å redusere utslipp av organisk materiale og næringssalter som kan føre til eutrofi (overgjødning) av vannforekomster. For å sikre dette formålet er hovedregelen i direktivet at utslipp skal gjennomgå sekundærrensing (kjemisk/biologisk rensetrinn som reduserer organisk materiale).»

Videre refereres det i proposisjonen til prosessen med gjennomføringen av direktivet. Her skriver departementet:

«Da avløpsdirektivet skulle gjennomføres i norsk rett på begynnelsen av 2000-tallet, hadde Norge over tid gjort en betydelig innsats på avløpsområdet med mål om å redusere utslippene fra avløp, og mange nye avløpsanlegg var nylig bygget/oppgradert. Ved gjennomføringen i direktivet ble det derfor laget en overgangsordning der

eksisterende anlegg gradvis skulle oppfylle kravene til sekundærrensing, fremfor å rive eller bygge om nye eller nylig oppgraderte renseanlegg.»

Vi er kjent med at avløpsdirektivet krever at direktivets hovedregel ikke bare er at utslipp skal gjennomgå sekundærrensing, men at det også krever at større avløpsanlegg skal gjennomgå sekundærrensing innen 31. desember 2005.

På den bakgrunn ber vi om at statsråden oversender informasjon om:

- a. lengden på den overgangsordning som ble etablert ved gjennomføring av direktivet,*
- b. det rettslige grunnlaget for å etablere en overgangsordning i strid med direktivets tidsfrister*
- c. de opplysninger departementet har sendt til EFTAs overvåkningsorgan (ESA) om Norges gjennomføring av direktivets krav til sekundærrensing*

Svar på spørsmål 1:

Som komiteen viser til, hadde Norge over tid gjort en betydelig innsats og gjennomført store investeringer på avløpsområdet da avløpsdirektivet skulle gjennomføres i Norge. På tidspunktet for gjennomføringen var mange av landets renseanlegg nylig blitt oppgradert for å redusere problemet med overgjødning. Det ble da vurdert at disse nylig oppgraderte anleggene ville gi god nok rensing og oppfylle direktivets overordnede formål om å redusere utslipp som fører til eutrofiering.

I forbindelse med gjennomføringen av direktivet ble det derfor laget en overgangsordning, hvor eksisterende anlegg gradvis skulle oppfylle kravene til sekundærrensing. Overgangsordningen innebærer at kravet til sekundærrensing ble utsatt for anlegg som hadde primærrensing og fosforfjerning bygd før 2007, med mindre anleggene senere ble endret vesentlig. Nye anlegg med utslipp til følsomme og normale områder skulle bygges med sekundærrensing. Formålet med overgangsordningen var å sikre god nok rensing og miljøbeskyttelse, uten å måtte rive eller bygge om nylig bygde eller oppgraderte avløpsanlegg. Det ble vurdert at overgangsordningen ga en bedre kost/nytte-gjennomføring av direktivet, slik at norske kommuner – som nylig hadde gjennomført kostbare oppgraderinger – ikke måtte gjennomføre nye oppgraderinger ettersom miljøeffekten ble vurdert som relativt begrenset. Overgangsordningen har ikke fungert etter sin hensikt og mange kommuner har ikke oppgradert til sekundærrensing slik det ble forutsatt. Miljømyndighetene tok tak i dette i 2019 og har prioritert strengere kravstilling og tettere oppfølging av kommunene for å sikre bedre etterlevelse av direktivet.

Klima- og Miljødepartementet foretar nå en gjennomgang av gjennomføringen av 1991-direktivet. Det er viktig at Norge overholder EØS-forpliktelser, både når det gjelder gjennomføring og etterlevelse av krav. Departementet vil på bakgrunn av gjennomgangen vurdere hvordan eventuelle mangler ved gjennomføringen best følges opp. Gjennomgangen og vurderingen vil ses i sammenhengen med departementets arbeid med revidert avløpsdirektiv.

I forbindelse med gjennomføringen av direktivet var det dialog med ESA. ESA ble orientert om overgangsordningen, og fikk blant annet oversendt utkast til forskrift som skulle gjennomføre avløpsdirektivet. Departementet har også nå en pågående dialog med ESA om avløpsdirektivet. I denne dialogen har departementet blant annet gitt ESA informasjon og hatt dialog om etterslepet på avløpsområdet, om relevante bestemmelser i forurensningsforskriften, samt gjennomføringen og etterlevelsen av avløpsdirektivet mer generelt.

Spørsmål 2:

Videre skrives det i budsjettproposisjonen at:

«Utfordringene på avløpsfeltet i dag gjør det imidlertid naturlig å se på om gjennomføringen av direktivet fra 1991 har vært god nok. Det er viktig at Norge overholder EØS-rettslige forpliktelser, både når det gjelder gjennomføring og etterlevelse av krav. Med dette som bakteppe, har departementet startet en gjennomgang av den norske gjennomføringen av avløpsdirektivet fra 1991, og vil på bakgrunn av dette vurdere hvordan eventuelle mangler ved gjennomføringen best følges opp.»

Vi er kjent med forurensningsforskriften § 14 – 6 annet ledd som kun krever sekundærrensing av avløpsvann til det forskriften definerer som «følsomme områder» for «nye renseanlegg» og for «eksisterende renseanlegg som endres vesentlig», og den tilsvarende bestemmelsen i forskriftens § 14-7 hva gjelder utslipp til det forskriften definerer som «normale områder». Vi finner ingen bestemmelse i forurensningsforskriften som krever sekundærrensning til de nevnte områdene, slik direktivet krever.

- a. På den bakgrunn ber vi statsråden klargjøre hvorfor det har vært tvil om forurensningsforskriften unnlattelse av å stille krav om sekundærrensning i følsomme og normale områder, kan ha vært «god nok» gjennomføring av direktivets krav til sekundærrensning.*
- b. Videre ber vi om at statsråden redegjør for sin vurdering av forurensningsforskriften § 14-6 annet ledd og § 14-7 annet ledd i lys av Stortingets lovvedtak om at EØS-avtalens hoveddel skal gjelde som norsk lov, og at EØS-avtalens hoveddel artikkel 3 krever at avtalepartene skal treffe alle «tiltak som er egnet til å oppfylle de forpliktelser som følger av avtalen.»*
- c. Endelig ber vi om at statsråden klargjør hvilke bevilgninger som er nødvendige for at staten skal kunne oppfylle direktivets krav til sekundærrensning.*

Svar på spørsmål 2:

Som nevnt ovenfor, foretar Klima- og Miljødepartementet nå en gjennomgang av gjennomføringen av 1991-direktivet, og ser på om denne har vært god nok. Gjennomgangen er ikke ferdig. Det er viktig at Norge overholder EØS-forpliktelser, både når det gjelder gjennomføring og etterlevelse av krav. Dette er noe regjeringen prioriterer. Departementet vil på bakgrunn av gjennomgangen vurdere hvordan eventuelle mangler ved gjennomføringen best følges opp.

Regjeringen vil understreke at vedlikeholdsetterslepet i avløpssektoren er stort. Mange av renseanleggene overholder ikke dagens krav, og det er et stort behov for fornyelse av

ledningsnett. Det er derfor et stort investeringsbehov i sektoren. Regjeringen tar dette på alvor. Avløpsinfrastruktur er et kommunalt ansvar, og kommunen skal sikre at tjenesten er tilgjengelig og at den etterlever gjeldende krav. Regjeringen viser til at prinsippene om forurensner betaler og selvkost gjelder på avløpsområdet, og at kommunene i tråd med dette kan fullfinansiere utgiftene til avløpsrensing. Selv om vedlikeholdsetterslepet er stort, er det flere kommuner som enten er i gang, eller ferdige med, å oppgradere renseanlegg slik at disse møter dagens krav. Kommunene som overholder dagens krav har jobbet godt, prioritert riktig og handlet i tråd med de plikter som kommunen har som forurensner på området. En statlig tilskuddsordning ville utfordret likebehandling av de kommunene som allerede har fulgt opp gjeldende krav i regelverket.

Spørsmål 3:

Hva er provenyet ved å endre produktforskriften slik at 100% biodrivstoff basert på vedlegg V-råstoff omsettes utenfor omsetningskravet?

Svar på spørsmål 3:

Det er ikke utredet hvordan en slik forskriftsendring ville ha slått ut på omsatt volum biodrivstoff. Departementet har derfor heller ikke anslag på provenyeffekten ettersom denne avhenger av volumet.

Dagens omsetningskrav for biodrivstoff er styringseffektive fordi mengden biodrivstoff kan justeres etter behov og innrettes mot biodrivstoff med bestemte egenskaper. For at biodrivstoff skal være en klimaløsning som bidrar til å redusere klimagassutslipp er det viktig at bærekraft- og utslippsreduksjonskriteriene er oppfylt. Biodrivstoff som omsettes under omsetningskravene må oppfylle bærekrafts- og utslippsreduksjonskriteriene i produktforskriften. Gjennom rapporteringsplikten følger Miljødirektoratet med på at reglene i produktforskriften etterleves.

Ved kjøp av biodrivstoff utenfor omsetningskravene er ikke omsetterne forpliktet til å dokumentere salg av biodrivstoff og oppfyllelse av bærekraftskriterier. Å etablere et myndighetsstyrt system for rapportering og kontroll av biodrivstoff som er omsatt utenfor omsetningskravene ville innebåret dokumentasjonsplikt på alle salgskontrakter, som ville overgått rapporteringen på dagens omsetningskrav. Miljødirektoratet anser et krav om innrapportering av salgskontrakter som et uønsket og lite realistisk alternativ. Departementet har derfor rendyrket omsetningskravene som virkemiddel for bruk av biodrivstoff, som er i tråd med Miljødirektoratets anbefaling.

Spørsmål 4:

Hva er anslått CO₂-reduksjon for 2026 ved å endre produksforskriften slik at 100 % biodrivstoff basert på vedlegg V-råstoff omsettes utenfor omsetningskravet?

Svar på spørsmål 4:

Det er ikke utredet hvordan en slik forskriftsendring ville ha slått ut på omsatt volum biodrivstoff. Departementet har derfor ikke anslag på hvor stor CO₂-reduksjon forslaget ville

innebære. Dersom det er ønskelig med større bidrag til utslippsreduksjoner ved bruk av biodrivstoff, gjøres det mest effektivt ved å øke omsetningskravene.

Dagens omsetningskrav for biodrivstoff er styringseffektive fordi mengden biodrivstoff kan justeres etter behov og innrettes mot biodrivstoff med bestemte egenskaper. For at biodrivstoff skal være en klimaløsning som bidrar til å redusere klimagassutslipp er det viktig at bærekraft- og utslippsreduksjonskriteriene er oppfylt. Biodrivstoff som omsettes under omsetningskravene må oppfylle bærekrafts- og utslippsreduksjonskriteriene i produktforskriften. Gjennom rapporteringsplikten følger Miljødirektoratet med på at reglene i produktforskriften etterleves.

Ved kjøp av biodrivstoff utenfor omsetningskravene er ikke omsetterne forpliktet til å dokumentere salg av biodrivstoff og oppfyllelse av bærekraftskriterier. Å etablere et myndighetsstyrt system for rapportering og kontroll av biodrivstoff som er omsatt utenfor omsetningskravene ville innebåret dokumentasjonsplikt på alle salgskontrakter, som ville overgått rapporteringen på dagens omsetningskrav. Miljødirektoratet anser et krav om innrapportering av salgskontrakter som et uønsket og lite realistisk alternativ. Departementet har derfor rendyrket omsetningskravene som virkemiddel for bruk av biodrivstoff, som er i tråd med Miljødirektoratets anbefaling.

Spørsmål 5:

Hva er provenyet av å stille krav om at alt biodrivstoff som brukes til å oppfylle omsetningskravet skal være basert på vedlegg V-råstoff når dobbelttelling av biodrivstoff basert på vedlegg V-råstoff fjernes?

Svar på spørsmål 5:

Det er kun for omsetningskravet i veitrafikken at det kan dobbelttelles biodrivstoff som oppfyller kravene i vedlegg V. Derfor er spørsmålet avgrenset til veitrafikken.

Et krav om at drivstoffomsettere ikke kan dobbelttelle biodrivstoff basert på vedlegg V-råstoff vil innebære at en større andel av drivstoffet omsatt i veitrafikken i 2026 er biodrivstoff. Dette vil redusere provenyet fra veibruksavgiften på drivstoff og CO₂-avgiften på mineralske produkter, ettersom biodrivstoff ikke ilegges CO₂-avgift og satsen i veibruksavgiften er høyere for bensin enn for bioetanol. På usikkert grunnlag er det anslått at forslaget vil gi om lag 415 mill. kroner i redusert proveny i 2026. Det er lagt til grunn regjeringens foreslåtte avgiftssatser for 2026, som fremgår av Prop. 1 LS (2025–2026) Skatter og avgifter 2026. Forslaget er også målt relativt til regjeringens forslag om å øke omsetningskravet i veitrafikken til 20 pst. i 2026.

Ved endringer i omsetningskravet er det både en direkte og indirekte effekt på volumene av biodrivstoff og fossilt drivstoff. Det er en direkte effekt ved at omsettere må blande inn mer biodrivstoff til erstatning for fossilt drivstoff. Det er også en indirekte effekt ved at økt innblanding av biodrivstoff har en virkning på pumpeprisen, ettersom biodrivstoff er dyrere i innkjøp enn fossilt drivstoff. På noe lengre sikt vil det føre til redusert etterspørsel etter drivstoff, som også vil ha proveny- og utslippsvirkninger. I disse beregningene av proveny-

og utslippsvirkninger er det kun tatt hensyn til den direkte virkningen av forslaget. Det betyr at anslaget trolig er noe konservativt, og at det kan forventes at de langsiktige virkningene av forslaget er høyere enn anslått virkning i 2026.

Spørsmål 6:

Hva er anslått CO₂-reduksjon for 2026 av å stille krav om at alt biodrivstoff som brukes til å oppfylle omsetningskravet skal være basert på vedlegg V-råstoff når dobbelttelling av biodrivstoff basert på vedlegg V-råstoff fjernes?

Svar på spørsmål 6:

Et krav om at drivstoffomsettere ikke kan dobbelttelle biodrivstoff basert på vedlegg V-råstoff er anslått å gi om lag 210 000 tonn CO₂-ekvivalenter i reduserte utslipp i 2026. Anslaget er usikkert. Det er lagt til grunn at forslaget kun vil berøre omsetningskravet i veitrafikken. Videre er det ikke tatt hensyn til prisvirkninger av forslaget (indirekte virkning), som kan gi noe lavere utslipp på lengre sikt. Forslaget er målt relativt til regjeringens forslag om å øke omsetningskravet i veitrafikken til 20 pst. i 2026. Beregningen ovenfor viser endring i utslipp i Norge. Siden biodrivstoff som tilfredsstiller kravene i vedlegg V har bedre bærekraftsegenskaper enn konvensjonelt biodrivstoff, vil forslaget globalt sett gi en klimagevinst i tillegg til det som fanges opp av det norske utslippsregnskapet.

Spørsmål 7:

Hva er provenyet av å øke omsetningskravet av biodrivstoff for veibruk til 23 % i 2026 og 26 % i 2027?

Svar på spørsmål 7:

En økning i omsetningskravet i veitrafikken til 23 pst. i 2026 er anslått å gi om lag 41 mill. kroner i redusert proveny i 2026. Anslaget er usikkert. Det er lagt til grunn regjeringens foreslåtte avgiftssatser for 2026, som fremgår av Prop. 1 LS (2025–2026) *Skatter og avgifter 2026*. Forslaget er også målt relativt til regjeringens forslag om å øke omsetningskravet i veitrafikken til 20 pst. i 2026. Det er ikke tatt hensyn til eventuelle prisvirkninger av forslaget (indirekte effekt), som kan gi noe lavere utslipp på lengre sikt. Provenyvirkningen av å øke omsetningskravet til 26 pst. i 2027 vil avhenge av avgiftssatsene i CO₂-avgift på mineralske produkter og veibruksavgiften som vedtas av stortinget ved behandlingen av 2027-budsjettet neste år. Det er derfor ikke mulig å anslå provenyvirkningen av å trappe opp omsetningskravet i veitrafikken til 26 pst. i 2027.

Spørsmål 8:

Hva er anslått CO₂-reduksjon for 2026 ved å endre produksforskriften slik at omsetningskravet økes til 23 %, sammenliknet med regjeringens forslag?

Svar på spørsmål 8:

En økning i omsetningskravet i veitrafikken til 23 pst. i 2026 er anslått å gi om lag 220 000 tonn CO₂-ekvivalenter i reduserte utslipp. Anslaget er usikkert. Det er ikke tatt hensyn til prisvirkninger av forslaget (indirekte virkning), som kan gi noe lavere utslipp på lengre sikt.

Forslaget er målt relativt til regjeringens forslag om å øke omsetningskravet i veitrafikken til 20 pst. i 2026.

Spørsmål 9:

Hva er provenyet av å øke omsetningskravet av biodrivstoff for andre formål til 16 % i 2026 og 18 % i 2027?

Svar på spørsmål 9:

En økning i omsetningskravet for andre formål til 16 pst. i 2026 er anslått å gi om lag 190 mill. kroner i redusert proveny i 2026. Anslaget er usikkert. Det er lagt til grunn regjeringens foreslåtte avgiftssatser for 2026, som fremgår av Prop. 1 LS (2025–2026) Skatter og avgifter 2026. Forslaget er også målt relativt til regjeringens forslag om å øke omsetningskravet for andre formål til 11 pst. i 2026. Det er ikke tatt hensyn til eventuelle prisvirkninger av forslaget (indirekte effekt), som kan gi noe lavere proveny på lengre sikt.

Provenyvirkningen av å øke omsetningskravet for andre formål til 18 pst. i 2027 vil avhenge av avgiftssatsene i CO₂-avgift på mineralske produkter som vedtas av Stortinget ved behandlingen av 2027-budsjettet neste år. Det er derfor ikke mulig å anslå provenyvirkningen av å trappe opp omsetningskravet i 2027.

I regjeringens klimastatus og -plan varslet regjeringen at omsetningskravene trappes opp saktere i 2026 og 2027 enn tidligere lagt til grunn. En medvirkende årsak til dette var at det våren 2025 ble avdekket omfattende feilrapportering av biodrivstoff samtidig som det i EU ble registrert kunstige lave priser og mistanke om svindel.

Spørsmål 10:

Hva er anslått CO₂-reduksjon for 2026 ved å endre produktforskriften slik at omsetningskravet for biodrivstoff for andre formål økes til 16 % i 2026?

Svar på spørsmål 10:

En økning i omsetningskravet for andre formål til 16 pst. i 2026 er anslått å gi om lag 120 000 tonn CO₂-ekvivalenter i reduserte utslipp. Anslaget er usikkert. Det er anslått at i overkant av 90 pst. av utslippsreduksjonene vil skje under innsatsfordelingen, mens resterende utslippsreduksjoner skjer i kvotepliktig sektor. Det er ikke tatt hensyn til prisvirkninger av forslaget (indirekte virkning), som kan gi noe lavere utslipp på lengre sikt. Forslaget er målt relativt til regjeringens forslag om å øke omsetningskravet for andre formål til 11 pst. i 2026.

Spørsmål 11:

Hva gjør regjeringen for å unngå at avansert biodrivstoff vil kunne være POME, avfall/rester fra palmeoljeproduksjon, som vil kunne føre til økt avskoging? Eller mener regjeringen at det er bedre med avfall fra palmeoljeproduksjon enn andre vedlegg Vråstoff?

Svar på spørsmål 11:

Biodrivstoff som omsettes i Norge under omsetningskravene må oppfylle bærekrafts- og utslippsreduksjonskriteriene i produktforskriften kapittel 3. Bærekraftskriteriene innebærer krav om reduksjon av klimagassutslipp fra biodrivstoff over livsløpet, i tillegg til arealkriterier. Kravet om reduksjon av klimagassutslipp er 50 prosent reduksjon sammenlignet med en fossil referanseverdi på 83,8 gram CO₂-ekvivalenter per MJ. Omsettere av drivstoff må rapportere på oppfyllelse av bærekrafts- og utslippsreduksjonskriterier til Miljødirektoratet.

Regjeringen har gjennomført flere tiltak for å sikre at Norges bruk av biodrivstoff bidrar til å redusere globale utslipp. Regelverket for omsetning av biodrivstoff ble revidert og oppdatert med virkning fra januar 2025. Regelverksendringene innebar blant annet innføring av sanksjonsmekanismer, som gjør det enklere å håndheve regelverket for Miljødirektoratet. I tillegg ble det gjennomført mindre presiseringer og definisjonsendringer for å tydeliggjøre regelverket. I regjeringens Klimastatus og -plan for 2024 varslet regjeringen at den ville innføre faste kontrollpunkter for helhetlige vurderinger av biodrivstoffpolitikken. I klimastatus og plan for 2025 ble første kontrollpunkt gjennomført, basert på kunnskapsgrunnlag fra Miljødirektoratet. Videre ble det etablert et system for videre opptrappinger av omsetningskravene for biodrivstoff, som består av toårige sykluser. Systemet sikrer at grundige konsekvensutredninger vil ligge til grunn for fremtidige økninger i omsetningskravene, og gjør det mulig å varsle endringer i god nok tid til at omsettere av drivstoff rekker å innrette seg de nye kravene før ikrafttredelse.

Utslipp fra indirekte arealbruksendringer, for eksempel avskoging, kan redusere eller nulle ut hele klimagassbesparelsen fra bruk av biodrivstoff. Fra og med 2026 innføres delkrav til bruk av avansert biodrivstoff i omsetningskravet for veitrafikk, sjøfart og andre formål. Avansert biodrivstoff er det mest bærekraftige biodrivstoffet. Råstoffene som kan brukes til å produsere avansert biodrivstoff er generelt forbundet med liten risiko for indirekte arealbruksendringer og økte globale utslipp, fordi de er umodne råstoff som har færre alternative bruksområder. Generelt bør biodrivstoff vurderes ut fra hva slags bærekraftsegenskaper det har. Å forskjellsbehandle biodrivstoff ut fra type skogråstoff eller produksjonsland er handelsrettslig og handelsrelasjonsmessig krevende.

Spørsmål 12:

Drivstoffomsetterne hevder i budsjettinnspill til Stortinget at det som i regjeringens klimastatus og plan omtales som feilrapportering fra bransjen, skyldtes at Miljødirektoratet la frem en fortolkning av regelverket som var ny sett opp mot etablert og kommunisert praksis fra bransjen. Kan regjeringen utdype hva uenigheten besto i, når Miljødirektoratets fortolkning første gang ble kommunisert og gjøre rede for hvilke eksterne juridiske vurderinger som er innhentet i prosessen?

Svar på spørsmål 12:

Siden spørsmålet dreier seg som detaljer rundt Miljødirektoratets utøvelse av myndighet gjennom produktforskriften, er spørsmålet forelagt Miljødirektoratet som har gitt følgende svar:

«Siden 2018 har omsetningskravene for biodrivstoff premiært biodrivstoff som er laget av avfall og rester som ikke kan brukes til mat og dyrefôr. Dette skyldes at biodrivstoff laget av råstoff som kan brukes til mat og dyrefôr generelt gir høy risiko for indirekte arealbruksendringer, med tap av natur og økte globale klimagassutslipp som mulig konsekvens.

Fornybardirektivet, som er gjennomført i produktforskriften, fremmer bruk av avfall og rester i kategori 1 og 2 til biodrivstoffproduksjon. Råstoff i kategori 3 anses mer høyverdig fordi det kan benyttes til mat og dyrefôr. Inndelingen i tre kategorier følger av forskrift om animalske biprodukter, som det henvises til fra produktforskriften, og handler primært om hensynet til smittefare. Drivstoffomsettere må kunne dokumentere om råstoffene som er brukt er kategori 1, 2 eller 3, helt tilbake til der råstoffet oppstår.

På grunn av stor vekst i bruken av biodrivstoff fra USA, rapportert som laget av dyrefett kategori 1 og 2 under omsetningskravene for biodrivstoff, igangsatte Miljødirektoratet kontroll av denne typen biodrivstoff i 2023 og 2024. Etter omfattende undersøkelser konkluderte direktoratet med at 10 omsettere manglet god nok dokumentasjon på råstoffklassifiseringen for til sammen 1,3 milliarder liter biodrivstoff laget av dyrefett. Dette utgjorde omtrent halvparten av alt biodrivstoff laget av avfall og rester solgt i Norge og innrapportert under omsetningskravene i perioden 2017-2023.

I arbeidet med kontrollen konfererte Miljødirektoratet med blant annet Mattilsynet, som forvalter forskriften om animalske biprodukter og ISCC, som er den største sertifiseringsordningen for biodrivstoff i EU.

Flere drivstoffomsettere har forstått regelverket slik at det ikke er nødvendig å dokumentere kategorisering av råstoffet tilbake til opprinnelsesstedet. Dette ble underbygget av at regelverket om animalske biprodukter tilsier at blandinger av råstoff i ulike kategorier automatisk skal anses som kategori 1 eller 2. Dette regelverket skal sikre at kontaminert dyrefett blir forsvarlig behandlet ut fra smittehensyn. Regelen kan imidlertid ikke tas til inntekt for at dyrefett ikke må kategoriseres hvis man blander ulike kategorier for å produsere biodrivstoff. Da undergraves hele formålet med å fremme biodrivstoff av dyrefett som ikke har mer høyverdige bruksområder, det vil si dyrefett kategori 3.

Drivstoffomsetterne stilte også spørsmål ved hvorvidt Miljødirektoratet hadde hjemmel til å stille dokumentasjonskrav knyttet til kategorisering av råstoff tilbake til der de oppstår. Sistnevnte spørsmål ble avgjort av Klima- og miljødepartementet ved klagesak, som ga Miljødirektoratet medhold.

I etterkant av den første kontrollen Miljødirektoratet gjennomførte, publiserte direktoratet 19. mars 2024 en fagmelding og sendte brev til drivstoffomsetterne med informasjon om hvordan regelverket skal forstås og praktiseres. Regelverket om råstoffklassifisering har imidlertid vært gjeldende rett siden 2018. Drivstoffomsetterne kommuniserte ikke sin forståelse av det aktuelle regelverket eller søkte veiledning hos Miljødirektoratet før kontrollen i 2023 avdekket

at bransjens praksis ikke har vært korrekt. Etter at Miljødirektoratet gikk ut med den fagmeldingen, sendte enkelte aktører i bransjen sine juridiske vurderinger til direktoratet. Miljødirektoratet har ikke selv innhentet noen eksterne juridiske vurderinger. Miljødirektoratets egne redegjørelser i etterkant av kontrollen har bidratt til at de fleste drivstoffomsettere har lagt om sin praksis slik at den per i dag er i tråd med gjeldende regelverk.»

Spørsmål 13:

Alle mottakere av CO₂-kompensasjonsordningen skulle innen 1. mars 2025 sendt inn sine planer for hvordan minst 40 % av midlene de mottar skal benyttes til energieffektivisering og CO₂-reduksjon. Kan regjeringen gi en tabell med oversikt over hver enkelt virksomhets innmeldte årlige investeringer i energieffektivisering (i GWh) og årlige CO₂-reduksjon, i tillegg til de årlige samlede investeringer i hhv energieffektivisering og CO₂-reduksjon?

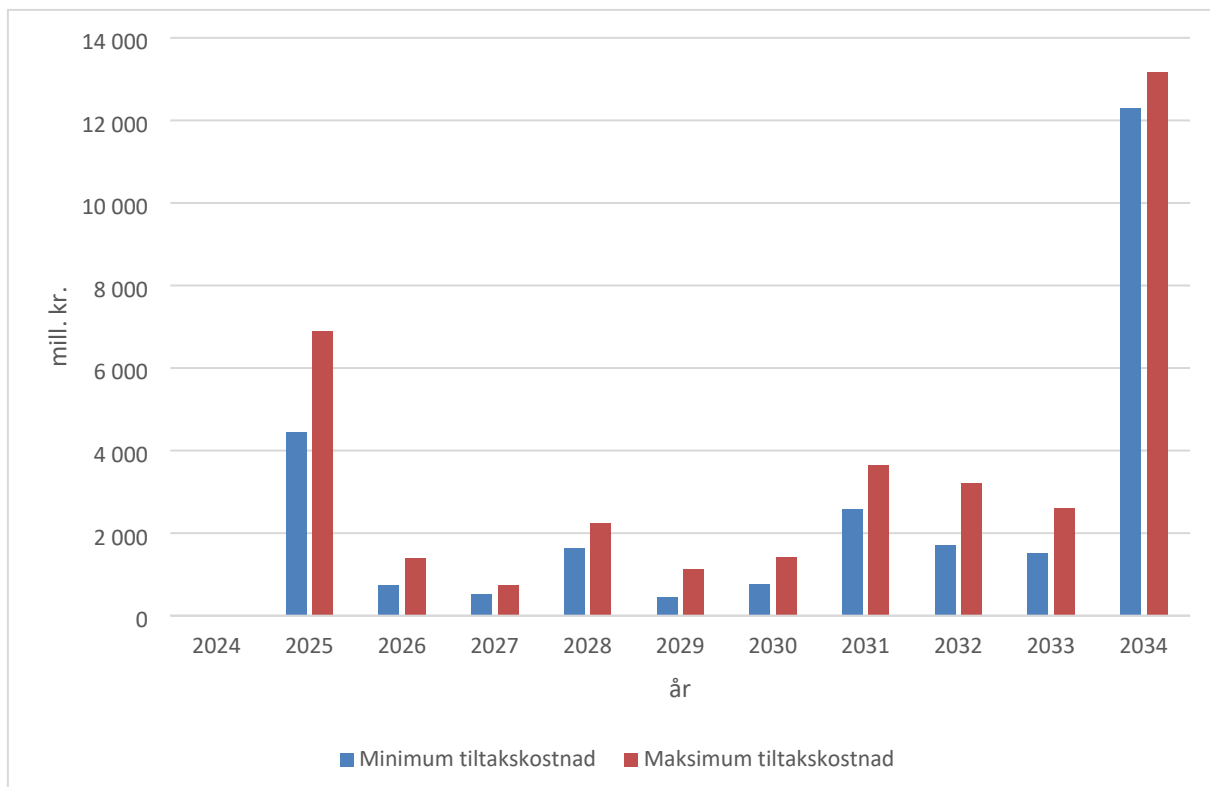
Svar på spørsmål 13:

Miljødirektoratet har per 13. november ferdigbehandlet og godkjent tiltaksplaner for 25 virksomheter/konsern. Tallene under er basert på disse.

Tiltaksplanene representerer en foreløpig plan som viser hvordan virksomheten kan bruke CO₂-kompensasjon på klima- og energieffektiviseringstiltak. Tiltaksplanene kan oppdateres, og virksomhetene er ikke forpliktet til å gjennomføre alle tiltakene de har lagt fram i tiltaksplanene. Det endelige resultatet vil dermed avvike fra beskrivelsen tallene under.

Tiltaksplanene gir ikke detaljert informasjon om årlige investeringer, men et estimat på når tiltaket skal implementeres. Det er derfor ikke mulig å si noe om årlige investeringer per virksomhet eller tiltak. Figuren under viser hvordan tiltakene fordeler seg på implementeringsår. De fleste virksomhetene har oppgitt implementeringstidspunkt ved ferdigstilling, men noen har oppgitt oppstartsår. Dette er en av årsakene til at tiltakskostnadene i stor grad faller på 2025 og 2034.

Figur 1: Tiltakskostnader for 25 godkjente tiltaksplaner fordelt på implementeringsår.

I tiltaksplanene har virksomhetene for hvert tiltak valgt en tiltakskategori blant ti forhåndsdefinerte kategorier. Ettersom virksomhetene har noe varierende praksis for kategorisering av sine tiltak og noen tiltak er relevant for flere kategorier er det ikke mulig å gi et presist svar på hvordan tiltak fordeler seg på utslipp og energibruk. Følgende tabell gir imidlertid en grov sammenstilling av kostnader i tre overordnede kategorier.

Type tiltak	Kostnader min, mill. kr.	Kostnader maks, mill. kr.	Andel av totale tiltakskostnader, min	Andel av totale tiltakskostnader, maks
Reduksjon av klimagassutslipp	13 953	19 954	52 %	55 %
Energieffektivisering	3 108	4 585	12 %	13 %
Forskning og utvikling	9 607	11 892	36 %	33 %
Totalt	26 669	36 431		

Vedlagte tabell inneholder en oversikt over alle tiltak i tiltaksplanene som er godkjente per 13. november 2025. De totale tiltakskostnadene ligger foreløpig på 27-36 mrd. kroner for de 25 virksomhetene mens de er forpliktet til å bruke 19 mrd. kroner.

Spørsmål 14:

Kan regjeringen anslå en årlig effekt av energieffektivisering og CO₂-reduksjon av å øke kravet til energieffektivisering og CO₂-reduksjon til hhv 50%, 60%, 70 %, 80 % og 100 % av samlet CO₂-kompensasjonsordning?

Svar på spørsmål 14:

Det er ikke gjort beregninger av utslippseffekten eller energibruk av dagens krav. En slik beregning ville dessuten vært svært usikker ettersom tiltaksplanene kan endres underveis i perioden og virksomhetene kan velge blant tiltak i planer som inneholder flere tiltak enn det som er nødvendig for å oppfylle kravet om 40 pst. Det er derfor vanskelig å vite hvilke tiltak som vil bli realisert, eller i hvilken grad pengene går til forskning og utvikling, energieffektivisering, energigjenvinning eller utslippsreduksjoner.

Departementet har dermed ikke grunnlag for å kunne beregne effekten på energieffektivisering og utslippsreduksjoner av å endre CO₂-kompensasjonsordningen slik at henholdsvis 50, 60, 70, 80 eller 100 pst. av den samlede kompensasjonen en virksomhet mottar brukes på klima- og energieffektiviseringstiltak.

Spørsmål 15:

Kan regjeringen anslå en årlig effekt av CO₂-reduksjon av å øke kravet til energieffektivisering og CO₂-reduksjon til hhv 50%, 60%, 70 %, 80 % og 100 % av samlet CO₂-kompensasjonsordning, men der det stilles krav om at økningen i kravet skal forbeholdes CO₂-reduksjon utover innmeldte planer?

Svar på spørsmål 15:

Det er ikke gjort beregninger av utslippseffekten eller energibruk av dagens krav. En slik beregning ville dessuten vært svært usikker ettersom tiltaksplanene kan endres underveis i perioden og virksomhetene kan velge blant tiltak i planer som inneholder flere tiltak enn det som er nødvendig for å oppfylle kravet om 40 pst. Det er derfor vanskelig å vite hvilke tiltak som vil bli realisert, eller i hvilken grad pengene går til forskning og utvikling, energieffektivisering, energigjenvinning eller utslippsreduksjoner.

Departementet har dermed ikke grunnlag for å kunne beregne effekten på energieffektivisering og utslippsreduksjoner av å endre CO₂-kompensasjonsordningen slik at henholdsvis 50, 60, 70, 80 eller 100 pst. av den samlede kompensasjonen en virksomhet mottar brukes på klima- og energieffektiviseringstiltak.

Spørsmål 16:

Kan regjeringen anslå en årlig effekt for CO₂-reduksjon av å øremerke hhv 10 %, 20 %, 30 % eller 40 % av dagens CO₂-kompensasjonsordning til CO₂-reduksjon?

Svar på spørsmål 16:

Det er ikke gjort beregninger av utslippseffekten eller energibruk av dagens krav. En slik beregning ville dessuten vært svært usikker ettersom tiltaksplanene kan endres underveis i perioden og virksomhetene kan velge blant tiltak i planer som inneholder flere tiltak enn det som er nødvendig for å oppfylle kravet om 40 pst. Det er derfor vanskelig å vite hvilke tiltak som vil bli realisert, eller i hvilken grad pengene går til forskning og utvikling, energieffektivisering, energigjenvinning eller utslippsreduksjoner.

Departementet har dermed ikke grunnlag for å kunne beregne effekten på energieffektivisering og utslippsreduksjoner av å endre CO₂-kompensasjonsordningen slik at henholdsvis 10, 20, 30 eller 40 pst. av den samlede kompensasjonen en virksomhet mottar brukes på klimatiltak.

Spørsmål 17:

Kan regjeringen anslå en årlig effekt for CO₂-reduksjon av stille krav om at utbetaling av CO₂-kompensasjon tilbakeholdes til energieffektiviserings- eller det CO₂-reduserende tiltaket er godkjent gjennomført?

Svar på spørsmål 17:

Slik CO₂-kompensasjonsordningen er innrettet i dag skal minst 40 pst. av den samlede kompensasjonen for perioden 1. januar 2024 til 31. desember 2030 brukes på klima- og energieffektiviseringstiltak innen utgangen av 2034. Dersom denne forpliktelsen ikke oppfylles skal Miljødirektoratet i henhold til *Forskrift om CO₂-kompensasjon for industrien for perioden 2021-2030* § 17 d., kreve at virksomheten betaler tilbake utbetalt kompensasjon. Premisset er at virksomhetene skal benytte midlene de får utbetalt til å gjennomføre tiltak. Gitt krav om tilbakebetaling ved manglende gjennomføring, ville ikke å tilbakeholde utbetaling gi endret effekt.

Spørsmål 18:

Når har regjeringen til hensikt å godkjenne REFuel Maritime og la regelverket gjelde norsk maritim sektor?

I klimastatus og plan for 2026 står det "Norge er i dialog med EU om å oppdatere avtalen om deltakelse i EUs innsatsfordeling og skog- og arealbruksregelverket for perioden 2021–2030." Det samme sto i planen i fjor. Hvorfor er regjeringen ikke i stand til å få landet en avtale med EU?

Svar på spørsmål 18:

Etter at EU i 2023 vedtok endringer for å forsterke innsatsfordelingsforordningen og skog- og arealbruksregelverket har Norge og Island vært i dialog med Kommisjonen om vilkårene for vår deltakelse i dette regelverket. I juni 2025 leverte Norge og Island et konkret forslag til løsning i saken. Vi venter fremdeles på tilbakemelding fra Kommisjonen.

Spørsmål 19:

Har regjeringen vurdert å CO₂-avgiftsbelegge bruken av drivstoff i fiskeflåten og i akvanæringen (slik det i realiteten er for NO_x-utslippene) i stedet for å avgiftsbelegge omsetningen?

Svar på spørsmål 19:

CO₂-avgiften på mineralske produkter beregnes per liter (mineralolje, bensin), Sm³ (naturgass) og kg (LPG). Det er en nær sammenheng mellom mengde (liter/Sm³/kg) og utslipp av CO₂.

En avgift som beregnes etter faktisk bruk av fossilt drivstoff, uavhengig av om den er bunkret i Norge eller i utlandet, vil avgiftsteknisk sett være langt mer komplisert.

- Det vil innebære at det er den enkelte eieren av fartøyet eller akvakulturanlegget som blir avgiftspliktig, i stedet for et begrenset antall omsettere og importører av drivstoff slik det er i dag.
- Den avgiftspliktige eieren av fartøyet eller akvakulturanlegget må i så fall rapportere korrekt informasjon til skattemyndigheten om mengden drivstoff som er forbrent og fordeling av drivstoff bunkret i ulike land. Det vil være krevende for skattemyndighetene å kontrollere om opplysningene er korrekte. Fordeling av drivstoff bunkret i ulike land er blant annet nødvendig for å hensynta forskjeller i innblanding av biodrivstoff mellom land. I Norge er det et krav om at minst 6 pst. av omsatt drivstoff til fartøy og akvakulturanlegg skal være biodrivstoff, og regjeringen har varslet at kravet skal økes de neste årene. Bruk av biodrivstoff bør ikke ilegges CO₂, fordi det ikke gir utslipp av klimagasser ved forbrenning.
- Videre har også Island CO₂-avgift på drivstoff til fiskerisektoren. For å unngå dobbel prising av utslipp bør det i så fall gis fritak eller redusert avgiftssats for drivstoff som allerede er ilagt klimaavgift i andre land.
- Det er bare drivstoff omsatt i Norge som teller i det norske utslippsregnskapet og i Norges oppfyllelse av Parismålet. Avgift på utslipp reiser spørsmålet om Norge skal prise utslipp som teller i andre lands utslippsregnskap.

Oppsummert vil en omlegging trolig gi en mer komplisert avgift, og dermed økte administrative kostnader for både de næringsdrivende og avgiftsmyndighetene, uten at det gir særlig mye bedre prising av CO₂-utslippene. En omlegging i tråd med spørsmålet er ikke vurdert nærmere.

Spørsmål 20:

Ville dagens lovverk gi rom for å innføre CO₂-utslipps måling og avgiftsbelegging i fiskeflåten og i akvanæringen i stedet for avgiftsbelegging av omsetningen?

Svar på spørsmål 20:

En omlegging av CO₂-avgiften fra en produktavgift til en avgift basert på bruk, krever endringer i særavgiftsregelverket som må utredes og sendes på høring før den eventuelt kan gjennomføres.

Spørsmål 21:

Det er gjort betydelig erfaringer med klimakrav i offentlige bygg, anleggs og asfaltprosjekter både fra kommuner, fylkeskommuner og statlige virksomheter. Hva er det som gjør at

regjeringen ikke har evnet å samle disse erfaringene i løpet av året som er gått siden sist budsjett?

Svar på spørsmål 21:

Det er særlig en viktig endring siden regjeringen sist omtalte saken i Klimastatus og -plan for 2025, som gjør at regjeringen ønsker å samle mer erfaring for å opplyse saken bedre. Kommunene fikk i april 2025 hjemmel i forskrift etter forurensningsloven til å påby bruk av nullutslippsløsninger og biogass på bygge- og anleggsplasser. Dette virkemiddelet vil delvis overlappe med kravene som DFØ og Miljødirektoratet har utredet for offentlige bygge- og anleggsprosjekter. Regjeringen viser til at Oslo kommune nå har på høring et forslag til lokal forskrift med innretning av klimakrav. Vi vil derfor vurdere erfaringer som kommer fra høringen i Oslo kommune, og eventuelt andre kommuner som velger å innføre lokale krav, før vi eventuelt sender på høring et forslag om krav i offentlige anskaffelser. Dette mener vi kan gi et bedre grunnlag for å vurdere konsekvensen klimakrav kan få for aktiviteten i næringen og utbyggingskostnader.

Spørsmål 22:

DFØ fikk i sitt tildelingsbrev for 2025 et oppdrag om å anbefale forslag til klimakrav i bygg- og anleggsprosjekter. Hva har de anbefalt? Kan regjeringen oversende anbefalingen i sin helhet? Når forventes de eventuelt å komme med en anbefaling?

Svar på spørsmål 22:

DFØ har i samarbeid med Miljødirektoratet utredet minimumskrav til offentlige anskaffelser av bygge- og anleggsplasser. Utredningen «Klimakrav til bygge- og anleggsplasser i offentlige anskaffelser – utredning del 2» ligger tilgjengelig på [Miljødirektoratets nettsider](#). Miljødirektoratet og DFØ mener at et forskriftsfestet minimumskrav i offentlige bygge- og anleggsanskaffelser kan være et viktig virkemiddel som kan kutte betydelige utslipp fra bygge- og anleggsplasser og bidra til omstilling til nullutslipp i hele landet. Miljødirektoratet og DFØ har utarbeidet et forslag til forskrift med hjemmel i anskaffelsesloven § 16. Det er i utgangspunktet foreslått et minimumskrav som gjelder alle anskaffelser etter anskaffelsesforskriften, forsyningsforskriften og forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser. Kravet er rettet mot at en viss andel av energibruken på byggeplass og anleggsområdet skal gjøres utslippsfritt.

Spørsmål 23:

Staten pålegger seg selv i dag vesentlig mindre strenge krav til samlet rapportering og styring for å nå samfunnsmessige mål for bærekraft enn det som pålegges privat næringsliv. Blant annet stiller eierskapsmeldingen vesentlig strengere krav til å både rapportere og redusere klimagassutslipp, både direkte og utslippene i verdikjeden, enn det øvrige statlige virksomheter får. Fellesføringene til statlige virksomheter er en start. Hvorfor mener regjeringen at det er riktig at statlige etater og virksomheter som Statsbygg og Statens vegvesen, skal ha svakere krav fra eier enn statlige selskaper som Posten og Nye Veier?

Svar på spørsmål 23:

Å nå målet om et lavutslippssamfunn i 2050 krever omstilling av hele samfunnet, inkludert statlig sektor. For 2024 og 2025 har regjeringen gitt en fellesføring til underliggende virksomheter om systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp. Som en del av dette arbeidet er det forventet at virksomhetene vurderer hvordan klimaendringene påvirker dem. Virksomheten skal også gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant. I arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. I Meld. St. 25 (2024-2025) *Klimameldingen 2035 – på vei mot lavutslippssamfunnet* skriver regjeringen at den vil evaluere fellesføringen om systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. På bakgrunn av denne evalueringen vil regjeringen vurdere om det er hensiktsmessig å innføre målrettede krav/retningslinjer for drift og anskaffelser i alle statlige underliggende virksomheter. Som et viktig ledd i den pågående evalueringen har [Cicero undersøkt rapporteringen på fellesføringen for 2024](#). I tillegg til fellesføringen er statlige etater og virksomheter blant annet pålagt til å ta klima- og miljøhensyn gjennom anskaffelsesregelverket og statens reiseregulativ.

Med hilsen

Andreas Bjelland Eriksen

